

BUDAPESTI NAPLÓ

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
József-körút 18.

Főszerkesztő: VÉSEI JÓZSEF.
Felelős szerkesztő: BRAUN SÁNDOR.
Kiadja: A SZERKESZTŐSÉG.

Egész évre 14 frt, 1/2 évre 7 frt, 1/4 évre 3 frt 50 kr.,
egy hónapra 1 frt 20 kr.
Egyes szám Budapesten 4 kr., vidéken 5 kr.

A leigázott Ausztria.

Budapest, július 21.

(s.) Nagy siránkozással jegyzi fel az osztrák-németek vezető lapja, hogy a tegnapi nap milyen nagyon emlékezetes az osztrák alkotmányosság történetében. Emlékezetes pedig azért, mert a magyar Törvénytár és az osztrák hivatalos lap tegnapi közlései történelmi bizonyítékaik lesznek az osztrák alkotmányosság inferioritásának a magyarral szemben. Mivelhogy a *Wiener Zeitung* túrelmes papirosán olvashatók a magyar országgyűlés önálló törvényhozó jogánál fogva megalkotott törvények német fordításai, amelyek kötelezők lesznek minden osztrák állampolgárra nézve, a nélkül, hogy a birodalmi tanács határozott volna így, mert csak a kormány rendelte el a tizennegyedik szakasz alapján.

Osztrák szemnek borzasztó lehet látnia ezt a halálos ítéletét Ausztria önálló állami-ságának. A honfűv keserves nyögését válthatja ki a lajtántuli keblekből az a megsemmisítő érzés, hogy a magyar országgyűlés szabott immár törvényt Ausztriának is, a magyar törvényhozás rendelkezik immár az osztrák kormány és az osztrák hivatalos lap fölött is. Amit a Sándor-utcában elhatároznak és a Törvénytárban kihirdetnek, azt egyszerűen lefordítják németre és kiadják a *Wiener Zeitungban* is. És ez aztán kötelezi az osztrák állampolgárokat is. És viszont a magyar sovíniszta lélek emelkedik, látván a dokumentumát annak, hogy most már mi vagyunk az urak odaát Ausztriában is. *Madarász József Thaly Kálmán* karján fog belejteni a szabadelvű pártkörbe, mivelhogy a függetlenségi politika immár erősen meghaladott dolog. Ott vagyunk már megint, ahol

Mátyás idejében voltunk, mikor Bécsig haltak el a hódító magyar hadak. Sőt annál is tovább. Benn vagyunk Bécsben, egész Ausztriában, ráültünk az osztrák nyakára, meghódítottuk, leigáztuk, bekebeleztük, megtettük szöröstül-böröstül az osztrák örökös tartományokat. Mit perszonal-unió? Mit függetlenség? Mit önálló vámerület, külön magyar jegybank? Ezek mind kacagni való, komikus kicsiségek. Hiszen Ausztria magyar tartomány lett; a magyar állam szuverén hatalma lett urrá Bécs fölött; nincs perszonal-unió, csak egységes magyar királyság; nincs közös vámerület, csak magyar vámerület és magyar bankóval fizetnek tegnapról fogva a bécsi Rathhauskellerben is.

Igazán csodálatos és váratlan fordulása az idők járásának. Milyen kár, hogy csak tegnap óta tudjuk, mennyire felvitte az Isten a dolgunkat, s hogy így ezt a nevezetes napot csak olyan szürkén engedték elmúlni. Lám, ha előbb fedezte volna fel a bécsi ujság ezt a világtörténelmi eseményt, akkor ősi magyar szokás szerint csaptunk volna országos, nem, birodalmi murit, legalább a nagy magyar összbirodalom fővárosában Budapesten és a jelentékenyebb vidéki városokban, mint Aradon, Szegeden, Bécsben, Pozsonyban stb. Ez igazán nem járja, hogy csak így alattomban belesikkasztották az osztrák birodalmat a magyar birodalomba és a múlt századnak ezt a legnagyobb eseményét nem jelöli más, csak az 1899. évi XVI. törvényi Magyarországon és az ennek megfelelő rendelet a mi osztrák provinciánkban. Kár, igazán nagy kár. Olyan suttomban, minden feltűnés mellőzésével csinálták ezt a dolgot, hogy az ember akaratlanul is kételkedni kezd. Hátha nem is igaz, csak a düh deliriu-

mában látják így az osztrák-német szemek, amelyek nem tudnak hozzászokni ahhoz a keserves látványhoz, hogy Magyarország csakugyan önálló, alkotmányos állam az ő akaratuk ellenére is; önálló és alkotmányos akkor is, mikor az ő alkotmányosságuk ezer sebből vérzik; és nem tudnak hozzászokni ahhoz a hallatlanul botrányos állapothoz, hogy az osztrák parlamentáris haldoklása közben is hatalmas erőpróbáját adta husból és vérből való *igazi alkotmány* voltának a magyar parlamentáris alkotmány; és hogy olyan vesztettül okos és józan volt ez az ösbaleknek gondolt Magyarország, hogy az osztrák züllésnek nemcsak nem adta oda áldozatul a maga eleven husának egy darabját, hanem még új erősségeket szedett magába, hogy a bomlás semmiképpen át ne csaphason az ő örök életre hivatott szervezetébe.

Igy van bizony és ez fáj az osztrák-német kebelnek, mert azonfelül, hogy eo ipso fáj nekik minden, ami nekünk jó, még az a speciális szerencsétlenség is érte a németeket, hogy kihullott a kezükből az obstrukció legnagyobb fegyvere. Nem tudták megghiusítani a kiegyezést. Létrejött náluk nélkül, ellenükre, már ahogy úgy, — nem egészen az ő inyűk szerint — de létrejött. Magyarország elég kegyetlen volt ahhoz, hogy ne kaparja ki a parázsból az ő gesztenyéküket, amely bizony ilyenformán szépen odaégett. Ebben látja a német lap Ausztria inferioritását; ezért jajdul fel, hogy Magyarország diktál most már törvényt Ausztriának és a magyar törvény német fordítását kényszerítik reá az osztrák honpolgárra.

Mindössze az történt pedig, hogy Magyarország élt azzal a jogával, amelyet a hatvanhatediki alaptörvény biztosít; önállóan rendezte Ausztriához való gazdasági viszonyát,

T Á R C A.

Fel a kalappal!

— A Budapesti Napló eredeti tárcája. —

Irta: *Salamon Ödön.*

Európának a bejárásához ma már határozottan kevesebb fáradság kell, mint egy nagyobb vasmegyének a beutazására a vasut nélkül való időkben.

New Yorkba áthajókázni annyi, mintha fürdőhelyen hét kellemes napot töltenék. Ebédhez, vacsorához zone szól, van tánc, ismerkedés, kártya, könyvtár, levelezés, meg sakkjáték is.

Amerikában meg lehet szállani elsőrangú fogadóknak csakúgy mint Svájcban, Párisban, Monte-Carlóban, Portugáliában, Londonban, Genfben és Pétervárott.

Aztán a legtöbben azzal a megnyugvással kerülnek vissza Budapestre, hogy — az emberek mindenütt egyformák. Ez is egyike azoknak a veszedelmes hazugságoknak, amelyek szálló ige alakjában olyan könnyen utat törnek maguknak.

Igaz, hogy most már minden művelt néger fehér kamáslit visel, minden jobb családból származó szerencsésnőznő biciklin jár és selyemből visel, még szecessziós módra is fésűli a haját.

De azért az ember mindenütt másforma. Egy-egy vámsorompó a határnál nemcsak azt jelenti, hogy itt vége egy országnak, hanem itt vége egy társadalmi körságnak, egy kellemetlen érzésnek, egy kellemetlen szokásnak.

Mintha csak a talaj, a föld alakítaná át az embereket gondolkozásmódját is. Van föld, amely vidit, van olyan, amely szomorít és azért érthető, hogy impresszionista lelkű emberek a legszebb, a legkisebb vidéken is megfoghatatlan szomorúságba esnek, máshol meg a legvidámabb hangulatba csapnak át.

Hagyjuk itt Magyarországot, járjuk be ennek a kis Európának ismertebb részeit, és ha visszajövünk, nem is kell, hogy nagyon kinyissuk a szemünket, mert önként szemünkbe ötlük, hogy az emberek minálunk, milyen rettenetesen — mástórnák.

Hogy mindenkinek joga van az élethez, ezt sehol oly rosszul nem érvényesítik, mint minálunk. Egyáltalában nem is érvényesítik. Itt minden egyenlőségben vagy a szolgáltság, vagy a zsarnokoskodás szelleme nyilvánul.

Aki urnak hiszi magát, az nem azt akarja, hogy éppen olyan ur legyen, mint egy másik ur, hanem hogy különb legyen a többinél... Ha csak hajszányival is különb, de különb. A magyar társadalmi élet azért hal meg csirájában, valahányszor új életre akar támadni. Nincs is, nem is volt igazi társasélet, mert akiben önértet van, az kell hogy távol tartsa magát tőle. Szétváltak az elemek, hogy külön-külön csoportosuljanak.

Az asszonyok még jobban megkülönböztetik magukat, mint a férfiak. Akármilyen falusi grófnő nyíltan lenéz egy-egy miniszternét, ha csak afféle kismemesi famillából való. (A kismemeség neki épp annyi, mint a címer nélküli való polgárság.)

Máshol az asszonyok mint a társasélet békeangyalai szerepelnek. Nálunk a megkülönböztetés mániája lehetetlenné tesz minden igaz társaséletet.

Ahol olyan állapot lehetséges, hogy asszonyok éveken át ülnek egymás mellett, ugyanabban a körben, ugyanabban a klubban, a nélkül, hogy egymásnak bemutatkozzanak, vagy hogy egymással szóba álljanak, ott társas életéről szó sem lehet!

Aki befolyáshoz, hatalomhoz, nagy hírnévhez jut, az első sorban saját barátjait szemben aknázza azt ki irgalmatlanul. Mert ime, ő már különb a többinél!

A saját egyéni értékét csimborasszói magas-

ságig felerőszkolni, a többi halandónak egyéni törekvését pedig egyszerűen legázolni, ez a magyar társaséletnek tipikus jellemvonása.

Mintha a tatárjárásnak, a török uralomnak csak ma látszanék meg a nyoma, a magyar egyéniségben a zsarnokias szellem nyilvánul átöröklött jellemvonásként!

És ezzel szemben szomorúan mutatkozik a tömeg szolgáltsága, amely már a német szellemből maradt reánk.

Ez több mint én, tehát le a kalappal! Le a kalappal a porig! Hízogunk, csuszunk, másunk és fanatikus lelkesedéssel megadjuk magunkat!

A miniszterekhez folyamodunk? Zagyva, hazug nyelvezetben fejezzük ki kérelmünket. Könyörgöm, esedezem kegyelmes uramnak, nagyméltóságodnak legalázatosabb szolgálja.

A spanyolok nagyzási mániája sem teremtett annyi címet és rangot, mint mi a szabad, az alkotmányos Magyarországon.

A rendőr mindenütt a törvénynek képviselője és szuverén őre az utcán.

És mit tesz nálunk ez a szuverén őr, akinek az utcán miniszterelnöktől lefelé mindenki szót kell, hogy fogadjon? Mélyalázattal szalutál mindenkinek, akiben befolyásos urat sejt. És szalutál nemcsak a hivatalos uraknak, hanem magánembereknek, főuraknak, kifejezve személyes, mély hódolatát. Mintha a magyar törvényhozás egy nagy vedéglő volna, amelynek a rendőrök a pincérei!

Óhó, a pincérek! Ezekből nemesek azt követeljük, hogy kabátunkat felsegítsék (kötelességük csak az étel, vagy ital elhozása), hanem olyan címmel illessenek, amilyen még nincs, de talán a közeljövőben már lesz.

— Azonnal doktor ur! Azonnal nagyságos uram! Azonnal méltóságos uram! Könyörgöm, azonnal kegyelmes uram!

Nemcsak, hogy azt várjuk, hogy személye-

reá bizva Ausztriára, hogy a maga dolgát rendezze el a maga módja szerint. Ha ez Ausztriának nem tetszik, kétféleképpen is segíthet rajta: vagy megalkotja a vámközösséget fenntartó törvényeket alkotmányos uton, vagy kimondja alkotmányos uton a közösség megszüntetését. Egyikhez sem kell más, csak az obstrukció abban hagyása. Ez pedig a németeken áll. Miért nem teszik? Miért jajgatnak, hogy mi diktálunk törvényt nekik, holott van törvényhozásuk, csak engedjék dolgozni? Nem, mi nem diktálunk törvényt az osztrákoknak, csak nem engedjük, hogy ők diktáljanak nekünk. Nem telik nekünk semmi kedvünk az ő belső bajaikban; jobban szeretnők bizony, ha egészséges volna az az állam, amely közjogikapcsolatban van a mi államunkkal. Csak azt ne kívánják tőlünk, hogy az ő egészségüket a mi pusztulásunkkal váltsuk meg.

Való igaz, hogy a tegnapi dátum nagyon nevezetes dátum. De nem azért, mert Magyarország igájába hajtotta Ausztriát ezen a napon. Nevezetes ez a dátum azért, mert a tegnapi napon kihirdetett törvényben Magyarország állami önállósága erőteljesebben lép előtérbe, mint bármikor 1867. óta. Nem jelenti ez Ausztria inferioritását velünk szemben; hanem hirdeti ékesszólóan azt, hogy Magyarország sincs inferioritásban Ausztriával szemben. Mi nem állunk Ausztria fölött, de Ausztria sincs fölöttünk. Mi nem diktálunk Ausztriának, de Ausztria sem diktál nekünk. A dualizmus igazi szelleme jut érvényre a *lex Széll*-ben, amely most már kihirdetett törvénye Magyarországnak. Ha ennek az osztrák-németek nem örülnek, arról mi nem tehetünk, azaz mi nem törődünk. Csak hadd keseregjen a német újság a *dualistische Reichsverfassung* veszedelmén. Mi a dualizmusban a magyar alkotmány épségét védelmezzük és ez az épségben megörzött alkotmány védi legjobban a dualizmust. A tegnapi dátum nem jelenti hát Ausztria leigázását, hanem jelenti a magyar alkotmány és a hamisítatlan dualizmus diadalát.

BELFÖLD.

A kiegyezés. A hivatalos lap mai száma közli a kiegyezési törvényeket, a melyeket tegnap tett közzé az *Országos Törvénytár*.

sen kiszolgáljanak, hanem, hogy csuszszanak-mászszanak előttünk. Sőt, ha jó kedvünk van, le is tegezhetjük őket, mint ahogyan a jónevű, nagystílű urí házak arról ismerhetők meg, hogy apa, anya, leány és fiu letegezi a szakállas kocsist, a szakácsnőt, a szobaleányt és mindenkit, aki őket a száraz kenyérről szolgálja.

A hordár ne csak csomagot, meg levelet vigyen, hanem csuszszék-mászszék előttünk és levett kalappal beszéljen velünk.

Ne vegyük rossz néven, ha egy angol ember Budapestről ilyenfelét jegyezne be a naplójába:

— A világtörténelem hazudik. Nem igaz, hogy a magyar büszke, önérzetes faj. Egész Angliában nem találni férfit, aki az utcán, vagy a kapuban levett kalappal álljon egy másik férfi előtt. Budapesten a szálló szolgája levett kalappal kísért a szobámba. Egy hordárt béreltem, hogy vigyen ki a Margitszigetre. A hosszú ut alatt a nagy hőség ellenére, veres sapkáját mindig kezében tartotta. Hiába kértem, hogy tegye föl. A vendéglobban a viláért sem akart asztalomhoz ülni. Elutazásom előtt a szobaleány kezét akart csókolni nekem, amiért jobb borraivalót adtam neki. (Egész Angliában nincsen nő, aki akár a walesi hercegnék is kezét csókolja.)

A kapuban a szálló gazdája, a főpincér, az alpincér, a kis pincér, a házi szolga levett kalappal állottak sorfalat. Tőlük rablógylkos is lehetek, akkor is sorfalat állottak volna. That is very shoking! . . .

Az alázatoskodást, a közhivatalokban, sőt a magánhivatalokban, de még néhány üzletben is megkövetelik. Mindenütt — le a kalappal!

Annak a szegény embernek, akinek mindkét keze teli van csomaggal, már az előszobában, kell lekaphania a kalapját. Akármilyen nagy is a léghuzam, akármilyen nagy is a hideg az előszobákban, levett kalappal kell ott várakoznunk, míg reánk kerül a sor.

A gyógyszerértárból nem adnak orvosságot, hogyha kalapunkat le nem kaphuk.

A katonai bíraskodás reformja. Bécsi tudósítónk a következő érdekes hírt jelenti telefonon a katonai bíraskodás reformjáról: Azokra a panaszokra vonatkozólag, amelyek a katonai perrendtartás rég valudó reformjának késedelmeiről szólnak, a *N. W. Tagblatt*nak hadbíró-sági köréből azt írják, hogy a késedelmezésben a hadbíró-sági hatóságok egyáltalában nem hibásak. A katonai perrendtartás reformjához nemcsak a közös hadügyminisztériumnak, hanem az osztrák és a magyar honvédségi és igazságügyi minisztériumnak is van hozzájárulása és a reformot mindezek hozzájárulásával kell tervezni és csak azután lehet alkotmányos elintézés alá bocsátani. A reform mindazonáltal már abban a stádiumban van, hogy annak elkészítése belátható időn belül várható.

A szászsebesi mandátum. A szászsebesi kerületben tudvalevőleg gróf *Horváth-Tholdy* Lajos elhunytá következtében új választás lesz. A kerület választóinak állandó végrehajtó-bizottsága, mint nekünk táviratozzák, tegnap határozatilag kimondta, hogy a megüresedett mandátumra *Vései Józsefet*, a *Budapesti Napló* főszerkesztőjét jelöli.

Miniszterek a Beszkideken. *Daranyi* Ignác földművelésügyi miniszter július hó végével tudvalevőleg, mint már megirtuk, a Beszkidre rándul a rutének meglátogatására. Vele megy *Szell* Kálmán miniszterelnök is, aki már tavaly meglátogatta Mármaros, Ung és Ugocsa megyék szegényebb sorsu nemzetiségeit és néposztályait. A földművelésügyi miniszter a rutének felsegítése érdekében erős akció-t indított. Ennek egyik bizonyítéka az, hogy kibérelte gróf *Schönborn*nak 12.000 holdas birtokát és kiadta albérelbe 4314 rutén parasztnak. A földművelésügyi miniszternek ez a ren szere bevált, an eny nyiben a rutén albérlőktől a bérelti összegek simán és rendben folytak be. A miniszter e rendszert most ki fogja terjeszteni Felső-Magyarország inséges megyéire.

Beszámoló. *Kristóffy* József, a nagy-laki kerület országgyűlési képviselője, a napokban tartotta beszámoló beszédét Apátfalván. A beszámoló képviselő beszédében különösen a helyi érdekű dolgokat karolta fel s a mellett, hogy a szabadelvűpárt hívének vallotta magát, felsorolta azokat az előnyöket, amelyekben a kerület néhány év óta a kormány intézkedései folytán részesült.

KÜLFÖLD.

A párisi új nuncius. *Párisból* telegrafálják: Az ujonnan kinevezett pápai nuncius ma délután átnyújtotta *Loubet* elnöknek a szokásos szertartás mellett megbízó levelét. A nuncius ez alkalom-

— Ez nem szatócs bolt, tessék levenni a kalapot. — mondotta nemrég egy hivatott gyógyszerészegéd egy falubeli embernek, akinek a kezét mindenféle holmi foglalta el.

A gyógyszerészegéd sulyt vet arra, hogy különbnek tartsák a szatócssegédnél. (Holott azt ugyis tudja mindenki.)

És mindenütt az után, mindenféle nyilvános helyen, szembeötölő jelenség, hogy a tömeg milyen mély megalázkodással kapja le a kalapját egy-egy főnök, tekintély, híres ember vagy milliomas előtt és milyen tartózkodó, sértő göggel köszönnék azok vissza!

Sehol a világon hatalom, tekintély, vagyon iránt olyan alázatos hódolattal nem viseltetnek, mint nálunk.

Fölfelé meghunyászkodás, alázatosság, lefelé gög, kiméletlenség, ime legújabb jellemvonásunk, amelylyel az új századba lépünk.

Igen, száz és néhány nap mulva vége a századnak. Valami friss demokrata szellő rázza meg mindenütt Európát társadalmi szervezetének rozoga alkotmányát, még az autokratá Oroszországban is, de még a feudális németeknél is. Az emberi élet egyéni becsé mindenütt magasabbra szökött. Az általános műveltséggel együtt köztudattá vált most már mindenütt, hogy minden ember egyforma ösjogokkal születik. Minden embernek egyforma joga van ahhoz, hogy életét erre a rövid kis időre a legkellemesebb módon érvényesítse. És bármily kedvezőtlen sorsra jut az ember, senki sem született arra, hogy összetiporjuk benne az egyéniséget, az önérzetet és a jólétét.

Senki sem született arra, hogy gombostűt vagy igazságtalanságot nyeljen.

A rohamos társadalmi átalakulások korszakának küszöbén vagyunk. Siessünk, még csak száz és néhány nap, aztán benne vagyunk a huszadik században.

Fel a kalappal!

mal beszédet intézett az elnökhöz, hangsúlyozva a pápának Franciaország iránt való atyai szeretetét. Az ő missziója, szólta a nuncius, újabb záloga az egyetértésnek Franciaország és a pápaeág közt. Franciaország ezzel az egyetértéssel hű marad történelmi hivatásához és a katolicizmus iránti ragaszkodásához. Hittérítőinek szerencsés intézmények által támogatott heroizmusa, valamint politikájának hatalma az események folyamán oly prerogatívákat és pozíciókat adtak neki, melyeknek jelentősége napról-napra jobban előtérbe lép. *Loubet* elnök köszönetet mondott a pápa nevében kifejezett érzelmeit és azt a kívánását fűzte hozzá, hogy a francia kormány és a pápai szék között továbbra is tartós egyetértés álljon fenn.

A belgrádi merénylet.

Belgrád, július 21.

Karagyorgyevics Péternek, a szerb trónkövetelőnek nyilatkozatait nagy megbotránkozással fogadták Belgrádban és mindenütt azt hiszik, hogy az is, mint *Blazo Petrovics* ügye hozzá fog járni a belgrádi és cettinjei udvar közti viszony elhidegüléséhez, lévén *Karagyorgyevics* veje a montenegrói fejedelemnek. Nagyon merésznek tartják itt *Karagyorgyevics*nek azt a kijelentését, hogy Milán király a legjobb agitátora a *Karagyorgyevics*-nemzetiségnek és hogy ő maga siettetni az *Obrenovics*-dinasztia bukását. A trónkövetelő csakis azért mondhatta ezt, mert kora gyermek-sége óta nem volt Szerbiában és így nem ismeri az ottani viszonyokat és hangulatokat. *Karagyorgyevics* Sándor elűzése után a szerb alkotmányt megtoldották oly cikkel, amely a *Karagyorgyevics* nemzetiség tagait örök időkre kitiltja Szerbiából. Azóta sok idő mult el és az alatt Szerbia nagy átalakuláson ment át. A *Karagyorgyevics* nemzetiség egykori hívei nagyobbrészt elhaltak és mint-hogy a *Karagyorgyevics* család és az ifjabb nemzedék közt semmiféle kapcsolat nem állt fenn, megszűnt a *Karagyorgyevics* nemzetiség híveinek utódaiban is az érdeklődés e család iránt. Milán király mindent megtett uralkodása alatt, hogy a dinasztiai kérdés teljesen letűnjék a napirendről, ügyesen elmozdítva a pártok alakítását, a pártzellel képződését, úgy hogy a szerb nép csak politikai, de már nem dinasztiai pártokra oszlik. A *Karagyorgyevics* családnak tehát Szerbiában nincsenek hívei és *Karagyorgyevics* Péter illúziókban ringatózik. Igaz, hogy egyes kiváló radikálisok néha-néha összeköttetést kerestek a régi uralkodó családdal, de inkább csak azért, hogy dokumentálják elégedetlenségüket. A *Karagyorgyevics* név csak ürügy volt számukra, hogy a gyűlölt Milán király ellen agitáljanak, komolyan sohasem gondolhattak oly dinasztianak visszahívására, amelyről maguk is jól tudják, hogy a szerb nép szemében teljesen idegen lett. A mostani összeesküvés miatt indított vizsgálatok eredménye is csak az lesz, hogy ez az összeesküvés ugyan Milán király elmozdítására irányult, de éppenséggel nem célozta az *Obrenovicsok* elűzését.

Az itteni vezető köröknek nagyon kinosan érintette, hogy a cár a visszahitt pétervári követet, *Gruics* Szávát kitüntette. Szokás ugyan, hogy a távozó követ kitüntetést kap atól a fejedelemtől, akinek udvaránál akkreditálva volt, de *Gruics*nál nem közönséges fölmentésről van szó, ellenkezőleg felfüggesztették követi állásától és megfosztották tábornoki rangjától, mert az a gyanu terhel, hogy részes az összeesküvésben, amiről bizonyára Péterváron is értesültek.

Meglehetős feltűnést kelt, hogy *Sándor* király és *Milán* ma *Ribaracot*, a volt liberális minisztert, audiencián fogadta. Azért beszéltek mindenféle kabinetváltozásról, *Ribaracot* ugyanis rendkívül erőlyes embernek ismerik, aki a radikálisok üldözésében igen kiméletlenül járt el. Az *Avakumovics*-kabinetben belügyminiszter volt, amikor az általános választások idején kitört zavargásokat a katonaság segítségével vére fojtotta. Egyetlen egy községben tizenkét radikális parasztot lőttek le a katonák. Meglehet, hogy ez idő szerint még nincs szó kabinetalakításról, de a politikai helyzetre való tekintettel nem lehetetlen, hogy már legközelebb a liberálisok kezébe kerül Szerbia kormányása. A liberális párt mindenesetre őszinta híve az

Obrenovics-dinasztiának és Ribarac miniszterelnöksége a radikálisok megsemmisítését jelentené.

Belgrád, július 21.

A belgrádi vár sáncbörtönében fogva levő radikális vezérfiúk köréből az a hír szivárgott ki, hogy elfogatásukkor *Bademics* Risza rendőr-főnök a legdurvábban bánt velük. Két napon keresztül se vizet, se egy falat kenyeret nem kaptak. Négy napig deszkákon és a hideg nedves köveken kellett feküdniük; szalmazsákok, pokrócot, vagy egyéb takarót hiába kértek. Helyette 24 kilogramm súlyú vasláncokat kaptak lábukra és kezükre. A rendőr-főnök, hír szerint, különösen *Nikolics* Vladimir örnagygyal — aki állítólag a morénylet értelmi szerzője — bánt nagyon szigorúan. *Nikolics* neje, mikor híret vette annak, hogy férjével miként bánták, elájult s két koraszülött gyermeknek adott életet.

Pétóvári, július 21.

Több idevaló lap jelentése szerint *Gruic*s pétóvári szerb követ Belgrádba utazott, miután az orosz kormány biztosította, hogyha Szerbiában letartóztatják, akkor erőlyesen közelebb az ő érdekében.

Genf, július 21.

A száműzött szerb radikálisok, számára 23-an, az európai sajtóhoz tiltakozást intéznek a Milán elleni merénylet tárgyában.

Szerintük Milán már egész sorát rendelte meg a színelmérelyleteknek, hogy velük a radikálisokat vádolhassa. *Knezevic*s merénylete kétségtelenül szintén ilyen makináció. A párt maga most sokkal kevésbé gondol arra, mint valaha, hogy Milánból mártírt csináljon és ezzel az áruló cselekedetek ama sorát, amelyekből Milán élete áll, glorifikálja. A tiltakozás továbbá azt mondja, hogy Milánnak érdekében állt a merénylet rendezése, mert ugyanolyan helyzetben van, mint a vagyonát veszített üzletember, aki meghamisítja könyveit, nem azért, hogy a csódtól meneküljön, hanem hogy halaszssa a bukását.

A merényletnél követett magatartásából láthatni, hogy a dolgot elég természetesen rendezte. Milán régtőlani beszéde a néphez, az áruló mesterséges üldözése bizonyítja a merénylet inszenázását. De — így fejeződik be a tiltakozás — Milán ezzel a legutolsó kártyáját játszotta ki. A bebörtönzött férfiak élete vesélyben forog, mert lehet, hogy a hóhér vérüket veszi és aztán hiába bizonyulnak a radikálisok ártatlanoknak. Ezért fordulnak az európai sajtóhoz, hogy erőlyes föllépésével az ekirályt akadályozza meg gyalázatos kegyetlenkedése elkövetésében, amelyekhez hasonlók a jelenkor történetében elő nem fordultak.

Belgrád, július 21.

A kivételes törvényszék ma az illetékeség kérdésében döntött és elhatározta, hogy azokat a vádlottakat, akiket nem terhel az összeesküvésben való bűnrészség, ki kell szolgáltatni a rendes bíróságnak.

Az Ördögsgiget hóhérai.

Páris, július 21.

Borzalmas és teljesen hivatalos leleplezéseket közöl ma a *Lanterne* Dreyfus ördögsgigeti életéről. Az öröknek küldött utasítások mind odaírányultak, hogy a foglyot, a szokési kísérlet legesekélyebb látszata esetén is azonnal löjék le. Csak bámulatos önuralmánának és hidegvérének köszönhetette Dreyfus, hogy megmenekült a revolvergolyótól, miután az örök viselkedéséből megsejtette gyilkos szándékukat. Sokszor törbe akarták esalni a szegény rabot, szokésre csábítva őt. Így 1896-ban a cayennei fogház igazgatóság egy *Berillon* nevű hivatalnokáéjjel esónak az Ördögsgiget előjött és Dreyfus kunyhója előtt kikötött. Az evezőlapáttal ráütött egy sziklára és *Dreyfus* nevét kiálaltotta. *Dreyfus* felébredt és nyugodtan kérdezte az őrt:

— Mi az? aztán megint álomra hajtotta fejét.

Az őr, aki szintén hallotta a lármát, már felhuzta a revolver kakasát, hogy *Dreyfus*-t, ha egy mozdulattal is elárulná szokési szándékát, lelője. A fogoly éleslátásán mult, hogy a cselszövők terve nem sikerült. Kétségtelen, hogy *Berillon* megbizásból cselekedett és ha a kormány vizsgálatot indítana, bizonyára kiderülne, kik voltak *Berillon* vállalkozásának értelmi szerzői. Néhány hónappal később még galádabb tervet eszeltek ki a szegény ember ellen. Távíratot kapott Dreyfus, a gyarmatügyi miniszte-

rium pécsettjével. Már a távirat is megdöbbenette, de képzeltető a rab kétségbeesése, amikor a táviratból azt olvasta, hogy felesége éppen most egy gyermeknek adott életet. Akkor már két évig volt Dreyfus az Ördögsgigeten. Három hónapon keresztül nem beszélt kétségbeesésében senkivel, nem irt senkinek és ezért írták hóhérai, hogy nem gondolt övéire és nem akar velük többé érintkezni. Utóbb azonban átlátott ellenségeinek gaz tervein és megfeszítette minden életerejét, mert bizott a szabadulásban.

Páris, július 21.

Gonse tábornok a *Matin*hez levelet intéz és tiltakozik *Esterházy*nak az ő személyére és *Boisdeffre* tábornokra vonatkozó elbeszélése ellen. *Gonse* tábornok egy barátja azt mondta, hogy *Du Paty* és *Henry* a két tábornok tudta nélkül különféle piszkos dolgot követett el.

Páris, július 21.

Azt a hírt, hogy *Boisdeffre* és *Gonse* tábornokok Rennesbe érkeztek, határozottan megcáfolják.

Páris, július 21.

Berillon, *Lebon* volt gyarmatügyi miniszter alárendeltje, azzal védekezik, hogy ők Dreyfus őreinek a megbízhatóságát akarták próbára tenni. Ezért volt az is, hogy *Berillon* egyszer éjszaka ágyut sűtetett el s amikor Dreyfus álmából felriadt, az őr pisztolyt szegzett a homlokának. A cső érintette a fejét.

A lapok ma azt írják, hogy *Vilmos* császár legutóbb *Bergenben* azt mondotta, hogy a nevére hamisított levelet egy igazi levele után gyártották, amelyet egy izben *Boisdeffrenak* írt. (nut.)

Dewey tengernagy Triesztben.

Budapest, július 21.

A cavitei hős rövid két nap alatt a legnépszerűbb emberré lett Triesztben. Szívesen fogadja vendégeit és az amerikaiak ősmert fesztelenségével és kedélyességével beszélget velük.

Dewey legalább tíz napig fog időzni Triesztben s ezalatt kirándulásokat tesz a környéken. Ugy ő, mint kísérte teljesen egészségesek s a kedvező idő mellett pompásan lefolyt áthajózás alatt még azok a tiszték is fölgögyultak, akik mocorlázatosan indulnak utnak. Egy újságíró hosszasan beszélt *Lamberton* kapitánnyal, az amerikai hadihajó parancsnokával s azt ajánlotta neki, hogy sebesülés következtében beállott betegségek ellen a leghatásosabb fürdő *Gastein*.

— Sem én, sem pedig *Dewey* — válaszolt a kapitány — nem sebesültünk meg soha.

Az *Olympia* Port-Saidban csak a postát vette föl és szemet rakodott be, míg élelmiszereket a vesztégar alatt nem álló helyeken vett föl. Ennek következtében utóbbi időben már nem volt friss hus a hajón, de — fűzte ehhez mosolygva a kapitány — a legélesebb bendők, a gépek számára volt elég tápszer.

Dewey is, meg tisztjei is igen vidám, életrelvő emberek, akik őszintén adnak kifejezést örömlüknek, hogy békés és művelt környezetben tölthetnek néhány hetet. Ha a programon nem esik változás, *Dewey* az *Olympian* Nápolyba, Marseillebe és Gibraltárba is elmegy.

Tegnap délután egy bécsi újságíró több óra hosszat időzött *Dewey* és tábornokára körében s ezalatt számtalan jelével a szívosságnak halmozták el.

— Egy bárka vitt, — beszélt az újságíró, — a tengeri szörnyek egyik legpompásabb példányához, az amerikai hadihajóhoz, mely sokkal különbül van felszerelve, mint a mi hadihajóink. Négy óriási ágyú nyulik ki önyire a víz fölé; tíz valamivel kisebb és tizenegy gyorstüzéző-ágyú, meg egyhány golyószóró teszik a hajó fegyverzetét. Minden, amit lattam, ragyogóan tiszta. A hajó parancsnokánál kellemesen eltöltött óra után hosszabb ideig beszélgettem *Dewey*vel.

— Köszönöm önnek és lapjainak, — ugymond a tengernagy, — hogy ideérkezésem alkalmából megemlékeztek rólam s igen örvendek annak a szives fogadtatásnak, amelyben itt, Triesztben részesülök. Mi, amerikaiak nagyon hamar otthonosan érezzük magunkat, ha szívesen látnak. Hány órányira van ide Karlsbad? — kérdezte azután.

— Huszónai ut az, — felelte az újságíró.

— No, akkor aligha jutok oda. Legjobb is lesz, ha valahová, itt a közeli Délitiroba megyek, a hol a hegyek némileg enyhítik a forróságot. Mostanában, hála Istennek, jól érzem magam, de nemrégiben még ugyancsak gyöngén állottam egészség dolgában.

Bizony eleget fáradtunk és szenvedtünk. Itt azonban pompásan érzem magam. Ezelőtt harminc esztendővel már jártam itt, mint *midshipman*, de azóta sem lattam Triesztet.... Október elején kell az *Olympian*nak visszatérni az Egyesült-Államokba, tehát nem maradhatok itt tíz napnál tovább...

További beszélgetésében kedves, megnyerő módon csevegett a napi eseményekről. *Dewey* nap-sütött arcú, őszhajú és ugyanily bajuszu, erős testalkatú ember s minden szerénysége és egyszerű öltözéke mellett is igen tekintélyes megjelenésű.

Az *Olympia* tisztjei a napokban Velencébe rándulnak. *Becher* kapitány tengerészeti attasé csatlakozik a kirándulókhoz.

A *Hotel de Villeben* ma tartott ebédre meghívták az egész tisztikart s a fogadó előtt katonai disz-örség áll ma délután. A kikötőkben s a fogadóknak százával tolong a nép, hogy a hírneves admirálist láthassa. *Dewey* admirális ma délelőtt a tegnapi látogatásokról viszonzotta. *Goess* helytartó ugyanily tegnapelőtt visszaérkezett Triesztbe s ezt jelentette is az *Olympian*. Ma délelőtt tehát kölcsönös látogatáson voltak egymásnál. *Dewey* tengernagy délelőtt 10 órakor a hajóparancsnok és a vezérkaritiszt kíséretében tette látogatását *Goess* gróf helytartónál.

Trieszt, július 21.

Dewey tengernagy ma délelőtt a nagy kaszárnyában *Conrad* dandárparancsnok látogatását viszonzotta és látogatást tett dr. *Dompieri* polgármesternél. Gróf *Goess* helytartó az „*Olympia*”-n délután viszonzta *Dewey* tengernagy látogatását. A hajóról való távozásakor megtették a szokásos üdvövéseket. Reggel a zászlók felvonásakor és este a lebecsátásakor az „*Olympia*” hajózenekara az amerikai himnusz után az osztrák himnuszot játszotta. Ma este *Harris* a bécsi amerikai követ, *Dewey* tengernagynak és törzskarának tisztelőire ebédet rendez.

HIREK.

Arról a komikus diurnistáról.

Jó isten, micsoda derék jó fiu az a komikus diurnista, akinek kegyelméből huszonnegy óráig kacaghattunk! De milyen édes ötlet is volt, hogy amikor állásához kívánt megállapodottság okáért akar nősülni — segítséget kért a fővárostól! Ennivalóan kedves ez a komikus diurnista! És júliusi hőségben egy országot tudott megkacagtatni! No megérdemelné, hogy egy rakjuk neki össze fillérenként azt a segítséget; mi mind, akik az ő kegyelméből olyan jóízűt kacagunk. Istenem, de jól is esett ez a kis kacagás!

... Egyébként pedig, jó magyarom, a huszonnegy óra elmúlt s most már talán ne kacagánk.

Mert ki tudja, nem valami gonosz szatirikus rejtezik-e a komikus diurnistában? És nem kacag-e tovább rajtunk, mint mi kacagunk rajta? És egyáltalán komikus-e az a diurnista, aki mulattat minket, vagy inkább maliciózus manó, aki a fővároshoz szólott, de voltaképpen másokat is kifigurázott? Megegett már ilyesmi és azért, hogy valaki a komikus diurnistát adja, lehet ő egy istentelen szatirikus is. Jó lesz hát egy kicsit megszakitani azt a kacagást és meghányi-vetni, micsoda panasz kandikál ki a komikus diurnista bolondos folyamodásából. Jó lesz ez a kis meditáció már csak azért is, mert hátha csak rosszul fejezte ki magát a fiatal ur! És tetszik tudni, lehet az ember feltűnően rossz stíliszta s azért még mindig mondhat valami okosat. Sőt lehet igazán komikus az ember s még akkor is ráhibázhat az igazságra.

Ugy áll a dolog, hogy legényembernek nem folyik éppen jól a dolga. Önzetlenül éppen csak a vendéglős szereti; lányok és lányok mamák, azonfelül szabók és egyéb hitelezők inkább csak abban a reménységben kedvelik, hogy lesz esze a gyerekek és valamikor csak megházasodik. Hát ez nem a legönzetenlebb szeretet. Ellenben bizonyos, hogy amikor állásokra hirdetnek pályázatotkat, a legritkább esetben kötik ki, hogy a pályázóktól megkivántatik a nőtlenység. Sőt ha úgy vesszük, talán a házmesterségtől föl egészen a legnagyobb állásokig szinte ga-

ranciának nézik, ha az állásra pályázó családos ember. Mert bizonyos okokból elterjedt az a hit, hogy csak az a családos ember lehet komoly és megállapodott, aki munkája mellett egy édes asszonyi arca s egy-két babafejre is gondol. Az ilyesmi kiválóan alkalmas, hogy az embert a munkában való buzgóságra szoktassa s minden szokásos könnyelműségtől visszatartsa. Viszont az emberiség úgy félig-meddig megesküszik rá, hogy a legényember egy kicsit könnyű lábu. Ma itt, holnap ott — ez a mottója s vándoradárnak csak azért nem mondható, mert a vándoradár évente csak egyszer keres más hazát. Nem úgy a legényember. Semmi sem köti és minden vonzza. Olyan, mint aki három esztendőn keresztül ismételte a Védákban a gayatrikat, amitől olyan könnyű lesz állítólag az ember, hogy röpülni tud. Már pedig hivatalokban rendszerint nem szeretik a repülő egzisztenciákat. (Kivéve a miniszteri székekben, ahonnan néha még segiténének is nekik a röpülésben.)

Annyi tehát már faktum, hogy az álláshoz kívánt megállapodottság, ha talán nem is hangzik szépen, de nem is olyan komikus kifejezés.

Marad a segítség. De hiszen segítséget kérti sohasem komikus? Az inkább szomorú. Persze az a bolondos diurnista ráncigálja az ember nevető idegeit, hogy éppen a nőüléshez kér segítséget, ami hát nincs minden komikum híjjával. De talán megint csak rosszul fejezi ki magát. Mert az évi fizetésemet egy vak ló ellenében, hogy a mi komikus diurnistánk tulajdonképpen már véglegény s elveszi az ő babuskáját, akár segít rajta a főváros, akár nem. El fogja venni, mert a szegénység a statisztika tanúsága szerint idáig nem bizonyult elegendő övöszernek a szerelem és a házasodás ellen. Ojje! Mindenem győz a vér s a szegénység előtt kapitulálna! A diurnista tehát nem a nőüléshez kér segítséget s azt a frázist az álláshoz kívánt megállapodottságról is csak azért emlegeti, mert bizonyosan sokszor hallotta a főnökeiktől. Házasodik, mert szeret s mert a házaság olyan szép valami, ami könnyen lehet fölösleges a milliósoknak, de legközelebb élveze a szegényeknek. Házasodik, mert a ház-mester is házasodik s a suszter is csavargónak hinné magát, ha meg nem házasodnék. Aztán igenis segítséget kér a diurnista. Hát mit csináljon szegény? Azelőtt lutrira rakott, ami jó reménység volt, vagy mellékfoglalkozást is keresett, ami hozott valamit a konyhára. De most a lutrit eltörülte az állam, a mellékfoglalkozást pedig eltiltotta a főváros. Ellenben most is megmaradt a hit, hogy csak a családdal lekötött hivatalnok megbízható s ha nem marad volna meg a hit, akkor is csak családot alapítana minden ember. Így aztán a diurnista házasodik s azt mondja:

— Egyrészt megbízható akarok lenni, másrészt boldog. A főváros pedig adjon nekem s adjon mindnyájunknak, akik őt szolgáljuk, kárpótlást az elvont mellékfoglalkozásokért. Mert ha nem ad, akkor is házasodni fogunk. S megbízhatók leszünk, de boldogok nem.

Lehet, hogy ez mind bolond locsogás és az a diurnista csakugyan nem egyéb, csak komikus. De ha meggondolom, hogy házasodni kell és élni is illik, már nem is tudok úgy rajta nevetni, hogy valaki fizetésemelést kér, mikor házasodni akar. Ez mindenesetre méltányosabb követelés, mintha mi azt követeljük, hogy egy diurnista úgy tudjon fogalmazni, mint Jókai Mór. Hiszen akkor már régen főpolgármester volna...

K.

Budapest, július 21.

— BUDAPESTI NAPLÓ. Július 15-én új előfizetés nyílt a Budapesti Naplóra. Kérjük azokat a tisztelt olvasóinkat, akiknek az előfizetése ezen a napon lejárt, méltóztatásuk a megújításról idejekorán gondoskodni, hogy a lapot akadálytalanul küldhessük tovább.

Azoknak a tisztelt előfizetőinknek, kik a nyári hónapok alatt fűrdőre vagy nyaralóhelyre szándékoznak menni, vagy pedig hosszabb utra kelnek, szolgájon szives tudomásul, hogy kiadóhivatalunk, amint a címváltozásról értesül, nyomban az új tartózkodási helyre küldi a lapot. Ne méltóztatásuk tehát egy rövid levelezőlapnak felhasználásától akkor se visszatérni, ha a nyári szezon alatt talán többször is változtatják lakásukat. A Budapesti Napló kiadóhivatala minden bejelentésre rögtön intézkedik és szigorúan megfelel a szerkesztőség intencióinak, midőn az a nyári hónapok alatt is állandó érintkezésben állni kedves közönségével.

— Személyi hírek. Száll Kálmán miniszterelnök a jövő hét elején Budapestre érkezik. — Freckay Jánost Hegedűs Sándor kereskedelmi miniszter a székelység közé küldte, hogy a Mesterségek szótára részére, különösen a szeszfőzők (kis-üstösök), vászon- és posztószővők, ványolók és egyéb iparosok használta magyar mesterszókát egybegyűjtse. — Welsersheimb gróf a békekonzferencia többi osztrák-magyar delegátusával együtt vasárnap Bécsbe utazik, a honnan Ischibe megy a királynak referálni.

— A perzsa sah Bécsben. Bécsi tudósítók jelentik: Teheránból érkező jelentések szerint a perzsa sah a jövő évben, amikor a párisi kiállítás meglátogatására Európába jön, a bécsi udvart is meglátogatja. A perzsa sah hosszabb ideig marad Bécsben.

— Magyar nemzeti eskető szertartás. Magyarországon nem sokára gyökeresen megváltozik az esketésnél szokásos ceremónia. Vaszary Kólos hercegprimás feliratot intézett a római szentszékhöz, engedje meg, hogy Magyarország egyházaiban ne a jelenlegi római szokások alapján történjen az esketési szertartás, hanem legyen az hagyományos nemzeti jellegű. A római szentszék pástörlevele megadta erre a beleegyezést és így tárgyalás alá vették a dolgot. Esztorgomban pár nap óta új katolikus eskető szertartás dolgozik egy országos bizottság, mely az összes egyházmegyéik kiküldöttjeiből alakult. Az eskető szertartást Pázmány Péter magyaros alkotta szerint dolgozzák át az ezzel megbízott egyházi férfiak, visszaállítván a régi eredeti formát.

— A német császárné balesete. Berchtesgadenből telegrafialk: Augustia német császárné állapotát az orvosok általán meggyújtónak tartják. A sérülésből származó zavarok aránylag csökkennek és nem okoznak nagy bajt.

— Schönborn érsek utóda. Brünnből táviratozzák, hogy Bauer püspököt nevezik ki prágai érsekké, melléje pedig Miksa szász herceget nevezik ki coadjutor-ná cum jure successiois.

— Veszedelmes levelek. Nemesak Faure Félixhez és Boisdeffrehoz fordult segítségért Dreyfus az Ördögsgigetéről; Loubet-t és Brisson-t, a két kamara akkori elnökét is felkereste könyörgő sorával. De ezek a levelek sohasem jutottak el rendeltetési helyükre. Méline elfogta a két szivasogató levelet és ráírta mind a két börtönre: — Veszedelem nélkül nem kézbesíthető!

És minthogy a Dreyfus-ügyben kerülni kellett minden veszedelmet, a levelek utközben csakugyan elmaradtak valahol, és csak most, hogy a szerencsétlen áldozat visszakerült, értesültek Loubet is, Brisson is a létezésükről.

Ime, nem kézbesítették őket; és éppen ebből járul Méline ur fejére veszedelem.

— Erzsébet-liget a Zöld-tónál. Tűtraházáról, a Késmárktól fél órányira lévő szép nyaraló telepről írják, hogy a Zöld-tónak, a Magas-Tátra egyik gyönyegének, közvetlen közelében nagy kiterjedésű, bekerített helyen, Késmárk városa az itt már ritka cirbolya-fenyőből ligetet ültet, amelyet Erzsébet királyné nevével nevez el.

— Emlékkünnep. Az Eperjesi Széchenyi-Kör hét-hársi vidéki választmányának július 20-án Roskaványban és Hetháron rendezett emlékkünnepé szep sikert. Nagyszámú közönség jelenlétében a honvédelem közelében először gyászistentiszteletet tartottak. Azután Bánó József és Brühl Menyhért mondott ünnepi beszédet, dr. Máriássy Béla pedig alkalmi költeményt szavalt. A Szózat elnevelése után a hét-hársi vasuti állomásra vonultak a jelenlevők, ahol társasbéd rekesztette be a szép, hazafias ünnepet.

— Egy polgármester balesete. Nagyváradról táviratozzák nekünk: Dr. Fulyoszy József polgármester Kassáról hazajövet Terenne állomáson oly szorencsétlenül szállt ki a vonatból, hogy lezuhant és bal kulcsosontját eltörte. Ajánlan vitték a pályaházba, ahol az első orvosi segélyben részesült. Ma visszaérkezett Nagyváradra, ahol lakásán nagy lábzan fekszik. Az egész városban általános a részvét a népszerű polgármester iránt.

— A gyujtógyárosok kérelme. A tanács tudvaleg utasította a hivatalok vezetőit, hogy csak egyik temesvári gvár gyujtóját vásárolják. A magyar-

országi gyujtógyárosok egyesülete ma arra kéri a tanácsot, hogy rendeletét úgy módosítsa, hogy a hivatalok csak hazai gyártmányu gyujtót vásároljanak. És a gyujtógyárosok egyesületének tökéletesen igaza van.

— A legujabb operett. Baron József, a bonni egyetem elhunyt tanára 470.000 márkát hagyott Berlin városának olyan feltétellel, hogy ez összegből gyermeknevelő intézetet építsen. A megboldogult azonban annyira lelkes híve volt a vegetáriánizmusnak, hogy végrendeletében kikötötte, hogy a gyermekmenhely lakóit növényevőknek neveljék. Nosza felzudultak a berlini husevők és kijelentették, hogy a városnak nincs joga, az oltalmába vett gyermekeket a husevés gyönyörűségeitől megfosztani. Többről többre, szóról szóra, végre elhatározták, hogy legközelebb vasárnapon távgyaloglást rendeznek, vegetáriánus és nem vegetáriánus gyermekek közt. Ha az előbbieket győznek, meglesz a menhely, ha az utóbbiak, akkor Baron József örökössei visszakapják a félmillió márkát. Érthető izgalommal kísérik majd tehát az érdekelte felek a vasárnap távgyaloglást. Vajjon akad-e majd totalitátor?

— Petőfi emléke. Nagybánya, ahol Petőfi olyan örömmel tartózkodott, a költő halálának az évfordulót szintén megünnepli. Moray Győző tanár kezdeményezésére a következő programmal folyik le az ünnep. Julius 30-ikán reggel kirándulás a közeli Koltóra. Istentisztelet a templomban, ezután Petőfi fájának és gróf Teleki Sándor sirjának megkoszorúzása. Déiben a Petőfi emléktábla-leplezése a város-házán. A városháza azelőtt szálloda volt, hol Petőfi Erdődről Koltóra menet a nászjelet töltötte. A tábla fölírása ez: „E házban szállt meg Petőfi Sándor, 1847. szeptember 8. — Közadakozásból.” A tábla költségeit az iskolásfiúk adták össze. Lesz emlékbeszéd, szavalat. Délután kivonulás a Petőfi-tanyára, ahol megkoszorúzzák az emléktáblát. Este a ligetben vacsora s tánc. Beszédeket tartanak Petőfi egykori barátja törökfalvi Papp Zsigmond, Révész János szerkesztő, Nagy Gábor joghallgató, Gergely György, a Kolozsvári Egyetemi Kör elnöke és dr. Moray Győző tanár. Nagy Gábor és Melák Gyula szavalnak, a daloskör pedig hazafias dalokat ad elő.

A Budapesteni rendezendő Petőfi-ünnep tárgyában az egyetemi ifjuság tegnap este rendkívüli közgyűlést tartott. A Petőfi-téri ünnepen az ifjuság nevében Gebhárd Károly fog beszédet tartani, Benárd Ákos elszavalja az „Egy gondolat bánt engemet...” című költeményt. Az egyetemi hallgatók, akik a segesvári ünnepélyeken részt akarnak venni, július 24-éig jelentkeznek az Egyetemi körben.

Az országos magyar dalosegyesület elnöksége körlevélben hívta föl a fővárosi dalkörök elnökségeit, hogy tagjaikkal együtt testületileg vegyenek részt a július 30-iki Petőfi-ünnepélyen. Eddig a Budai dalárda, a Polgári dalkör, a Törökülés daloskör és a Ganz-gyári dalkör jelentkezett.

A Kereskedelmi Alkalmazottak Országos Egyesülete Petőfi Sándor halálának félszázados évfordulója alkalmából a Petőfi szobor talapzatára babér-koszort helyez.

A Népszínház képviseletében dr. Fodor Oszkár, a színház titkára és Faludi Miklós utaznak le a segesvári Petőfi-ünnepre, s diszes koszort helyeznek a költő szobrára.

A kolozsvári országos történelmi ereklye-múzeum igazgatósága tegnap délutánra gyűlést hívott össze abból a célból, hogy azok, akik részt kívánnak venni a Petőfi-ünnepen, a kirándulás részleteit megbeszéljék. Az értekezleten Deáky Albert elnöklet és bemutatta a Petőfi-Társaság levelét, Sándor József országgyűlési képviselő, az Emke t. alelnöke bejelentette, hogy az Emke is testületileg résztvesz, koszort helyez Petőfi szobrára. A koszort Fekete Nagy Béla, az Emke jegyzője viszi az ünnep színhelyére. A kolozsvári dalkör is résztvesz az ünnepen. A dalkör kirándulásának részleteit dr. Kozma Endre titkár intézi.

Petőfi szülővárosa, Kis-Kőrös, július 30-ikán ünnepli Petőfi emlékét, amely alkalommal a kun városok nagyobb küldöttségeikkel képviseltetik magukat Segesvárról.

Az Erdélyrészi Kárpát-Egyesületet báró Foilitzch Arthur elnök vezetésével mintegy 150 tag fogja képviselni a segesvári ünnepélyen.

A nagy-károlyi Kölesy-Egyesület nevében Nagy László, Szatmár vármegye alispánja, az egyesület elnöke, jelentette be az ünnepélyen való részvételt.

— A MÁV. a gyermekvédő kongresszuson. A folyó év őszén József főherceg védnöksége alatt tudvalegőleg nemzetközi gyermekvédő kongresszus és ezzel kapcsolatban kiállítását rendeznek. A kiállításban a m. kir. államvasutak igazgatósága is résztvesz. A kereskedelmi miniszter által jóváhagyott program szerint a m. kir. államvasutak kiállításában a tanoucműhelyekre, valamint a kaposvári és szegedi tápintézetekre vonatkozó adatok, összeállítások és képek, azonkívül különféle tanoucmunkák fogják szerepelni.

A bolygó vojvoda. A Milán ellen elkövetett merénylet egyik áldozata Petrovics Blazso vojvoda is, akit szintén kiutasítottak Belgrádból. A vojvoda ez idő szerint Zimonyban van s mint idegen földre érkezett menekült, valósággal fürdők a népszerűségben. A felesége is vele van, betegnek fekszik, de hogy ő is érezze a rokonszenvet, amivel az urát fogadják a zimonyiak, naponkint friss virágot küldenek neki a hölgyek. Petrovics Blazso életében már nem ez az első kiutasítás. Csupa fura kis országokban lakott, hát nem is csoda, ha elérte a végzete annál is inkább, mert kemény legény, nyakas, erőszakos és szentül hiszi, hogy nagyobb ur, mint a mekkorának tartja a világ. Unokaöccse Nikitának s természetesen Cettinjében lakott, a kedves bácsijánál. A hadseregben szép rangot kapott. Lehetett legalább is hadnagy. Tudniillik egy zászlóalj az egész hadsereg s annak a generalisimusza Daniló trónörökös, hát ha hadnagyságot vitt, már legalább is akkora sarzsója volt, mint nálunk a vezérőrnagyoké. Csinos kis felesége is volt neki s a kis udvarban nagy urak voltak ők. Az asszonyka hívságának nagyon hízelt az, hogy ő, mint a fejedelem öccsének felesége rangban a követek feleségei előtt van. S itt esett meg azután a baj. Egy fogadósten (milyen lehet az!) Nikita előbb tüntette ki magas megszólításával a követek feleségeit s csak azután ereszkedett le a hugocskájához. Az asszonyka erre kapta magát s férje karján otthagya az egész bált. Másnap pedig fölment az ura a konakba, csuful összeveszett a nagybácsival s miután már nem győzte okokkal, előrántotta a revolvert. Még nagy baj származhatott volna ebből, de idejekorán lefogták, kicsapták a hadseregből s kiutasították az állam területéről. Akkor Bécsbe ment, aztán Zágrábba s végül Belgrádba. De amint látni méltóztat, innen is mennie kellett.

A szabadkai botrányok. Megemlékeztünk arról a verekedésről, amely dr. Csillag Károly, a *Bácskai Hírlap* felelős szerkesztője és dr. Kuthy Béla orvos között folyt le. Dr. Kuthy — mint szabadkai tudósítónk jelenti — még most is fekszik, dr. Csillag lapjában pedig folytatja leplezéseit azokról a visszaélésekről, amelyek a Mária Valéria kórházban történtek. Ennek következtében Schmausz Endre főispán rendkívüli közigazgatási bizottsági ülést hívott egybe 22-ikére; *Mamusics* polgármester pedig megindította a legszigorubb vizsgálatot a kórházi mizériák ügyében. Dr. *Wilheim* igazgató-főorvos már régen tett s többször panaszt a kórházi viaszás állapotokról, míg végre most a botrányok árán megindult a vizsgálat, melyet *Hegedűs* János rendőrkapitány vezet.

Ötven pengő — három élet. A gyerekek sokféleképpen szokás játszani, de úgy nem igen, ahogy ezt egy galíciai kis faluban, Podwoloczykában megselekedte egy paraszt. Odaadta neki az egyetlen ötvenesét, mivelhogy képek vannak rajta — s aztán otthagya, hogy mulasson. Mi természetesebb, mint hogy a gyerek az egy képet felváltotta sok kis képre, eltépte a pénzt. Mire a paraszt odapillantott, darabokban szerte-szétjött röpködött a nagy bankó. A nekivadult ember erre felkapta a baltát s egy suhintással lecsapta a gyerek fejét. Ezt látta az asszony, oda is rohant, hogy feltartsa a borzalmas üstét, de már későn. Erre nagyot visított, összeesett s meghalt ő is egy pillanatban a gyermekével. Iszonyu csendes lett a ház. Mire a szomszédok fölfedezték a rettenetes esetet, már magával is végzett az ötven pengős ember. A padlón fölakasztotta magát.

Halálozás. Nagyváradon ma temették óriási részvétellel *Nogáll* János püspököt. A gyászoló közönség sorában ott voltak: *Beóthy* főispán, *Saumyogh* alispán, *Rácz* főjegyző, akik a megyei, illetőleg a városi hatóságot vezették, a görög-katolikus klerus *Lauran* kanonokkal, *Lovetto* altábornagy hadosztályparancsnok a tisztikarral, a nőegyesület *Gerliczy* bárónéval az élén, továbbá valamennyi katolikus intézet, a tábla, a törvényszék, a tanfelügyelőség, a kerületi betegsegítő pénztár, *Órley* Kálmán képviselő és mások. A gyászszertartást *Schlauch* Lőrinc bitoros végezte harminc pap segédletével. A koporsót a gyászháznál szentelték be, aztán a székesegyházba vitték, ahol a bitoros misét mondott. *Nogáll* püspököt a Szent Vince-intézet oltára mellett helyezték örök nyugalomra. *Schlauch* Lőrinc gyalog követte utolsó útjára a koporsót.

Mendl Istvánné, *Mendl* István, a városzerte népszerű fővárosi bizottsági tag és a Terézvárosi Kaszinó elnökeinek hűsége hívese tegnap svábhegyi nyaralójában meghalt. *Mendl* Istvánné, született *Wagner* Anna, előkelő budapesti polgári családból származott, aki szívvel-lélekkel csüngött minden ügyön, amely a főváros haladását, vagy szépülését eredményezte soha sem maradván el olyan ünnepektől, amelynek célja a jólékonyság gyakorlása volt. Hatvanhárom évet élt. Holttestét ma szállították át a svábhegyi nyaralóból *Andrássy*-uti 31. számú házába, ahonnan szombaton délután fél öt órakor viszik a keresési sírkertbe.

A budai nőnevelő apácakolostor megalapítója és 28 év óta tanítója, majd igazgatója *Róssa* testvér, családi néven *Welsler* Róza, ma reggel hosszabb betegeskedés után 45 éves korában meghalt. *Welsler* Róza egy budai gazdag pátricius család sarja volt. 17 éves korában elvesztvén szüleit, fájdalomban felvette a fátolyt és tetemes örökségével megalapította a budai apácakolostort, melyet mindvégig nagy buzgalommal vezetett. Különös előszeretettel és nagy eredménytel mezdította elő Budán a magyarosítás hasznát és nemes munkáját. Temetése vasárnap lesz.

Nagy csapás érte *Szendrói Szabó* Lajost, az *Operaház* jeles basszistáját és nejét született *Mayer* Verát; *Piroska* lányok tegnap két éves korában meghalt és ma temették el nagy részvét mellett.

Szentiványi Iró Dezső szabadkai gőzfürdőtulajdonos tegnap délután palicsi nyaralójában 57 éves korában hirtelen meghalt.

Friedmann Manó 18-ikán Budapesten meghalt harminckilenc éves korában.

Kohn Salamon földbirtokos, Nyitra vármegye bizottsági tagja, a nagyapocsanai takarékpénztár alapítója és igazgatója tagja f. hó 18-án 78 éves korában Prasicson meghalt. Az egész környék részvétel mellett temették el.

Árvagyermek halála. Madridban tegnap borzasztó szerencsétlenség történt. Az árvaházban huszonöt árvagyermek éppen a kertben gödröt ásott, amikor egy nemrég épített fal közel a gyermekokhoz beomlott. A szegény gyermekek közül öt meghalt. Ez a sors érte a fölügyelőt apát is.

Válság a magántisztviselők nyugdíjintézetében. A magántisztviselők országos nyugdíjintézete bérházakba fekteti a tőkét. Ugy halljuk, hogy az Újépület helyén lévő nagyon drága telkek közül vásároltak meg egy darabot s arra akarnak építkezni. Ezzel a befektetéssel sokan elégtelenek a nyugdíjgyűlésletben, mert nem látják eléggé biztosítva a házba fektetett pénzt. A legkevésbé vannak megelégedve az egyesület vidéki tagjai. A szegedi választmány már akciót is indított a központ ellen s arra akarja rávenni a többi vidéki választmányt, hogy váljanak el a budapestiektől s alakítsanak külön nyugdíjintézetet. Remélhetőleg nem megy idáig a dolog, mert a különválás esetleg olyan operáció lenne, amibe belepuzzulna az egyesület.

A legújabb taksa. Nem is annyira taksa, mint inkább tarifa; és mint minden ugynevezett díj-szabályzat, titokzatos és érthetetlen. *Amerika* a bőcsője, egy jótékony bazár rendezőbizottsága szerkesztette és a következőképpen hangzik.

Uraim!!
Tekintettel a jótékonycéllra

Minden hölgy késsz csókot adni!

Árak:

Leányok csókja	1 dollár
Asszonyok csókja	2 "
Özvegyek csókja	3 "

☛ Felülfizetéseket köszönettel fogadunk. ☛

Hogy miért legdrágább az özvegyasszonyok csókja és miért legolcsóbb a lányoké, azt csak sejtteni lehet! Ha kiírnók, mit szólnának az özvegy-asszonyok? . . .

Nem adózunk! A szomorú végű háborura ráment Kuba szigete, egy esomó millió, amit most a népek kell megfizetni. Az pedig már eddig is nagyon meg volt terhelve s most jajgat az új adók miatt. Madridból tüntetésekről telegrafálnak. A corunai halkezeskedők nagy tömegben tüntettek az új adók ellen s Betaurosban is olyan veszedelmes a hangulat, hogy sürgősen katonákat küldtek oda. Majd szuronyral meg puskával csillapították le a népet. Odalenn pedig nem olyan jámborok a demonstrációk, mint erre mifelénk. Betaurosban például a tüntetők folygújtották a pénzügyigazgatóság épületét s a polgármester meg egy nem igen népszerű közönségi tanácsos házat. Odalenn igazán lángol a keserűség s nemcsak új tréfából.

Halálos összeütközés. *Brüsszelből* telegrafálják: Ma délelőtt a Louvre-avenuen egy bérkocsinak a lova megvadult és nekirohant egy teljes erővel haladó közúti vasúti kocsinak. A bérkocsiban öten ültek, akik közül kettő halálosan, kettő súlyosan megsebesült.

Házasság. Dr. *Hennyey* Vilmos posta-és távirat-igazgató eljegyezte *Lindauban*, Bajorországban *Förster* Nándor miniszteri tanácsos, vezérigazgató leányát *Irenkét*.

Spitzer Arnold július 23-ikán vezeti oltárhoz a szepczi zsidó templomban *Kammer* Riza kisasszonyt. *Günsberger* Béla július 25-ikén esküszik örök hűséget *Karadon Parcer* Irma kisasszonynak.

Apáti J. Ernő július 23-ikén esküszik örök hűséget a zolyomi zsidó templomban *Jakovits* Róza kisasszonynak.

A hús. Az Erzsébet szegényház huslopási ügyében ma nevezetes fordulat állott be. Hertelendy Zsigmond szegényházi gondnok a fővárosi tanácshoz intézett átiratában ugyanis kijelenti, hogy a húst nem az ápolónők, hanem a kívülről bejáró ápoltnők lopják el a bennlakó ápoltak elől. A dologban a hangsúly nem azon van, hogy ki lop, hanem azon, hogy lopnak. Húst lopnak. Öreg beteg emberek elől lopják.

A fekete selyemszoknya. A főváros tanácsa ötpeccés nagy csomagot kapott ma Visegrád városától. A könnyű papirdoboz suhogó fekete selyemszoknyát tartalmaz, tele mámorító illattal, amely még a keményszívű tanácsot is meghatotta. A selyemszoknyán pihent Visegrád átirata, amelyben így írja meg Visegrád főjegyzője a fekete selyemszoknya történetét:

A magyarországi könyvnyomdászok és betűöntők szakegylete a visegrádi nagyvendéglőben nyári mulatságot rendezett, amelyről csak másnap vetődött haza a kirándulók legnagyobb része. A jól töltött nap után vig hangulatban utaztak el a kirándulók, nyomot sem hagyva maguk után. A vendéglős azonban a korcsma egyik sötét helyén teljes nő ruhát: selyem bluzt és szoknyát talált. A kirándulók közül hagyta ott valaki, mert Visegrádon senki sem vallja a magáénak. Visegrád városa egyideig várt a jelentkezésre, de minekutána maig sem jött senki, összekapolta a beces ruhadarabokat, elküldte Budapestre, hogy a főváros tanácsa keresse meg a kárvalót.

A tanács az átiratot további eljárás végett a rendőrséghez tette át.

Idegesség lánycsók. A tudós nőkről, akiket eddig leánygimnazistáknak neveztek csak, kiderült, hogy a tudományosság minden ismertető jelével fel vannak círázva. Okvetlen jó iskola lehet az a leánygimnázium, mert most a statisztika is bizonyítja már, hogy igazi európai módra nevelték ki őket. Az idegesség tudvalevőleg a tudományosság alapeleme. Aki még csak odáig sem jutott, hogy nem is neurasthenikus, az ne akarjon okos ember hírében állni.

Ime az érdekes statisztika:

	I.	II.	III.	V.	VI.	VII.
	osztályokban					
Idegesség	42%	48-8%	44-7%	47-3%	54-5%	52-1%

Szabály: Az idegesség a leánygimnázium osztályszámaival egyenes arányban áll.

Még egy szabály: Minél több osztályt végzett a leánygimnazista, annál haraposabb feleség lesz belőle.

Vásár. A leánykereskedés legkedveltebb helye jelenleg Orosz-Lengyelország és Galicia. A leányvásárló cégek két főleg a *Musel* cég tünik ki, *Muselen* kiterjedt ügynöksége van, az üzlet központi vezetését azonban maga intézi *Lodzban*, Orosz-Lengyelország északnyugati részén. A szerencsétlen lányokat házassági ígéretekkel csalták el a rotinos ügynökök hazuról s Bécsen át szállították Genuába, ahol angol hajóra ültették őket s vagy Braziliába vagy Argentínába szállították. Amint most az orosz lapok írják, ezt a virágzó üzletet súlyos csapás érte. A rendőrség ugyanis *Musel* urat egész üzleti személyzetével együtt letartóztatta.

Az állás. Az éhségnek megint két áldozata van. Az egyik *Miky* Árpád okleveles jegyző, a másik *Guttman* Berta nevelőnő. A jegyzőnek sikerült éhen halnia, a kisasszonyt azonban kihalászták a Dunából. Közös motívum kergette őket az elmulás felé; egyiknek sem volt állása, ellenben mindkettőnek volt oklevele.

Miky Árpád és *Guttman* Berta talán igen nagy szorgalommal szerették meg a diplomájukat s az iskolában biztosra vették, hogy a szorgalmat apró pénzre lehet felváltani. Az élet nagy faktorát ezenközben teljesen elfeledték, mivel hogy a világ egy tankönyvében sincs ismertetve a tudományról is becsebb valami, amit proteciónak hívnak. Erről ők mitemen tanultak s így a diploma megmaradt. Kalligrafikus vonásokkal tele irt papiroznak, amelyből nem lehet kenyeret sajtolni. Kenyér nélkül pedig nincs élet, amint azt *Guttman* Berta kisasszony ilyképpen stilizálja: . . . Igen nehéz megválni az élettől. Csak most látom, hogy milyen szép a világ. Nekem mennem kell, mert nem tudok tovább éhezni és már annyit szenvedtem.

Lelkészválasztás Szatmáron. *Szatmárról* írja tudósítónk: A szatmári református egyház *Biky* Károly györgyteleki lelkészét és egyházmegyei esprest választotta meg lelkészévé.

Zarandokut. Augustusban dr. *Robicsék* nagy-marosai plébános zarandokutat vezet *Lourdesba*, még pedig külön vonaton. Jelentkezni lehet e hó végéig dr. *Robicsék* plébánosnál Nagy-Maroson, vagy *Könyig* Gusztáv pápai kamarásnál a krisztinavárosi plébánián, aki délutánonként szívesen ad felvilágosítást.

— **Elment a gazdája után.** Az orosz trónörökös halála ugy esett meg, hogy a fenséges ur Abbas Tumanban, ahol lakott, nagyobb kirándulást tett kerekpáron — egyedül. Egy lejtőn neki hajtott valami kiálló szikladarabnak s a nagy lökés következtében, eszméletlenül terült el a földön. Már haldoklott, amikor arra ment egy parasztasszony, főlegem a földről. S a puha, felséges uri élethez szokott fiatal ember, a kiből egy világ ura lett volna — meghalt egy öreg paraszt asszony karjai között. Ezek után nagy volt a harag a miatt, hogy miért volt egyedül ezen a végzetes kiránduláson a trónörökös. S a harag sulya Oismanra, a trónörökös hadsegédére nehezedett. Maga a cár kijelentette, hogy kegyetlenül megbünteti a hanyagságáért. A hadsegéd ezt nem várta be, hanem — a mint ezt nagy kerülővel egy londoni telegramm jelenti, agyonlőtte magát. — Most már csak az a kérdés, hogy ki parancsolt a másiknak: a trónörökös-e a hadsegédnek, vagy a hadsegéd a trónörökösnek. Minden bizonynyal a nagyherceg volt az ur s ha egyedül akart biciklizni, hát nem vitte magával a hadsegédet. Mire való akkor a harag és miért kellett olyan hirtelen megszökni előle?

— **Eltélt szociálista vezér.** Ma ítél a bíróság Bécsben dr. Adler Viktor, az *Arbeiterzeitung* kiadója felett, aki a munkástüntetéskor egy rendőrfelügyelőnek azt mondotta, hogy ne engedje lovasrendőreit a nép közé ugratni. A bíróság ebben hatóság ellen való szegülést látott és dr. Adlert két havi fogságra ítélte, kétszeres börtönléssel szigorítva.

— **Táptézeteti helyek.** A körmöcbányai állami főreáliskolánál fennálló Alumneumba az 1899/900 tanévre egy ingyenes és husz mérsékelt díjat fizető tanuló vesznek föl. A kérvényeket a körmöcbányai Alumneum-egyesület igazgatóságának címezve a múlt évi iskolai és szegénységi bizonyítvánnyal együtt legkésőbb augusztus 10-ig Körmöcbányára kell bementve beküldeni.

— **Ös-Budavára** holnap szombaton este 9 óra-
kor a nagy tetszést aratott Házitanító című bohózat kerül színpadra, Bokody Antal igazgató játssza Szentesi szalámigyárost. Holnap utolsóelőtti fellépte Zuilának, a híres toronykőtelművésznek és pedig este 7 és éjjel 12 órakor. E paratlan művésznek produkcióját ajánljuk a közönség figyelmébe.

— **Katonazene és cigánymuzsika a Hirmondóban.** A *Telefon Hirmondó* hallgatói holnap (szombaton) este 8 órától 11 óráig cigányszólamokban és katonamuzsikában gyönyörködhetnek.

Tűzveszedelem egy színpadon.

(Pánik egy premieren.)

— A *Budapesti Napló* tudósítójától. —
Nagyvárad, július 21.

A *Nagyvárad* *Szinkör* ma esti premijere szomorúan végződött; az *Utazás egy apa körül* című francia operettet adták és a darabban szereplő ló megbokrosodott, ágaskodott a színpadon, mire olyan futkosás támadt, hogy a görög-tűztől meggyulladt az egyik színésznek ruhája. A lángok láttára a közönség soraiban óriási pánik támadt, egymás hátán át igyekeztek kijutni az emberek a fabódéból.

Zsufolt ház volt ma este a szinkörben, fél nyolekor fölgördült a függöny és kezdődött az előadás. Az operette első fölvonásának a finaléjában Francine, akit *Szekely Irén* személyesített, lóháton jön be a színpadra. A primadonna énekelt, miközben a görög-tűz káprázatos fénye rezgett a színpadon. A ló toporzékolva jött a színpadra. Amint aztán a görög-tűz kigyulladt és a megvadult ló meglátta a nézőteret, nekibokrosodva a zenétől is, örült irammal a színpad másik felére ugrott, ahonnan beszaladt a kulisszák mögé. A megrémült primadonna az első hatalmas ugrásra leesett a lóról, szerencsére oldalvást, úgy, hogy a lópatkó nem érte. Így is azonban elég súlyosan megsérült.

Mihelyt a ló a színpadra került, ideges mozgolódás támadt a publikum között, amikor aztán ledobta hátáról a primadonnát, az emberek fölugráltak helyeikről. Óriási zaj támadt, a nők sikoltoztak.

A ló a színpadon több szereplőt megrugott, közülök egyik-másik súlyosan megsérült. *Szerdahelyi* Ferencné, *Fejérvári* Marcsa, menekülés közben közel jutott a görög tűzhöz és ballet-szoknyája meggyulladt. A szerencsétlen asszonynak az édes apja, *Fejérvári* József sietett legelőször segítségére, csupasz kézzel belemarkolt a lángoló tüll közé és leakarta szakítani leánya testéről. A szerencsétlen ember egészen összeögezte a kezeit, a leánya is súlyos égési sebeket szenvedett.

A publikum között a pánik megnövekedett, amint a tüzet észre vették. Rémes sikoltozás támadt, mindenki féltette a faalkotásos arán-

ban az életét. Az első sorok bérlői átugráltak a padokon, csakhogy hamarabb kijuthassanak a szabadba. A kijáratoknál pár pillanat alatt veszedelmes tolongás támadt. A tolongásban egy nő el is ájult, de szerencsére csakhamar eszméltre térítették.

A pánikban, amely könnyen nagyobb mérvet is ölthetett volna, a férfiak esodálatos nyugodtságukkal elejét vették a nagyobb veszedelemnek. Mindenki a hölgyek megmentését tartotta első kötelességének és — amennyire a zürzavar engedte — a kijáratoknál nekik engedték át az elsőséget.

A veszedelem pillanatában rögtön lebocsátták a színpadon a függönyt. A premier-közönség soraiból több orvos és más érdeklődő szaladt a színpadok mögé. Az orvosok *Szerdahelyi* égési sebeit csillapító szerekkel enyhítették és *Szekely* Irénnek, valamint a többi sérülteknek gyorsan nyújtották az első segélyt. A sérülések valamennyien kisebb fokúak. *Szekely* Irénnek semmi komolyabb baja sem történt.

Fehérvári Józsefet iszonyu kínok között viték haza, mert keze összeögegt. *Leány* *Fehérvári* Marcsa mellén és karján szenvedett égési sebeket. *Stadler* tánycmester és *Ramminger* fodrász is kevésbé súlyos természetű égési sebeket kaptak.

A szinkör előtt néhány perc alatt tömörködő nép gyülekezett össze, mivel a veszedelemnek gyorsan híre terjedt a városban.

Hosszu szünet után megszólalt a csengő és az előadást kisebb számu közönség előtt folytatták.

A mellfűző ellen.

(Le a mellfűzővel. — Tudósok és a vén asszonyok. — A kényes téma. — Fűző és szerelmi kaland. — Egy megjegyzés. — A krinolin, mint erényör. — *Cassive* kisasszony. — Dr. *Schanz* tanár véleménye. — Nadrag vagy szoknya?)

Budapest, július 21.

— Le a mellfűzővel!

Engedelmet, ez egyáltalán nem pikáns óhaj, hanem hazai jelszó. Mert már ismét megindult a mozgalom a derékpáncél ellen, amelynek minden időben, amikor csak divatba jött, meg voltak a maga ellenségei.

Azoknak a tábora, akik ez idő szerint a mellfűző beszüntetése mellett kardoskodnak, két részre oszlik. Az egyik része egészségügyi szempontból állítja, hogy az az intim ruhadarab ártalmas az egészségre, a testi szépségre és hogy hölgyeinkből titkos nyomorékokat nevel; ez a tábor többnyire orvosokból, tudósokból, pedagógusokból — és végül vén csunya asszonyokból áll, akiknek már ugy se segíthetne a fűző és akik irigységtől a többi asszonytól el akarják vonni ezt a segedeszközt.

A tábor másik része pedig...

Am erről már nehezebben lehet beszélni. Mindenesetre új fejezetbe kell belefogni és amugy megszűröl megkerülni a kényes témát.

A változó női divatokban mindig a nők erkölcsi élete tükröződik vissza — ha tehát a divatban valami gyökeres reform jelentkezik, annak mélyreható oka kell, hogy legyen.

Annyi bizonyos, hogy Párisban, a divat fővárosában, éppen a hölgyek körében indult meg a mozgalom, hogy a derékpáncél kiküszöböljék. Semmiféle orvosi szempont, semmiféle pedagógiai célszerűség nem volt a döntő, hiszen az olyan jó tanácsra nem hallgatnak az asszonyok, itt tehát csak lélektani magyarázatot lehet keresni a dolognak.

Azt hiszem, hogy Párisban roppantul megsaporodhatott a bűnös szerelmi viszonyok számaránya, hogy a divat alakulásában ilyen önkéntelenül támadt az általános mozgalom a fűző ellen. Mert mentől erkölcostelenebb a szerelmi élet tekintetében egy társadalom, annál alkalmasabbá teszi divattörekvéseiben a viseletet a gyors kalandokra. Ezért akarják most kiküszöbölni a mellfűzőt is. Minden céltudatosság nélkül, de belső szükségérvetből. Istenem, hány erényt menthetett meg már a mellfűző kényelmensége!

Már nem is tudom, hogy kitől hallottam ezt az elmés megjegyzést:

— Ha az utcán asszonyt látok, aki hátulgombolós derekat visel, meg merek rá esküdni, hogy nem siet titkos kalandra.

Na, hogy dulhatott az erény a krinolin-korszakban, amikor a legirtózatottabb női viselet három méternyi távolságban tartotta a férfiakat. Alig lehetett akkor kaland, — és nem egy kortársam lehet, aki örül, hogy nem élt akkor, hanem mostan.

Az erénynek nem éppen megvetendő bástyája bukkik el a mellfűzővel!

A *Budapesti Napló* párisi tudósítója ezeket írja lapunknak:

Ha őszinte ez a mozgalom, amely Páris divatteremtő hölgyei között keletkezett, akkor ezentúl a divat nem fog kötelezni a fűző viselésére. Az *autuül-i* löversenyeken a legelső párisi cégek divatmodelljei e nyáron fűző nélkül, halcsontos ruhában jelentek meg. A *Dame de chez Maxime*-ben *Cassive* kisasszony nem visel fűzőt. Kétszázszor adták *Feydeau*-nak ezt a vidám bohózatát a főszereplő, *Cassive* kisasszony egyszer sem szorította derekát ebbe az önkínzó gépezetbe. A *Variété Színház*nál *Germaine Gallois*, a *Comédie-Française*-nál *Lara* kisasszony üzert hadat a fűzőnek. A társasélet leghíresebb szépségei szintén lemondtak a fűző viseléséről.

Rendkívül érdekes cikket közöl erről a kérdéssel a *Deutsche Medizinische Wochenschrift* legutóbbi számában dr. *Schanz* Adolf, drezdai orvosnarr tollából. Ennek a cikknek a gondolatmenete a következő: A fűző ártalmas, mert a testet összeszorítja; ellenben hasznos, mert általa a szoknyák sulyát a csipőkre lehet áthelyezni.

Hogy milyen fontos ebben a tekintetben a fűző, bizonyítja, hogy a női ruházatkodás reformerei a szoknyák sulya számára új támpontot voltak kénytelenek keresni. A vállakat választották és pedig helytelenül. Hiszen a férfi gerincoszlopa sokkalta erősebb a nőnél és ime például a katonáknál mégis arra törekosznek, hogy a viselő nő sulya nagy részét a csipő körül helyezzzék el. A férfiviselet szabása és fekvése következtében sulyát az egész testen osztja el és a nadragot, mellényt és kabátot jórésben a csipő tartja. A férfit semmiesetre se fázaszthatja egy ruhadarab se úgy, mint a nőt a csipőre akasztott szoknyák. Ha tehát a férfiviselet szerint akarják módosítani a nők viseletét, akkor meg kell szüntetni a szoknyát és áttérni a nadragra.

De mindaddig, amíg szoknyát viselnek a nők, éppen ebből a szempontból szükséges a fűző. És hiába beszélnek arról, hogy a fűző a női testet eltorzítja!

Tessék csak megnézni *Cranach* és *Dürer* Albert képein a Lukreciákat, Évkákat és Vénuszokat. Hihetetlen, hogy abban a korszakban, amely a fűzőt nem viselte, minő görbék és nyomorékok voltak az asszonyok. A görnyedt gerincet és hajlott hátat normális női szépségnek pingálták azok a piktörök, akik a legszebb férfitesteket örökítették meg.

Végül kijelenti a tudós író, hogy egyáltalán nem akarja védelmébe venni a fűzőt, amelynek ártalmasságáról meg van győződve, csak azt mondja, hogy a mai női viseletnek elengedhetetlen része a fűző.

A női ruházatkodás reformja nem kezdődhetik a fűző beszüntetésével, hanem csak végződhetik.

— 1y.

A percköz.

I.

Igaz történet.

(Színhely a V. kerületi kapitányság. Idő: 1899. július 21. délelőtt.)

A kapitány: Vádolt, dr. Tompa Adalbert kihágás vétsége miatt áll előttem. Rendőri jelentés szerint a *Percköz*-utcában hágott ki. Mit csinált?

A fejelentő rendőr: Nagyságos kapitány ur, jelentem ássan részeg volt. Ide, oda tántorgott s azt nótázta:

Nem szük ez az utca, csak szoros,
Nem vagyok én részeg, csak boros.
Nem tántorgok, csak a lépést cifrázom.
Ez már nekem régi szokásom.

A kapitány: Vádolt, mit hozhat fel védelmére Igaz a vád?

Vádolt: Igaz.

A kapitány: Tekintettel arra, hogy a *Percköz*-utca igen szük, alig három méter széles, a kis részegség és tántorgás ott sokkal nagyobbnek tűnik fel s ezért vádoltat a kihágás vétsége alól fölmentem. Éneke pedig egyszerű helyszíni szemle volt, mert az csak természetes, hogy a *Percköz*-utca nem szük, csak szoros.

II.

Még igaz lehet.

(Színhely az V. kerületi kapitányság. Idő: holnap, holnapután, vagy bármikor később, de mindenesetre a mai precedenstől számítva.)

A kapitány: Vádolt, *Furlicska* József, gyilkosság miatt áll előttem. A jelentés szerint *Áhaszér* Tamást a *Vérmező*ben éj idején orgyilkos módon leszúrta. Az orvosi látélet szerint, a halott meg se nyekkent. Minden zai nélkül, rögtön meghalt. Így volt?

A rendőr, ki a gyilkost bekísérte: Vak éjszaka volt kérem, nagyságos kapitány ur. A poszton álltam, mikor hozzám jött ez az ember és bejelentette, hogy furdalja a lelkiismerete. Gyilkolt. Azt hittem, hogy tréfál. De megmutatta a holttestet, hát be-kísértem.

A kapitány: Vádolt, igaz ez?

Vádolt: Igaz.

A kapitány: Tekintettel arra, hogy a halott meg se nyekkedt, hogy a gyilkosságot nem vették észre, a vádlottat a gyilkosság büne alól fölmentem. S különben is a Vérmész oly nagy, hogy az ily kis dolgok ott teljesen elenyésznek. S hogy a Vérmészön gyilkolnak, ez természetes.

FŐVÁROS.

(*) **A Gellért-hegy szakadozik.** Hónapok óta sürgeti az I. kerületi előjáró, hogy a Gellért-hegy pesti oldalát a Rudasfürdőnél a Ferenc József-hídig tisztítsák meg a laza szikladaraboktól. Az egész hegyoldal telve van meglazult kőtömegekkel, amelyek kisebb-nagyobb darabokban letérednek s fenyegetik az alattuk járók életét. Itt-ott óriási darabok függnek, amelyek lezuhánással porrá morzsolnák a vasuti kocsikat is. A mérnöki hivatal sürgeti folyton, hogy a veszedelmes sziklatömegeket távolítsák el, de arról a föltételről, hogy a közlekedést a hegy alatt egy hónapra teljesen szüntessék be, sem a rendőrség, sem a közuti vasut nem akar tudni. A mérnöki hivatal ujabban azt proponálta, hogy a munka területén legalább reggel 9-től fél 12-ig és délután fél 3-tól 6 óráig szüneteljen minden közlekedés, de a rendőrség ebbe sem akar beleegyezni. A veszedelem a tárgyalás alatt ott függ a hegy oldalán, amelynek tövében naponként ezrek fordulnak meg s a hatóságok nem tudják egymást megérteni, amíg majd egy összezuzott villamos nem kényszeríti őket engedékenységre.

(*) **Az Országos Iparegyesület szubvenciója.** Az Országos Iparegyesület évenként 2000 forint szubvenciót kap a fővárostól. A pénzügyi és gazdasági bizottság ma, tekintettel az egyesület ismert érdemeire, egyhangulag megszavazta erre az évre is a szubvenciót.

(*) **Az özvegyek kérelme.** A Teleky-téri zsidó-árú-bódék bérét a főváros már régebben úgy állapította meg, hogy magas és alacsony bódékat különböztetett meg s az előbbieket négyezögölenként évi 12, az utóbbiakét 10 forint bérre szedték. A zsidó-árú-sok ezt a bért sokallják s azt kérik, hogy szállítsa le a főváros a bérösszeget olyképpen, hogy a magas bódékért 10, az alacsonyakért 9 forintot szedjen. A pénzügyi és gazdasági bizottság arra való tekintettel, hogy a nagy bér mellett a bódék nagy része üresen marad, a zsidó-árú-sok kérelmét teljesíthetőnek tartja.

(*) **Adókvetés.** A fővárosi adókvetés-bizottságok holnap, 22-ikén, a következő helyrajziszámú III. osztályu keresetadó javaslatakat fogják tárgyalni: a III. kerületben 1429/2—1850 számig; a IV. kerületben 628—626 számig; a V. kerületben az első bizottság 880—881 számig; a második bizottság a külön meghívottakat; a VI. kerületben az első bizottság 3965—3970 számig; a második bizottság 3469—3474 számig; a VII. kerületben az első bizottság a külön meghívottakat; a VIII. kerületben az első bizottság a külön meghívottakat; a IX. kerületben 9425—9442 számig.

A határidők reformja.

(A főváros névtelen újságja, egy éllelmes polgár, ma a következő beadványt intézte a főpolgármesterhez:)

Szerény választópolgár vagyok. Éppen azért lelkiismeretesen elmentem az előjárósághoz, vajjon benne vagyok-e a jegyzékben. Nem voltam benn. Reklamálni akartam, de majdnem kövő váltam. A fekete táblán ugyanis a következőket figyelmeztetés állott:

A választói-jegyzékek e hónap 25-ig tekinthetők meg. Reklamációk 15-ig fogadtatnak el.

Kétségbejött helyzet. Minek tekintsem én meg 19-én a jegyzéket, ha csak 15-ig reklamálhatok? Ez az egyik határidő.

A másik a biciklistákról szól. A tanács ugyanis július 1-jén életbe léptette a kerékpáradót, amelynek megfizetésére azonban halasztást adott augusztus 31-ikéig. A rendőröknek viszont megengedi, hogy augusztus 1-től kezdve a számozatlan bicikliket tartóztassa föl és a kerékpárost tartóztassa le. Kétségbejött helyzet. Hogyan fizetsek én huszadikán adót, ha már negyediken feltartóztatott egy kellemes pléntáblás bariton hang? Ez a másik határidő, amelyhez csatloltam a következő javaslatot ajánlom a tanács szíves figyelmébe:

A jelenlegi helytelen határidőn akképp változtasson, hogy a lejárati határidő korábban kezdődjék mint a tilalmi határidő, a rendőrségi határidő pedig essék össze a tilalmi határidő lejárati határidejével. Ilyen értelmes formában aztán hamarosan népszerű lesz a most némileg bonvadalmas hatá-

ridő. Ezt a népszerűséget mindenestre meg a lányok is meg fogják irigyelni és megénekelik így:

— Határidő, az akarok lenni ...

Pont.

SZÍNHÁZ, ZENE.

** **A Singer gyár.** (A Fővárosi Nyári Színház *ujdonsága*.) Éppen olyan mulatságos, mint *Kövessy Albert* egyéb darabjai; aki végig akar kagyni egy estét, az bizvást megnézheti a *Singer gyár*át. Ennek a négyfölvonásos zenés bohózatnak a kerete egészen modern; a *Singer gyár* munkásai egyik munkásleány megsértése miatt kimondják a sztrájkot, de *Singer* uram annyira szereti a munkásait, hogy maga is a munkásokhoz csatlakozik, és velük akarja elnappolgolni a felügyelőt. Az öreg *Singer* becsip és sorba tegeződik a sztrájkolókkal, akik végre is kibékülnek és ismét zakatol a *Singer gyár*. A gyár szünete közben azonban két-két szerelmes szív is egyesül, *Singer* *Etelka*, meg *Pepi*, az első munkásleány férjét kapnak. Ez a darab tartalma, így száraz és unalmas, de a színpadról az ötletes jeleneteknek, az ügyes fordulatoknak elmaradhatatlan a hatásuk. A színpad publikuma ma is jól mulatott és egy-egy jelenetnél nyílt színen is kitért a taps, *Kövessy* az első föl-vonás után hétszer hívták a lámpák elé. A boldog szerző, akinek *Szulamit* óta most naponta jut a kihívásból, a második fölvonás után már nem akart a tüntető tapsokra reagálni, mire *Makó* keményen ráírvált:

— Zsebeje már be a tapsokat, különben föl-iratol!

És *Kövessy* direktor meghajolt *Makó* direktor szóbeli instrukciója előtt, meg a publikum előtt is.

A bohózat sikeréhez *Barna* *Izso* is hozzájárult, ő szerepte a darab könnyű, fülbemászó muzsikáját. Néhány kedves melodija gyors népszerűsége tarthat számot. A színészek jól játszottak; *Sándor* *Emil* valóságos kabinet-alakot csinált a gyárosból, a második fölvonás nagy hatása az ő kiválóan intelligens játékaának a sikere; *Szendé* *Anna* mindvégig ügyes volt, *Juhász* *komikuma* sok derűtséget keltett, *Jesko* *Ariadne* kedvesen játszotta meg kis szerepét. A jó előadásban még *Hevesina*, *Krémernek*, *Szakácsnének*, *Faragónak* és *Füredinek* volt része.

(H-u.)

** **Az intendáns a Nemzeti Színházban.** Gróf *Keglevich* *István*, a Nemzeti Színház és a magyar királyi Operaház intendánsa minden idejét a vezetésre bízott műintézeteknek óhajtván szentelni, a Nemzeti Színház palotájába költözött. Az intendáns az igazgatói helyiségek mellett az első emeleten rendeztetto be lakását.

** **Wagner-opera Párisban.** Októberben a párisi Nouveau Théâtre előadja *Wagner* *Tristan* és *Isolda*-ját. A kiállítása rendkívül díszes és fényes lesz. Egy-egy előadás költsége 22,000 frank. Mint-hogy pedig a színháznak csak ezer ülőhelye van, a helyaraktat felemelik. Az operát *Lamoureux* karmester tanítja be és dirigálja.

** **Egy színészatonáról.** Kaposvárról kapjuk azt a hírt, hogy *József főherceg*, aki 17-ikén szemlélet tartott a 19. ezred felett, kitüntetésben részesítette az ezred egyik fiatal hadnagyát, *Beregi* *Oszkár*t, akit csak nemrég szerződöttett a Nemzeti Színház. A hadnagyakorlat után az ezredesnek elmondta a benyomásait és külön emlékezett meg *Beregiről*, akinek katonás fellépése és kitünő vezényszavai nagy mértékben nyertek meg tetszését. Az ezredparancsnok az egész tisztikar előtt fejezte ki *Bereginek* a főherceg különös megalapozását és dicséretét. A fiatal tehetséges művésznek tehát már a katonai pályán is van sikere.

** **A Kisfaludy-Színház szubvenciója.** A tanács utasította a pénzügyi osztályt, hogy a jövő évi budgetbe a Kisfaludy-Színház számára 6000 forintot vegyen föl.

** **Ricordi—Leoncavallo.** Az a versengés, amely *Ricordi* és *Sonzone* milánói kiadók között hatalmas hullámokat vert, hogy melyik tudjon újabb meg újabb tehetségeket felfedezni, néhány pörre vezetett. Tegnapi tárgyaltak *Ricordi* és *Leoncavallo* pörét Turinban. A komponista azért, hogy *Ricordi* megvette a *Medieci* partitúráját, 20,000 líra bánatpénz ellenében meghatározott időre egy új operát ígért. 1895. január 9-ikén tényleg át is adta *Tenebrae* című operáját, amelyet azonban *Ricordi* avval a megokolással, hogy hasznavehetetlen, visszautasított. *Leoncavallo* pört akasztotta a szélesyes kiadó nyakába, amelyben a közelebbi napokban történik az ítelkezés.

** **A városi színházban vasárnap délután** *Feld* *Mária* énekes bohózatát, a két ember *tragediáját* adják felhelyarakt mellett. *Esto* rendes helyarakkal *Rády* *Maria* és *Szilágyi* *Kornél* fellépéssel *Offenbach* *bájos operetteje* az *Orpheus* a *pokolban*, kerül színpadra. A legközelebbi ujdonság *Dreyfus*, az *Ördög* *áldo-*

zata című látványos dráma lesz, melynek szerepeit már kiosztották.

** **Messalina öltözékei.** A londoni *Conventgarden*-színházban a napokban mutatták be *Lara Messalina* című operáját, amely zavaros külső sikert aratott. De ennek a sikernek a javeszeje a címszerep személyesítőt, *Héglon* *kisasszonyt* illette meg, aki tüneményes kosztümjeivel elkápráztatta a közönséget. Az első fölvonást sárka crépe de *Chine*-öltözékben játszotta el, amelynek alsó széles szegélye és az uszálya dus arany és rózsaszínű virágapplikációkkal volt díszítve. A kivarrott virágok kelyhében egy-egy igaz gyémánt, topáz és smaragd ragyogott. A művészno ehhez a kosztümjéhez festői redőkben leomló, narancssárga színű crépe de *Chine* köpenyt viselt, amely szintén briliánsokkal, topázokkal és smaragdokkal volt telehintve. A köpeny gallérián ametiszt-dísz csillogott. Az őv remeke volt az ötvös-művészetnek; ez egymagában vagyont ért. Ezt a káprázatos jelmezt pompás sárka szancálók egészítették ki, amelyeknek mindenféle drágakövek szikráztak. Még ragyogóbb volt *Héglon* *kisasszony* harmadik fölvonásbeli tolettje. A halványkék selyem-gaze, sárgás és rózsaszínű virágokkal himezve, amelyeknek levelei között gyémántok szórtak sugarakat, pompásan állott a bájos művésznőnek. A balfelől kapcsolódó alj a deréktől fogva a szegélyig kettős sor türkiz- és gyémántszárvál volt kirakva. Az alsó szegélytől a térdig drágakövekkel telehintett virághimzész díszítette ezt a fejedelmi rubát. A nyakán és a mellén türkiszekkel kivarrott ezüstös szallagot viselt a művészno. A szandálja is csupa ezüst volt. Ezeket az öltözékeket heteken át rengeteg közönség bámulta a kirakatban s egész London csak a *Héglon* *kisasszony* gyémántos, türkizes jelmezeiről beszél a *Messalina* bemutató előadása óta.

MŰVÉSZET.

□ **Művészélet Nagybanán.** Serényen, munkásan folyik az élet a nagybanányi művésztelepen. A *Hollósy-iskola* és *Hollósy* mester barátai részben tanulmányok festésével, részben több nagyobb kép befejezésével vannak elfoglalva. Maza *Hollósy* szorgalmasan dolgozik régebben megkezdett *Rákóczy*-képén. Mint *nagybanányi* levelezőnk írja, az összes vázlatok és életanulmányok immár elkészültek s *Hollósy* most már magán a nagyméretű képen dolgozik. A hazafiu lelkesedés és mély bánat hangos dala ez a kép. Két részből áll. A felső részen látni a heves tüzzel előrenyomuló népet, zászlósan, kipi-rult orrával, a *Rákóczy* nótáját énekelve. Alul, a felső képtől elválasztva, egy oroszlánypár látható, him és nőstény; a him a széttört rabláncok véres nyomát nyalja.

Thorma *János* a *Március tizenötödike* című hatalmas méretű képen dolgozik. *Petőfi* alakja magasan kiemelkedik a nép fölé, amely viharos lelkesedéssel sorakozik köréje és szinte lázban halgatja a *Talpra magyar*. Mint a forzószél, úgy hat a magasból jövő ige az alatt álló csoportokra.

Ferenzy *Károly* a virághegyen, mély misztikus erőben, buja smaragdözd színek reflexei közt fest egy hegedűt pengető parasztfiút, akit egy szép parasztlány andalogva halgat.

Egy másik képe báró *Harrernék*, a Nagybanányi élő spanyol festőnek képmása. Nagyon elegáns, spanyol grandezza, a szürke tónusban kiválóan hat a lágy olajbarna arc mélysége.

Réti *István* újévtől júniusig három arképet festett s most egyelőre pihen és ecset helyett a tennis-racketet forgatja.

Grünwald *Béla* történeti kompozícióban dolgozik: az Isten kardját festi.

A *Hollósy-iskola* ez évben ismét jól van képviselve Nagybanán. Ott dolgozik gróf *Zichy*, báró *Speck*, von *Voss*, báró *Harrer*, *Bellányi*, *Hradil*, *Szalay*, *Plechl* a régiek közül. Az újabb tanítványok közt néhány külföldi festőnő is van. Képviselve van ott egész Európa: jöttek *Lubeck*-ből, *Odessából*, *Münchenből*, *Párisból*, *Milánóból*, *Madridból*, van lengyel, angol stb.

Nagybanány városa több műtermet szándékozik saját költségén építtetni s erre a célra évenként 6000 forintot szán. Most folynak e részben a tárgyalások. Hír szerint hat kényelmes, minden tekintetben modern műterem vár az odaérkező művészekre.

□ **Irányi Dániel emléke.** *Kallás* *Ede* szobrász már teljesen elkészült *Irányi Dániel* síremlékével, amelyet a kerepesi-uti temetőben állíttanak fel. *Irányi Dániel* hü képmása egy székes kapuzáson van elhelyezve. Elöl magyar urhölggy áll zászlóval a kezében, amelyet magához szorít. Az oszlop tövében balról annak a koszorúnak bronzmintája lesz, amelyet *Kossuth Lajos* küldött *Irányi* ravatalára. A szalgia is azokat a szavakat véssik, amiket *Kossu* h irt: *Követek* *vitás* — *Kossuth*. A síremlék fölállítása

körül eleinte komolynak látszó akadály merült föl, mert a temetőigazgatóság nagyon szűkre szabta a helyet, úgy hogy a szobrot át kellett volna dolgozni. De azután kint, hogy a különbség nagyon csekély és az oszlopon kellett egy hajszálnyit változtatni. Most ez is rendben van és a szobrot ünthetik. A siremlék leleplezése a *jövő tavasszal* lesz.

□ **Antonis van Dyk.** Március 22-ik napján volt *Van Dyk* születésének háromszázadik születésnapja. Még tavaly elhatározták az antverpeni művészek, hogy ezt az évfordulót a nagy mesterhez méltó ünnepségeket fogják emlékeztetés tenni. Diszfulonulást terveznek, amelyben bemutatják a történelem és művészet haladását napjainkra. Azonkívül összegyűjtik a halhatatlan festőművészek összes ismert festményeit és olyan kiállítást rendeznek Antverpenben, amely felül fogja mulni az összes eddig rendezett ilyen kiállításokat. Hogy az antverpeni nagykereskedők nagyon jól értik, hogyan kell fölvonulásokat és ünnepségeket rendezni, azt 1892-ben fényesen bebizonyították. Az ez idei diszfulonulás — úgy mondják — még díszesebb, nagyobb lesz, mint a hét év előtti. Berlinben, Londonban és Rómában albizottságokat alakítottak, oly célból, hogy ezek az angol, német, illetőleg olasz udvarok birtokában levő *Van Dyk* festményeket a kiállításra megszerezzék. Az angol királynő és a német császár már meg is adták az engedélyt, hogy *Van Dyk* festményeit Antverpenbe szállítsák. Sok eredeti műre számítanak Franciaországból és Belgiumból is.

□ **Az esztergomi bazilika szobrai.** Az esztergomi bazilika művészeti ékességei részint a hercegprímás, részint a főkapitán bókészüségéből egyre szaporodnak. A bazilika homlokzatára ismét hatalmas szobor jön, egy majdnem kilenc méter magas álló alak, a *Vallás* allegóriája. Ilyen nagyságu álló szobor még nem készült Magyarországon. Kiss György szobrász mintázta a szobrot, amely július 23-ikától 26-ikáig bárki által megtekinthető a művészek Nefelejts-utca 40. szám alatti műtermében. A szobrot legközelebb elhelyezik a bazilika ormán.

Lakásberendezés.

Budapest, július 21.

Azon panaszoknak az emberek, hogy igazi otthonra nem talál a művészet a magyar családokban. Vannak amatőrök, akik olykor vásárolnak valamit (láttuk a tavasi tárlaton, hogy ezek is kevesen vannak), azonkívül minden érdeklődés megszűnik olyan holmi iránt, amilyen egy kép, szobor, metszet, művészi butor, szőnyeg, finom bronz- és üvegholmi. A panasz, fájdalom, alapos. Nem is lehet egyhamar rajta segíteni, mert tárlatok rendezésével, fölulvasásokkal, könyvvel, újsággal alig érhető el számbavehető eredmény. Nyilvánvaló, hogy más utakra kell térni azoknak, akik ezt az ügyet szeretik. Agitáljanak tovább, iparkodjanak aktualitásba tartani a művészet kérdéseit, de folyamatosan közvetlenebb, elemibb eszközökhöz is. És szól ez leginkább azoknak a fórumoknak, amelyek föladataik közé sorolják a művészetnek népszerűsítését.

Az öreg *Springer* jól mondta, hogy az összes művészeteknek a családi otthon a születőhelye. A ház, az architektúra műve, az a milió, amelyben a többi művészet élhető levegőt kap. A házban restaurálták a szines ablakot, a mozaikot, a szőnyeget, a szobrot, a reliefet, a festményt, az üveg-, agyag-, fa-, bronz- és szövőművészet összes válfajait. Egy görög, római, renaissance-ház belseje tökéletesebb és harmonikusabb muzeuma a művészeteknek, mint bármely milliósoktól erő galéria.

Minden az otthon kicsinosítása, célszerű, kellemes és szép berendezése körül fordult meg. Ehhez simult a művészet minden többi ága és ebből az egymáshoz való simulásból fejlődött minden művészi korban a stíl. Semmi más módon nem ösmerkedhetünk meg az összes művészeteket átvillanó érzéssel, mint egy tökéletesen berendezett otthonban. Mielőtt különválasztjuk a butort a háztól, a házat üveg- és szőnyegességétől, a szőnyeget a művészi stíliu edényektől, csak csonka darabokat kapunk, virágokat, amelyeket valaki letört a tövükről.

Ez levén a művészi stíl genézise és miliója, nyilvánvaló, hogy amidőn a művészet teljes megértését, átérzését, fejlesztését propagáljuk, a történelem által adott módokhoz folyamodunk. A külföldön rég rájöttek a dolog nyitjára: ma Európában Magyarországon kívül nincs kultúrnap, amely ne házi milióban mutatná meg művészetét. Mindenütt ott van a kép meg szobor mellett az iparművészet százféle finom alkotása: szőnyeg-, vas-, bronz-, fa- művek, asztal, szék, kandalló, a maga porcellán-

agyag- és érefölzerelésével. Tökéletes akkordok, sőt szimfónia lép az unalmas sólók helyébe.

Nálunk még nincs ez így, de tudjuk, hogy ez csak idő kérdése. Ellenben örvendetesen tapasztaljuk, hogy derék, de eléggé nem méltott intézetünk, az *Iparművészeti Múzeum* egészen modern szellemben egyengeti az utat a cél felé. Nagy üvegtermében láttunk egészen szép kísérleteket, amelyek a művészi lakásberendezés bemutatására iparkodtak, hallottunk hosszú felulvasásokat, amelyek a lakásberendezésben nyilvánuló művészetet magyarázták.

Most az volna a *Múzeumnak* föladata, hogy állandóan bemutatson különböző stíleket, lehetőleg kitünően összeállított, művészi nivón álló lakásberendezéseket. Ez teszi majd szervesé és hasznossá ezt a szépen fejlődő gyűjteményt, — nélküle azonban a Múzeum csak töredékek több-kevésbé rendszeres gyűjteménye marad. Szobákat kell bemutatni a Múzeumban, amelyeket a művészet és a művészi ipar minden ága vállatvevő ékesített a maga díszével. Csak ily körülmények közt fog a közönség az iránt tájékozódni, hogy minő egyszerű eszközökkel lehet művészi tartalmu lakást berendezni, csak ennek láttára fogja méltányolni törekvő magyar műiparosainkat, csak ez autopszia után érti meg a képek és szoborművek igazi jelentőségét. Egész sorozat lakásberendezést kellene rendszeresíteni az *Iparművészeti Múzeumnak*, amelyből az ilyesmi semmi módon sem hiányozhat.

Persze: pénz kell hozzá. És pénz nehéz kapni a legszebb célokra is. Ámde vagy komolyan fogjuk fel az iparművészetnek nemzetgazdaságilag is felelő fontos jelentőségét, vagy vonuljunk vissza egészen abból a légkörből és táncoljunk tovább a mindent felemészítő politika boszorkánytáncát. Nem hinnők, hogy az intéző körök az utóbbira határoznak magukat, mert hisz akkor mi célból alapítottuk az *Iparművészeti Múzeumot*. Várjuk, hogy az nem marad pusztá külsőség és várakozó figyelemmel kísérjük, vajjon a *Múzeum* fundamentális célja, a művészeteknek harmónikus berendezésében való bemutatása elkövetkezik-e egyhamar. Ezren megírták már, hogy ez az első lépés arra, hogy a nagy közönség a legkönnyebb közvetlenséggel izelje meg a művészetet hogy örömmel s ne csak pusztá önfeláldozással partolja szépen nekiindult műiparunkat s hogy így ez függetlenné legyen egyrészt a rossz gyári produkciótól, másrészt a külföldi importtól. Azt a bölcsőt kell összeacsolnani, amelyben először ringott minden művészet: a művészi lakásberendezéseket.

(L.)

VIDÉK.

— (Leányinternátus Kolozvárótt.) Az erdélyi ref. egyházközség szeptemberre leányinternátust rendez be, a melybe vidéki szülők a kolozvári különböző iskolákba tanuló leányaitak évi 220 ft díjért teljes ellátásra elhelyezhetik. Református lelkészek, tanárok, tanítók 180 ft kedvezményes díjat fizetnek. Az épület teljesen modern berendezésű; szeretetház céljaira készült. Jelentkezni és tudakozódni *Pokoly József* teológia tanárnál lehet. A kolozvári viszonyok között ez az internátus valódi jótétemény a vidéki szülőkre és nagyban elősegíti a helybeli leányiskolák fejlődését is.

— (Torontálmegye) mai közgyűlésében elhatározták, hogy a Bégnak Nagy-Beeskerekől Titelig való hajózatotává tételét a földmívelésügyi minisztertől újból kérelmezik. A közgyűlés a temesvár—módosi vasúttársaság igazgatóságába báró *Nikolics Fedort*, *Rónay Jenőt* és ifjabb báró *Nikolics Fedort* jelölte.

SPORT.

*. **Dunántul.** A *Magyar Kerékpáros Szövetség* csinos, kis zeebkönyvet adott ki, amely kerékpárosok számára ugyszólóval nélkülözhetetlen. Ez az első magyar kerékpáros utikönyv, benne vannak a Dunántul összes kerékpáron bejárható fölutvonali, számszerint 92, 8000 kilométerrel. A pár hónap mulva megjelenő *Dunántul II.* a járható mellékutvonalakot fogja tartalmazni; a két könyvcskében összesen 168 utvonul lesz. Utána meg fognak jelenni a Felvidék, Erdély és az Alföld utvonalai. A könyvet a Magyar Kerékpáros Szövetség tagjai ingyen kapják, a két forintos csekély évi tagdíj ellenében, akik ezenkívül még igen sok előnyt élveznek. Az utikönyvek fömunkatára *Blathy O.* Titus fömérnök. A szerkesztésben résztvettek: *Balogh Benedek* tanár, *Dóssy Ede*, *Gülemot Ferenc*, *Földváry Tibor*, *Kleinidin Hugó* és *Tóth Lajos*, aki a szép térképeket rajzolta.

*. **Magyar kerékpáros derby a Fővárosi Kerékpár-Egyület** rendezésében 30-ikán kerül a csömöri-uti versenypályán eldöntésre. A verseny csak főversenyt vagy bajnokságot nyert versenyzők részére van föntartva s így az ország kerékpáros versenyzőinek színe-java fog megküzdödni a derby-győztes címért és a kék derby-szalagért.

*. **Attila és Longy.** Gróf *Festetic* Tassziló *Attilájának* egyetlen nagy ellenfele a baden-badeni internacionális *Zukunftsversenyben*, *Longy* biztosan megérkezik a versenyre Baden-Badenbe. Ez az első eset, hogy Angliának egy ilyen igazán első klasszisu kétvésés a kontinens közepesebb lovaival mérkőzni engedjék. *Longy* győzelme ehhez képest az esetre, ha akciódens nem éri a verseny napjái, több a valószínűsínél.

*. **Slusohr.** A németek legjobb lova, *Slusohr*, mely szeptemberben is futni fog a Jubileumi díjért, távirati jelentésünk szerint 65 kilogramm teherrel megnyerte tegnap a 100.000 márkás Hohenlohe-Oeringen herceg díját. Második a három éves *Junius* lett (lovasa Sopp 51 kg.) *Palace of Truth* előtt (lovasa Jones 59 kg.) A győztest *Busby* ulti. Futottak még: *Seraphin* (Bowman), *Xamete* (Warne), *Liebele* (Ibbett). *Slusohr* e győzelme azt mutatja, hogy ha az idén egyáltalában nyerhetnek nálunk a németek, az csak a Jubileum-díj lehet. Itt *Slusohr* 63½ kilót visz. A szintén tegnap eldött 6000 márkás *Sporrennment Mista*ke nyerte meg, ami azért érdekel bennünket, mert a németek ezzel a lóval akarják megnyerni ez idén az Ausztria-díjat.

TÖRVÉNYSZÉK.

§§ **Délvidéki gabona-uzsora.** *Bavaniatyéról* táviratozók: A *Lówy* Károly ellen gabona-uzsora miatt folyamatban levő pör tárgyalása során a törvényszék elrendelte *Abonyi* Henrik kulini ügyvéd kihallgatását. *Abonyi* ezelőtt *Lówy* ügyvédje volt s az ő tanácsára fogatosította *Lówy* a végrehajtást a parasztoi ellen. Mikor aztán nem képviselte többé *Lówy*-t, a parasztoktól küldöttséget szervezett a miniszterhez. Időközben kihallgatták *Löche* Konrádot, *Lówy*nek mramoraki ügynökét, aki azt vallja, hogy amikor a panaszokat fölvetették, *Kracson* Józsa panaszost pandurokkal vitették a község házára, hogy panaszt tegyen.

Nyiltér.

(Az e rovat alatt közöltéknek sem tartalmáért, sem alakjáért nem felelős a szerkesztőség.)

Járványok idején és minden időben semmi sem biztosítja jobban az egészséget, mint a **JÓ és emésztőképes gyomor**, meg a **tiszta ivóvíz**. Kiváló eszköz erre

a mohai
„Ágnes” forrás

természetes szénsavdús ásványvíz, mint föl-tétlenül **tiszta**, kellemes és **olcsó asztali és étrendi** savanyvíz; dús szénsavtartalmánál fogva nemcsak **biztos évszázadig tartó elemek ellen**, de egyszersmind serkentőleg hat a **gyomor szervezetre**: emésztőképességét helyreállítja és **fokozza**, valamint minden **kóros behatástól megóvja**.

Kedvelt borviz.

Főraktár:

ÉDESKUTY L. cs. és kir. udvari szállító,
Budapest, V., Erzsébet-tér 8. sz.

Kapható minden gyógyszerárban, fűszerkereskedésben és vendéglőben.

HESSING ELYSÉ A LEGJOBB PEZSGŐ

Testgyógyászati müntézők.

Tám- és járógének, Hessing rendszerű műmülfűzők, mülabák, mükezek stb. kezesség mellett készíttetnek.

KELETI J. orvos sebészeti műszerek gyárában
Budapest, IV., Koronaherceg-utca 17.

Képes árjegyzékek ingyen.

TÁVIRATOK.

Trieszt, július 21. *Ferdinánd Károly* főherceg ma délelőtt részt vett az itteni helyőrségi templomban a Bezecca-ünnep alkalmából tartott katonai ünnepi istentiszteleten, délben az összes polgári hatóságok fejéit fogadta és jelen volt a Madrozo kaszárnányában a vadásztisztek által rendezett disz-ebében.

Drezda, július 21. *Albert* király délben a Pillnitz kastélyban azt az üdvözölő küldöttséget fogadta, melyet *Vilmos* császár küldött hozzá, hogy neki a pour le mérite porosz rendjel lovagságának 50 éves jubileuma alkalmával szerencsekívánatait kifejezze. A küldöttség tagjai voltak: *Albrecht* porosz herceg tábornagy, a braunschweigi regens, *Haeseler* és *Liegnitz* tábornokok és *Schele* vezérőrnagy. A küldöttség a császár nevében átnyújtotta az említett rendhez az arany koronát. Azután 40 terítékű disz-ebéd volt.

Berlin, július 21. Mihelyt a londoni német nagykövetség megüresedik, *Bismarck* Herbert ismét államszolgálatba lép.

Köln, július 21. A klerikális *Kölnische Volkszeitung* szerint gróf *Bismarck* Herbert az aktív politika terére lép és londoni nagykövet lesz.

Cettinje, július 21. *Konstantinovic* Konstantin nagyherceg ideérkezett és ünnepélyes fogadásban részesült.

Portsmouth, július 21. A yolenti tengerszorosban ma délután a „*Bollfinch*” torpedó vontatóhajón robbanás történt. Két ember életét vesztette, tizenegy megsebesült.

Skófia, július 12. A Westgotlandban uralkodó lépfene járvány mindinkább terjed. Jelenleg 40 kerületre terjed ki a járvány. Egy nő is áldozatul esett a betegségnek. A Westgotlandban tervezett nagy hadgyakorlatokat nem fogják megtartani.

London, július 21. Az admirálisához érkezett távirat szerint a zátonyra jutott *Bonaventure* angol cirkálóhajót kiszabadították; a hajó tovább ment Nagasaki, honnét Hongkongba megy a dockba.

Fokváros, július 21. (Reuter) Rhodes Cecil tegnap egy hozzáintézett felíratra kijelentette, hogy a legesekélyebb kilátás sincs háborúra. *Rhodes* óva intett az Északnak és Délnek elválasztásától és azt mondta, hogy éppen most van itt az ideje, hogy az érdekek kiegyenlítésére törekedjenek.

Bone-Algir, július 21. Qued-el-Qued (?) és Ough közt 200 hektárnyi tölgyfaerdőt elpusztított a tűzvész, mely még egyre tart.

New York, július 21. Washingtoni jelentés szerint *Mac-Kinley* elnök és katonai tanácsadói elhatározták, hogy a harmadik lovasezred egy részét és egy önkényes lovasezredet Manilába küldenek.

Császárok találkozása.

Darmstadt, július 21. Wiesbadenből érkező jelentés szerint *Vilmos* német császár augusztus 6-án találkozni fog *Miklós* orosz cárral. A cár családjával augusztus elsején érkezik Darmstadtba. Ha ez a hír igaz, akkor természetesen esznek azok a kombinációk, hogy *Vilmos* császár látogatást tesz a francia partron.

Berlin, július 21. Itt semmit sem tudnak arról, hogy a császár augusztus 6-ikán *Wiesbadenben* találkozni fog a cárral.

Két spanyol érsek vizsálva.

Madrid, július 21. A Fabra-ügyökség jelenti: A toledói bíboros-érsek és a sevillai érsek közt vizsál tört ki. A toledói érsek pasztorlevelet bocsátott ki, melyben felhívja a hívőket, hogy a dinasztit és az intézményeket tiszteljék. A sevillai érsek ellenben hozzájárult egy *karlista* pamflet közzétételéhez és a karlisták küldöttségét fogadta. A két egyházfejedelem vizsáljáról sokat beszélnek. A toledói érsek jelentést fog tenni a dolgról a Vatikánban.

A cárevisc temetése.

Batum, július 21. Miután az özevy császárné és a nagyhercegek és nagyhercegnők tegnap megérkeztek, György trónörökös nagyherceg holttestét a *Pobjedonoszev György* nevű gözörsre vitték, mely aztán elindult Noworosszjiskba.

Az amerikai vasúti sztrájk.

Cleveland (Ohio), július 21. Ma reggel bombát dobtak a nagy közúti vasut kocsiszínének tetejére, amely vasut alkalmazottjai jelenleg sztrájkolnak. A bomba szétrobbanása kért tett a felszerelésben, de emberek nem sérültek meg.

New York, július 21. A sztrájk által sújtott vonalakon most már az összes közúti kocsik ismét forgalomban vannak. Brooklynban a közúti kocsik 90%-je van forgalomban.

A hágai konferencia.

Hága, július 21. A békekonzferencia ma teljes ülést tartott. *Staal* nagykövet közölte az orosz cár köszönetét a konferencia részvételéért, amelyet György trónörökös nagyherceg elhunya alkalmából nyilvánított. Az első bizottság jelentésének első pontját, amely eltiltja, hogy léghajókból robbanó lövegeket dobjanak le, egyhangulag elfogadták. A második pontot, amely szerint tilos a fojtó gázokat terjesztő bombák használata, az amerikai Egyesült-Államok és Anglia megbízottai szavazatai ellenében elfogadták. A harmadik ponthoz, mely a feszülő lövegek eltiltásáról szól, *Crozier* (Amerika) Pauncefoote angol megbízott által támogatott módosító indítványt tett, mely szerint eltiltatik oly lövegek használata, melyek szükség nélkül kegyetlen sebeket ejtenek, így robbanó lövegek és általában minden fajta lövegek használata, melyek túllépik azt a határt, hogy tudnivalik az embert azonnal heréképtelenné tegyék. Élénk vita után *Wihls* (Amerika) e pont visszautalását indítványozta. Ezt az indit-

ványt 20 szavazattal 5 ellenében elvetették. A konferencia ezután 17 szavazattal 8 ellenében elhatározta, hogy *Crozier* indítványának nem adja meg az elsőbbséget. Végül valamennyi szavazattal kettő ellenében (egy képviselő nem szavazott) elfogadták a jelentés eredeti szövegét és a jelentés többi részét szintén jóváhagyták.

Giletta és a francia flkus.

Róma, július 21. A francia kormány fölszólította *Giletta* tábornokot, hogy fizesse meg az ötezer frankot, melyre kémkedésért elítélték. *Loubet* ugyanis csak a fogházbüntetés alól mentette föl, de nem a pénzbírság alól.

A spanyol államadósság.

Madrid, július 21. A képviselőházban *Silvela* miniszterelnök az összes pártok támogatását kérte az államadósságról szóló törvényjavaslat elfogadása céljából és kiemelte a javaslat óriás fontosságát. Az ellenzéki pártok vezetői és a konzervatív disszidensek a törvényjavaslat mellett nyilatkoztak. A kisebbség összes pártjai, még a köztársaságiak is beleegyeztek a tranzakcióba.

Madrid, július 21. Corunai jelentések szerint a halásusok ott az adó ellen tüntettek. Betanzosban hasonló tüntetések voltak. A tüntetők a pénzügyörög épületét, továbbá a polgármesternek és egy községtanácsosnak a házát fölgyújtották. A városba csapatokat küldtek.

Visszavont vasut.

Pétervár, július 21. Oroszország visszavonta a kérényt, amelyben engedelmet kért Kínától egy Port-Arturtól Pekingig vezetett vasut építésére.

Közgazdasági táviratok.

Bécs, július 21. (Ausztria-Magyarország külkereskedelme.) A behozatal június hónapban 627 millió rugott (— 107 millió a múlt év június havával szemben), a kivitel 734 millióra (— 87 a múlt év június havával szemben), e szerint a kereskedelmi mérleg 107 millió aktívumot tüntet fel a múlt évi 87 millió passzívummal szemben. Januártól inkluzive júniusig a behozatal 3996 millióra rugott (— 362 millió), a kivitel 4304 millió (+ 621 millió). A kereskedelmi mérleg tehát 138 millió aktívumot tüntet fel, a múlt évi 675 millió passzívummal szemben.

Berlin, július 21. (*Gabonapiac*.) Az amerikai mérsékelt árjával a buza és rozs szállítási árait 1/2 márkával a tegnapi nyomott ár fölé emelte. Zab bányadt. Az idő forró.

London, július 21. (*Gabonapiac*.) Az irányzat általában lanyha. Buza 6 p., tengeri 3 p., zab 3 p-vel csökkent. Városi liszt 23 sh.—25 sh., repceolaj 22 sh. (eladók). Tengeri 18 sh. 9 p. Behozatal múlt héttől óta: buza 50.000 qu., árpa, zab 90.000 qu. Az idő pompás.

Liverpool, július 21. (*Gabonapiac*.) Kaliforniai buza változatlan, 1/2 p-vel alacsonyabb, orosz 1 1/2 p-vel alacsonyabb, 1 p-vel magasabb. Amerikai tengeri 1/4—1/2 p-vel alacsonyabb. Amerikai és magyar liszt 6 p-vel alacsonyabb. Az idő felhős.

Berlin, július 21. (*A Budapesti Navló tudósítójának távirata*.) Esti forgalom. Negyszázalékos magyar aranyjárdék —. —. Magyar koronajárdék —. —. Osztrák hitelrészvény 238.60. Osztrák-magyar államvasut 146.30. Déli vasut 33.60. Északnyugati vasut —. —. Előavölgyi vasut —. —. Orosz bankjegy készpénz 216.05. Buschtiehradi —. —. Orosz bankjegy —. —. (Utimo.) Lombard —. —.

Frankfurt, július 21. Árfolyamok júliusra. (*A Budapesti Napló tudósítójának távirata*.) Esti forgalom. Osztrák hitelrészvény 238.80. Osztrák-magyar államvasut 148.20. Déli vasut —. —. Osztrák arany —. —. Olasz járdék 94. —. Laura-kobó 262.30. Harpeni 201.70. Discont —. —. Alpeisi —. —. Bécsi bankgyejesület —. —. Csöndes.

New York, július 21. Liszt helyben 2.85. Buza júliusra 75. — szeptemberre 75 1/2, decemberre 77. — Tengeri júliusra 37 1/2.

Chicago, július 21. Buza júliusra 69 1/2. Tengeri júliusra 32 1/2.

Szerkesztői üzenetek.

— Kéziratokat nem adunk vissza. —

Z. D. Kolozsvár. Igen érdekesek azok az adatok, amelyeket ön nekünk megküld. De téved abban a feltevésében, hogy ennek a dolognak nincs irodalma. *Krenedits* Ferenc az állatvilág, de különösen a madárvilág alapos megfigelője, vaskos kötetet állított össze azokból a hiedelmekből, babonákból, bohókás mondásokból és dalokból, amelyek a nép ajkán támadtak a madarakról és háziállatokról. Rengeteg munka eredménye az a gyűjtemény. Sok sok türelemmel, a nép fantáziájának valóságos kincseit halmozta benne össze *Krenedits*. Még mielőtt könyv alakban megjelennek, egyik másik részletét lesz alkalmunk bemutatni.

L. S. Sajnálattalunkra — nem közölhető. Sziveskedjék utána küldeni.

Hajós. 1. A hajóosztási tanfolyam az ugynevezett kereskedelmi hajózás számára képez ki hajóosztásokat. A tanfolyam hallgatói rendesek és rendkívüliek. Rendes hallgatók, akik a hajóosztási állásra készülnek, valamely hajós társaságnál gyakornoki vagy hasonló minőségben alkalmazva vannak s a társaság által a tanfolyamra beajánlatnak, esetleg önként jelentkeznek. Rendkívüli hallgatók pedig azok a hajóosztások vagy állomási hivatalnokok, akik csak ismereteik gyarapítása céljából látogatják a tanfolyamot. Tantárgyak: hajókezelési látogatás, hajóépítés és géptan, hajózási kereskedelmi szolgálat, földrajz, hajózási jog és törvényisme, kereskedelmi számtan és áruiismeret, egészségügyi szolgálat. A tanfolyamon való fölvétel feltételei: betöltött tizenhétéves életév, középsikolai (gimnáziumi, reáliskolai vagy kereskedelmi akadémiái) érettségi vizsga, a tanfolyam orvosa által hivatalosan igazolt testi épesség és jó látás és végül három hónapi előleges gyakorlati hajószolgálat. Elegendő jelentkező hiányában esetleg fölveszik a tanfolyamra, ha érettségi vizsgája nincs is, de akkor a hány iskolai éve hiányzik, ugyannyi gyakorlati hajós szolgálati évet kell kimutatni és ezenkívül felvételi vizsgát tenni. A tanfolyam minden év telén, december 1-től március 15-ig tart s végeztével a rendes hallgatók látogatási bizonyítványt kapnak. Ezzel a bizonyítvánnyal még három évig gyakorlati szolgálatot kell teljesítenie s csak azután jelentkezhetik a gőzhajó vezénylői, illetőleg kapitányi vizsgára. A vizsga a kereskedelmi miniszter által kiküldött külön bizottság előtt teendő le. Beiratkozási díj a tanfolyamra 5 forint, 20 forint pedig a tandíj. 2. A gyakorlati hajós szolgálatot akármely hajós társaságnál teljesítheti. 3. Hajóosztási bizonyítvánnyal alkalmazást kaphat bármely keresk. hajózási vállalatnál. A hadi tengerészethez nem mehet át, mert ott külön akadémiái képzettségét követelnek. 4. A Magyar Folyam és Tengerhajózási Bizonyítvánnyal (V., Ferenc József rakparti) vagy a Cs. és Kir. Dunagőzhajózási Társaság (V., Rudolf rakparti) igazgatóságaihoz kell folyamodni. 5. A vasuti tiszti tanfolyamot magán uton nem végezheti. 6. Mint vizsgázott hajóosztásnak évi fizetése 800 forintot kezdődik s azonkívül különböző járulékok vannak. Fölviheti egész a főfelügyelői állásig, a mi a járulékokon kívül, 2400 frt évi fizetéssel van javadalmazva.

Tanító. 1. Szabadságot egészségi okokból annyiszor kérhet, ahányszor arra orvosi rendeletről szüksége van. Azon a címen, hogy sokat betegedik, véglegesen nem bocsáthatják el. Ellenben az 1879: XXXII. törvények 10. és 11. §-ai alapján, a királyi tanfelügyelő, esetleg a közigazgatási bizottság megokolt felterjesztésére, a vallás- és közoktatásügyi miniszter, saját kérelme nélkül, sőt akarata ellenére is elrendelheti a nyugdíjaztatását, ha 65 éven túl van s öregsége miatt képtelen állását betölteni vagy pedig bármely élekorban, ha bebizonyíttatik, hogy betegsége miatt a tanítói hivatás betöltésére teljesen és véglegesen képtelen. 2. Miután még nincs tiszti szolgálati éve, végkielégítéstil egyszor s mindenkorra a legnagyobb nyugdíjösszeg 50%-át kaphatja. 3. A miniszteriumban tessék megtudakolni, hol vannak ilyen iskolák. Mi nem tartjuk őket számon.

Tilos. Hogyan vehetném én magamra azt a nagy felelősséget, hogy feleljek a kérdésére? Hiszen én ahhoz teljességgel nem is konyitok. Elszomorít a dolog, de képtelen vagyok tanácsot adni. Méltóztassék egy sok földet bejárt, a berlini, bécsi, párisi viszonyokkal ismerős orrossal megbeszélni a dolgot. S akkor aztán nem szabad takarékoskodni a pénzzel. (Th.)

Igen hi olvasó. Kissé fura kívánság ugyan, a mi így kezdődik, hogy: — legyen kérem indiskret s mondja meg ezt és ezt — de annyit mégis elárulok önnek, hogy a gondos nővér levelétől nem kell tartania. Nem Budapest mellől jött, hanem a határszélről s az eset is teljesen más, nem olyan mint az öné.

S. J. Ez már nagyon gyöngye dolog. A multkorai jobb volt. (Th.)

F. B. Th. izeni önnek, hogy szívesen elolvassa munkáját. Porzó — *Agai* Adolf. Körülbelül harminc esztendő óta ir ezen a néven — nem minden siker nélkül.

E. L. Gara. Szomorú dolog, de várja be a vizsgálat végét. Hogy ideiglenesen szabadjában jár az az asszony, az még nem jelenti azt, hogy már végzett is vele az igazságszolgáltatás.

H. A. Sajnálattalunkra — nem nekünk való. E. L. Nem nekünk való. Az ellen nincs kifogásunk, ha csak szépirodalmi lapban jelenteti meg. Csakhogy — kettőn áll a vásár. Van annak a lapnak szerkesztője is.

T. K. Sajnos — ez se nekünk való. Igen rövid. K. E. *Rimaszombat*. Th. Z. szeptemberig Budapestben marad. Akkor Olaszországba utazik.

S. J. Budapest. Nem közölhető, és pedig nem a miatt, amit ön gondol, hanem egyszerűen azért, mert nem nekünk való.

KÜLÖNFÉLEK.

Szép asszony bolondja.

Szeretetlen szívvel
Járok a nyomodba.
Mosolygok, a mikor
A szemembe mondják:
Szép asszony bolondja!

Boldog vagyok, mikor
Édes arcod látom!
Azt hiszem, enyém vagy
S boldogtalanságom
Csak kísértő álom.

Ajkadnak elhangzó
Okos, lágy beszéde,
Minden csalódásom
Fájdalmas hangjának
Áltató zenéje.

Kezdednek baráti
Meleg szorítása,
Ugy érzem, hogy szívem
Tiszta szerelmének
Leghűbb viszonzása.

Minden, mi tőled jó,
Mint ha áldás volna...
Szeretetlen szívvel
Legyek csak örökre:
Szép asszony bolondja!

Várnai Emil.

— Csónakok az oceánon. Többször bízták már rá magukat vakmerő férfiak csak éppen fogadásból csónakokon a nagy oceánok hullámaira. Egy angol folyóirat felsorolja a híresebb effajta vállalkozásokat. Ilyen Slocums kapitány világ körül való utja a *Sprayn*. Néhány esztendővel ezelőtt két vitorlás versenyt rendezett Bostonból Angliába egy-egy csónakon. Az egyiknek tizennyolc láb és tizenkettőfél hüvelyk volt a legnagyobb hosszúsága. Lawler kapitány volt a vezetője. Éjjelenként lámpást függesztett ki, aztán átengedve csónakját a tenger kényének, lefeküdt aludni. Egyszer megésett vele, hogy beleesett a tengerbe, de mert kötéllel jó erősen oda kötötte magát a csónakhoz, megint csak vissza tudott térni. A másik csónaknak tizenöt láb volt a hossza, s William Andrew kapitány volt rajta. Kétszer is fenyegette az elsüllyedés veszedelme, de csak kikerülte mind a kétszer a katasztrófát. A verseny díja egy ezüst tábla volt és háromezer dollár. Merész vállalkozás volt az, amelyet 1892-ben kockáztattak meg. Egy Andrews nevű fiatal amerikai a *Sapolir* nevű kis bárkán Spanyolországba vitorlázott, hogy jelen legyen a Kolumbusz-ünnepségeken Huelvában. Vakmerőségét siker is koronázta.

REGÉNY.

A más büne.

(30) — Amerikai detektívregény. —

Írta: JULIAN HAWTHORNE.

Másnap csakugyan megkezdtek a csónakázást és azután minden nap csónakáztak. Paula nagyon ügyes tanítványnak mutatkozott és sokkal több erővel és elszántsággal tett tanuságot, semmint azt mintától várni lehetett volna. Nolenét eleinte nem bírhatták rá, hogy elkísérje őket. De egy meleg napon mégis rábeszélte magát és a rövid csónakázás alatt olyan kellemezen érezte magát, hogy időnkint megismételte a kirándulást.

Ezenközben a bíró ügye válsághoz közeledett. Örökös együttléte azzal a leánnyal, akit szeretett, kimondhatatlanul édes volt neki s képtelenség volt, hogy ő ezt elitkolja. De nem tudott tisztába jönni azzal, vajjon vonzódik-e Paula annyira hozzá, hogy férjül fogadná őt. Hogy nagyrabecsülte őt s mély és fogzint vonzalmat érzett iránta, az nyilvánvaló volt. De a vonzalomnak sok fajtája van s kérdés, vajjon Paula vonzalom olyan-e, amely szerelmemé fejlődhetik.

A bíró szíve mélyéből óhajtott, bárcsak alkalom kínálkozna, hogy valami igen nagy áldozatot hozhasson érte, amely őt közelebb vigye hozzá. Csak hogy az ilyen dolgokat bajos megrendelni, nagyon ritkán jelentkeznek, legfőbbképpen pedig akkor nem, amikor a legnagyobb szükség van rájuk. Ugy látszott, hogy csak esetleges személyes érdemeire, vagy tulajdonságaira számíthat a leány szívének a meghódításában.

— Reform a belga vasutakon. A világ demokratikus berendezkedése fokról-fokra történik a fejlődés bölcs törvényei szerint. Ime a vasut révén bárki számára megközelíthető a nagy távolságok, a postán nincs különbség levél és levél között, a táviró díjak is minden emberfiára ugyanazok. A fejlődés egyre tart és az egyenlőség eszméjének egyik újabb diadalul tekinthető az a reform, amelyet a belga államvasutak léptetnek életbe. A belga államvasutak ugyanis nem adnak ki többé I. osztályú jegyeket és az I. osztályú kocsiakat át fogják engedni a másodosztályú utasoknak. Csakis a nagyobb vonalakon lesznek I. osztályú kocsiak és pedig olyan utasok számára, akiknek nemzetközi jegyük van. Azonkívül csatolnak az ilyen vonathoz LX. jelzésű luxus-waggont, amelyben kényelmesen berendezett szalon van pamlagokkal, karosszékkel, aztán külön fülkék hölgyeknek és dohányzóknak. Aki azonban I. vagy II. osztályú utas ebben a luxus-waggonban akar utazni, annak fölül kell fizetni.

— Szerelmi levelező. Egy szerelmes ifjú az első levélhez ílt le, amelyet az imádottjának akart írni, de sehogyan sem találta meg a kellő kifejezéseket. Addig-addig kínlódott, amíg végre is elővette a „Szerelmi levelező“-t és kiírta abból a megfelelő levelet. Az imádott nő sem szeretett fogalmazni és szintén a „Szerelmi levelező“-ből merített. Hát amint lapozgat a könyvecskéjében, csak ráismer a kapott levél eredetijére. A tulsó lapon éppen a válasz volt. Röviden tehát csak ezt írta a szerelmes ifjunak:

Kedves sorait megkaptam. Lapozzon egyet és megtalálja a kívánt választ.

— Tíz-tizenöt szépségflastrom. Az izlés terjedésével elmúlt az ugynevezett szépségflastromok csunya divatja. Pedig volt idő, amikor a nők ezt a módszert nagyon is szükségesnek tartották az arc szépítésére. A tizenbetedik század elején kapott lábra ez a divat s 1834-ben már méltán felvehette egy tekintélyes férfiú azt a kérdést, vajjon a nőnek szabad-e háromnál több szépségflastromot viselni. Ugy találták, hogy a flastrom disziti az arcot s epedővé teszi a szemet; sőt ellenállhatatlan báj rejt magában a férfivilágra nézve. Virágkorát élte a szépségflastrom az allongeparókák idejében. A flastrom rendszeren fekete seplemből, de nem ritkán taffetából vagy bársonyból is készült. Legelőször csak a bőr-elváltozások, mint például a seplő, szemölcs, májfest elűzésére használták; később azonban már felkapták, hogy a hűvös hölgyek más mindenféle elképzelhető alakokat mint csillagot, félholdat ragasztottak arcukra. A newcastlei hercegnő például homlokán állandóan oly flastromot viselt, amely négyes-fogatot ábrázolt. Hogy hová ragasztották a

flastromot, az sem volt mellékes dolog. Így a kerek flastromot rendszeren az állra, a csillag formáját az arc közepére, a félholdat mindkét szem alá ragasztották; más alakukat a száj szögletére, a halántékokra, a homlokra és a nevető gördöcskékre. Az egyes alakok szintén csak bizonyos célra ragasztották föl. Így a hosszukás flastromot bál alkalmával, a nagy kerek formáját az udvarhoz, a kis kokott alakut az utcára, bankettek vagy találkák alkalmával használták. Különösen csábítóknak s veszedelmeknek tartották a férfivilág számára a szemgördöcskében alkalmazott flastromokat. Még bizarrabb lett a divat, mikor egyes hölgyek a flastromok körül gyémántokat, gyöngyöket és mindenféle drágaköveket kezdtek viselni. Ekkor már nem két-három, hanem tíz-tizenöt flastromot ragasztották föl arcukra. Ez igazán szép lehetett.

— A forma. Egy Becker Ágoston nevű chicagói kolbászgáros a váddal terheltlen került a törvényszék elé, hogy megölte a feleségét és el is égette a holtestét. Mindezt azért tette, hogy feleségül vehessen egy tizenhét esztendőes leányt, akibe halálosan beleszeretett. Az eset nagy izgalmat okozott, a tárgyalás iránt óriási volt az érdeklődés, s a tárgyalás során mindenki tisztában volt azzal, hogy a vádlottat halálra ítélik. És akkor egyszer csak észreveszik, hogy a vádiratban a meggyilkolt asszony keresztnevéül Erzsébetet írtak be, holott valójában Teréz a neve. A törvényszék rögtön félbeszakította a tárgyalást és megsemmisítette a vád alá helyezést. A vádlott ügyvédje kapott az alkalmon és erősen hangoztatta, hogy nem is helyezhetik vád alá a védenőt ugyanazon az okon. De másodszor is vád alá helyezték Beckert. Persze a vádiratban felfedezett szabálytalanság és következménye ismét nagy szenzációt keltett. Most már arról beszélnek, hogy ennek a tévedésnek döntő befolyása lesz a pör kimenetelére és hogy az eredmény az lesz, hogy Beckert fölmentik...

Ez a forma tisztelete.

Nem az a fontos Chicagóban, hogy Becker meggyilkolta a feleségét, hanem az, minek hívták az áldozatot, Erzsébetnek-e, vagy Teréznek!

— Rendkívül ontképződés. Egy német orvosi lap sajtáságos esetet mond el. Egy negyvenkilenc esztendőes tüdőlonak kemény téli időben megfagyott a jobb füle; hólyag támadt a fagyás helyén, majd ugyanott erősen megkeményedett a bőr. Mind keményebb lett a daganat, egyszer aztán megszűnt a növekedése. Röntgen-sugarakkal vizsgálták meg akkor a daganatot s akkor kitűnt, hogy a fagyott helyen valóságos csont képződött. Az ilyen tünet a legritkább esetek közé tartozik.

szellő, s a csónak gyorsan siklott a vizen, de még mindig csak egyenletes, nyugodt mozgással.

Az ég tiszta volt és olyan kéken tündökölt, hogy a tenger tükre mint ezüstös felület látszott tőle; a könnyű szél fűdítő lehelletét hozott az Atlanti Oceán felől s a boldogság érzésébe ringatta a kis társaságot, amely némán engedte át magát a gyönyörűségnek, miattal a csónak halk loecsnásokkal hasította a vizet. A szél felől lévő oldalon bizonyos távolságban néhány sötét tárgy uszott a vizen, amikor közelebb jutottak hozzájuk, Paula éles szeme nyilván zátonyra jutott hajónak a roncsait fedezte fel bennük.

Nolené a csónak oldalán ült, háttal az uszó hajóromoknak, míg Paula és a bíró teljes figyelemmel kísérhették azokat. Paula szívében szomorú gondolatok támadtak a roncsok láttára; ajkai szorosan egymásra tapadtak, szeme kitágult; a fávalba meredtek. A borzalmas szerencsétlenség jelene fölmerült a képzeletében: a hajónak súlyos teste és az ingadozó fedélzet, a szélforgácsolódott árbocok, a fehéren forogó hullámajték és a dühöngő tenger, a vihar siketítő tombolása és az ő kedves bátyja, aki az elemelek vad dühében borzalmas halált halt. Mindezt maga előtt látta, s nehéz lélekzet szakadt fel a kebléből. Szeme átsuhant a tenger ezüstös színén, a szelid egen és a zöld parton, amely felé lassan közeledtek. Szíve olvadozni kezdett, könnyek perogtak le az arcán, a nélkül, hogy észrevette volna őket. A bíró a részvét bensőségével nézett rá, mintha csak kitárlta volna a gondolatait, azután lopva Nolenéra pillantott, aki azonban sem az uszó hajóroncsokat, sem a leánya lelkében történt változást nem vette észre.

Igazán örülök, hogy eljöttem — szólalt meg Nolené s mosolyogva körülnézett. Elragadó ez az ut! És a sziget olyan kedvesnek látszik. Reményem, hogy visszatérésünk éppen olyan könnyű lesz.

(Folytatása következik.)

Öreg ember a sorozásnál. A kassai sorozó bizottság előtt megjelenik egy heven éves öreg. Azt hiszik, hogy talán a legényfiáért jön könyörögni, de aztán kivil, hogy egészen másért jött. Katonának akart beállni. A bizottság elnök-alezredese nem tudja elfojtani jóízű kacagását, de az öreget mindez nem zavarja, gyorsan beszámol sok mindenről. Hogy negyvenkilenc óta ott járt minden csatában, hogy ott hadakozott ötvenhatban, hatvanhatban, sőt ott volt 1878-ban is Boszniában, de nagy beteg volt masirozásokkor. Most azonban hála Istennek, jól érzi magát, s nincs az a husz esztendő legsény, akivel ki nem állaná a versenyt. A golyótól meg ugyan nem ijed meg. Beszél, beszél a jó öreg lelkesen, de arra mind csak azt magyarázták neki, hogy harminchat esztendőnél öregebb embert a katonaság nem vesz be. Az öreg még sem fájtott. Végre is úgy kellett rendőrrrel hazakísérteni. De akkor az is kint, hogy miért akart az öreg katona lenni. Bizony azért, mert a felesége kitette a szűrét valami osny miatt. Nem is akarta bobocsátani, hiába kapacitálta a rendőr.

A léghajó és a puskagolyó. Párisban kísérletet tettek arra nézve, hogy milyen mértékben árt-hat a puskagolyó a léghajónak. A gyakorlótér léghajó osztályán egy ballon captifot bocsátottak fel százötven méternyi magasságra s aztán Lebel-fegyverrel lövöldöztek rá. A legtöbb lövés a léghajó szövetét az ekvátor alatt érte, egynéhány a felső félgömböt is átlukasztotta. És ennek a sok lyuknak az ellenére is csak hat óra múlva kezdett a léghajó süllyedni. Megállapították, hogy a puskagolyótól akármennyire átluggatott léghajó nem süllyedhet le rögtön, s ha a golyók csak az alsó léggömböt lyukasztják ki, akkor, miután a gáz a levegőnél könnyebb, egyáltalában csak nagy sokára szivároghat ki a gömbből és így csak abban az esetben lehet szó veszedelemről, ha a felső félgömb sérült meg s akkor is csak abban az esetben, ha nagyobb kaliberű golyók, például shrapnelek érik. De az ilyen golyókkal a több száz méternyi magasságban lévő léghajót elérni nem valami könnyű dolog éppen.

A nomádok. A tanítónő: Nomádok azok, akiknek sehol sincs maradásuk, azaz sohasem maradnak sokáig egy helyen. Mondk kis Márta, megnevezhetnél ilyen nomádokat? Mártácska: Igenis kisasszony, szakácsnők és szobalányok.

KÖZGAZDASÁG.

Ipar és kereskedelem.

Hazai Bank Részvénytársaság. Az 1899-ik év első felére felállított nyereség- és veszteségszámla adatai a következők: Nyereség- és veszteségszámla. Tartozik: Ügyvivő igazgatóság, tisztviselők és szolgák fizetése 43.188-47 (41.698-51) forint, költségek 41.704-46 (41.980-43) forint, jövedelmi adó 25.000 (25.000) forint; nyereségegenylenleg: nyereség-elővitel 54.600-85 (40.554-75) forint és folyó évi nyereség 242.653-21 (213.154-97) forint, összesen 297.254-06 (253.709-72) forint. Összesen 407.146-99 (362.388-66) forint. Követel: Nyereség-elővitel 54.600-85 (40.554-75) forint, kamatjövödelmek 262.941-17 (227.490-76) forint, jutalékok 69.115-50 (69.276-35) forint, nyereség idegen értékeken 4307-57 (4933-20) forint, nyereség érték-papírokon 6948-47 (12.113-85) forint, szindikátusi jövödelmek 6930-73 (10.617-96), váltóüzlet nyeresége a befizetett tőke 4%-os kamatainak és az üzleti költések levonása után 2302-70 (7401-79) forint. Összesen 407.146-99 (362-388-66) forint.

A 242.653-21 forinttal kimutatott tiszta nyereség kerek számban 30.000 forinttal nagyobb, mint volt az előző év első felében és a nyereség-elővitel betudásával az alaptőke 11-890 százaléknyi kamatjának felel meg (az 1898-iki év I. feléhez viszonyítva +1-742%). Emellett a nyereség egy része elszámolva és kimutatva niúcsen és így az természetesen-rülög a II-ik félév javára lesz fordítható.

A párisi világkiállításán résztvevő kiállítók tájékoztatása céljából már most közzéteszik, hogy egy a kiállításra küldött, mint az onnan visszaküldött kiállítás tárgyak szállítására (élő állatok kivételével) a magyar és osztrák, valamint a boszniai-hercegovinai vasutak az árúszabás tételeiből 50%-nyi mérséklést engedélyeztek, a visszaküldés határidejét a kiállítás berekesztését követő hat hónapra terjesztvén ki. Az osztrák és magyar, valamint a boszniai-hercegovinai vasutak részéről engedélyezett e kedvezmény alkalmazására vonatkozó feltételek, valamint a külföldi vasutak kedvezményei később fognak közzétetni. A kiállításra rendelt élő állatoknak Párisba és vissza való szállítására a fent megnevezett vasutakon a kiállítási állatokra érvényes árúszabást alkalmazzák.

Osztrák iparvállalat Magyarországon. A rauschegrund Riichen és Társas morvaországi gyapot-szövő-gyár legközelebb fióktelepet épít Teplícen. A gyárat többféle kedvezményben részesíti a magyar kormány.

Új postahivatal. A m. kir. posta- és távirat-igazgatóság Pest-Pilis-Solt-Kiskun-vármegye gödöllői járásában fekvő Csömör községben a postahivatalnál táviratközlőveti távbeszélő hivatalt rendezett be. A hivatal, mely működését 1899. július hó 17-én kezdte meg, hétköznapokon és a hétköznapokra eső ünnepeken reggeli 8 órától 12 óráig és délutáni 2 órától 6 óráig, vasárnapokon reggel 8 1/2 órától 11 1/2 óráig és délután 3 órától 4 óráig tart szolgálatot és távirati postautalványok kivételével ugy feladott, valamint érkezett táviratokat kezel.

Szeszarak. A kontingens nyersszesz ára Budapesten 18.— forint pénzben, 18.50 forint áruban. Bécsben a kontingentál készáru 19.20 forint pénzben, 19.50 forint áruban.

Lóvásár. A Tattersall telopén tegnap megtartott heti lóvásárra felhajtottak 396 darab I. osztályú és 889 darab másodosztályú, összesen 785 darab loval, amelyek közül elkel 382 drab.

Borjuvásár. (A budapesti marhavásártéri vásári pénzár részvény-társaság tudósítása.) Felhajtás: Belföldi élő borju 741 darab, leült borju — darab, növendékmarha — darab, bárány élő — darab, leült bárány — darab. Árjegyzések: Belföldi élő borju 30 krajcártól 35 krajcárig, elsőrendű 36-40 krajcárig, kivételesen 44 krajcáig, növendék marha — kr. Élő bárány — forintig páronkint. A vásár a csekély felhajtás következtében meglehetősen élénk volt.

Budapesti sertés-konzumvásár. A ferencvárosi petróleum-rakodónál lévő székes-fővárosi sertés-konzumvásár árjegyzése 1899. július 21-én. Készlet 223 darab. Erkezett 392 darab. Összesen: 615 darab. Eladatott 509 darab. Maradt 106 darab. — Napi árak: 120-180 kgr. sulyban 42-45—45—krajcárig, 220-250 kgr. sulyban 43.—45—krajcáig, 320-350 kgr. sulyban 42 1/2-45 krig. Öreg nehéz páronkint 400-500 kilos 38-42 krajcárig. Malaok — krajcáig kilónkint. 100 kilogrammonkint élősulyban, páronkint 45-50 kiló és a vételár 4%-nak elengedése mellett. A vásár hangulata lanyha volt.

A budapesti gabonatózsde.

Budapest, július 21.

Csendes hangulat mellett csak mérsékelt forgalom fejlődött. Régi búzabán csak néhány ezer métermázsát tett ki a forgalom, amelynél az árak változatlanok maradtak. Új búzabán teljes árak voltak elérhető a kész szállításnál, későbbi szállítások azonban nehezen voltak elhelyezhetőek. Az összes forgalom 8000 métermázsát tett ki.

Eladatott:

Buza. Tiszavidéki: 100 mm. 80-3 k. 9 frt 40 kr, 100 mm. 79-7 k. 9 frt 40 kr, 100 mm. 79 k. 9 frt 32 kr, 160 mm. 79 k. 9 frt 45 kr, 200 mm. 78 k. 9 frt 30 kr, 250 mm. 78 k. 9 frt 30 kr, 100 mm. 78 k. 9 frt 20 kr, 1500 mm. 77 k. 9 frt 07 kr, 200 mm. 76 k. 9 frt 07 kr.

Hartai: 2000 mm. 76-7 k. 9 frt 12 kr.

Új buza. Tiszavidéki: 150 mm. 80 k. 9 frt 02 kr, 150 mm. 80 k. 9 frt 02 kr, 100 mm. 81 k. 9 frt, 500 mm. 79 k. 9 frt, 500 mm. 79-5 k. 9 frt, 250 mm. 79 k. 9 frt 35 kr, 100 mm. 78 k. 9 frt 20 kr.

Pest megyevidéki: 800 mm. 80 k. 9 frt 20 kr, 800 mm. 80 k. 9 frt 02 1/2 kr, 500 mm. 80 k. 8 frt 98 1/2 kr.

Mind 3 hónapra.

Káposztarepce: 150 mm. 11 frt 10 kr, 80 mm. 11 frt 75 frt.

Új rozs: 200 mm. 6 frt 80 kr, 90 mm. 6 frt 70 kr, 200 mm. 6 frt 80 kr.

Zab: 100 mm. 5 frt 85 kr, 100 mm. 5 frt 70 kr, 100mm. 5 frt 55 kr.

Tengeri: 500 mm. 4 frt 78 kr.

Árpa: 120 mm. 5 frt 80 kr.

Készpénzfizetés mellett.

A készáru hivatalos jegyzése a budapesti áru-és értéktőzsde szokásai szerint, készpénzben 100 kilogrammonkint. — A minőség hektoliterenkint és kilogrammonkint.

Buza (d)	75 k.	8,36	8,55	73 k.	8,25	8,35	77 k.	8,26	8,05
bánászi	78 k.	9,05	9,10	79 k.	9,10	9,26	80 k.	9,50	9,43
tiszavidéki	78 k.	9,30	9,36	79 k.	9,35	9,45	80 k.	9,48	9,30
pestvidéki	74 k.	8,85	8,10	76 k.	8,36	9,05	77 k.	9,10	9,20
fejmogyol	77 k.	9,20	9,2	79 k.	9,25	9,36	80 k.	9,36	9,20
bácskai	74 k.	9,10	9,08	76 k.	9,10	9,15	77 k.	9,2	9,25
román	78 k.	9,26	9,40	79 k.	9,45	9,45	80 k.	9,45	9,55
szorb	74 k.	8,45	9,1	76 k.	9,1	9,05	79 k.	9,05	9,10
bolgár	78 k.	9,10	9,25	79 k.	9,1	9,1	80 k.	9,05	9,10

A határidőszűlet folyamán a következő kitések történtek:
 Buza októb. 8.27—8.28—8.30—8.33—8.37.
 Rozs októb. 6.80—6.61—6.63—6.64.
 Zab októb. 5.43—5.44—5.42.
 Tengeri júliusra 4.70.
 Tengeri augusztusra 4.70—4.72—4.71
 Tengeri 1900. májusra 4.67—4.68—4.70—4.69.
 Repce augusztusra 12.—12.12 1/2.

Déli egy órákor a következő záróárakat állapították meg hivatalosan a tőzsdén:

Buza júniusra	0.—	pénz	0.—	áru
Buza októberre	8.29		8.31	
Buza (1900.) áprilisra	8.61		8.63	
Rozs októberre	6.62		6.64	
Zab októberre	5.44		5.46	
Tengeri júliusra	4.65		4.67	
Tengeri augusztusra	4.69		4.71	
Tengeri (1900.) máj-ra	4.69		4.71	
Repce augusztusra	12.—		12.10	

Délután fél 5 órákor zárul:

Buza októberre	8.26—	8.27
Buza áprilisra (1900.)	8.57—	8.58
Rozs októberre	6.59—	6.60
Zab októberre	5.42—	5.43
Tengeri májusra 1900.	4.69—	4.70
Tengeri augusztusra	4.69—	4.70
Tengeri júliusra	—	—
Repce augusztusra	—	—

A budapesti értéktőzsde.

Az a körülmény, hogy az angol bank — a kedvezőbb külpolitikai helyzetre — a kamatlatát nem emelte, szilárdítóg hatott a külföldi tőzsdékre, ami nálunk főleg az osztrák hitelrészvény emelkedésében nyert kifejezést.

A spekuláció érdeklődése most erre a papírra koncentrálódik, mert ugy vélekedik, hogy a félévi mérleg igen kedvező eredményt fog felmutatni, másrészt pedig az új részvények kibocsátásáig az emelkedett árfolyamokat érdekelt részből tartani fogják.

Az üzlet részleteit illetőleg, az osztrák hitelrészvényen kívül, amely 2 frttal emelkedett, alig volt forgalom; árváltozást illetőleg pedig javult a magyar hitelrészvény 1/4, államvasuti 1/2, közuti vasut 1/2 frttal, villamos vasut ellenben 1 1/2 frttal olcsóbbodott, míg a rimamurányi tegnaphoz képest változatlan maradt.

Az előtőzsde csendes. Jegyzetek: Magyar hitelrészvény 388.—388.25. Osztrák hitelrészvény 380.70—382.30. Osztrák-magyar államvasuti részvény 342.50—343.90. Rimamurányi vasúti 314.—315.—. Városi villamos vasut r-t. 213.50—214.—. Közuti vasut részvény 371.—371.75 forinton.

A budapesti gabonatózsde.

Budapest, július 21.

Csendes hangulat mellett csak mérsékelt forgalom fejlődött. Régi búzabán csak néhány ezer métermázsát tett ki a forgalom, amelynél az árak változatlanok maradtak. Új búzabán teljes árak voltak elérhető a kész szállításnál, későbbi szállítások azonban nehezen voltak elhelyezhetőek. Az összes forgalom 8000 métermázsát tett ki.

A déli tőzsde tartott. Jegyzetek: Magyar hitelrészvény 388.25—388.50. Osztrák hitelrészvény 382.—382.70. Osztrák-magyar államvasut 343.10—343.60. Jelzálogbank részvény 246.50. Közuti vasut részvény 371.75—372.— forinton. Az utótőzsde irányzata mérsékelt forgalom mellett nyugodt maradt.

A 4 órai zárlatkor maradt:

Osztrák hitelrészvény 381.50. Magyar hitelrészvény 388.—. Leszámitolóbank 258.50. Rimamurányi vasúti részvény 313.50. Osztrák-magyar államvasut 343.25. Közuti vasut részvény 371.50. Városi villamos vasut 213.50 forinton.

Leszámitoló árfolyamok:

Magyar általános hitelbank	388.—
Osztrák hitelintézet	378.—
Hazai bank r. t.	112.—
Pesti m. kereskedelmi bank	1420.—
Pesti hazai első takarékp.	8262.—
Salgó-Tarjáni közsébk.	322.—
Ganz-féle vasöntőde részv.-társ.	1800.—
Bpesti városi villamos vasut	215.—

A hivatalos zárlatok a következők voltak:

Allamadósság.		Magyar Államadósság.	
Aranyáradék 4 1/2%	119.— 119.50	Magyar nyereségnyelkőcsön (50 frt)	101.— 102.—
Koronáraradék 4 1/2%	96.80 96.70	Magyar reálgőcsön 4 1/2%	100.— 101.—
Kelőti vasuti költségek 5%	120.25 121.25	Horr.-szlav. regulakőcsön 4 1/2%	100.70 101.50
Allamvasut aranykőcsön 4 1/2%	120.— 121.—	Magyar földterhekőcsön 4 1/2%	96.25 96.25
Allamvasut edzőkőcsön 4 1/2%	101.— 102.—	Horr.-szlav. földterhekőcsön 4 1/2%	96.50 97.50
Vasutárakőcsön 5%	85.— 86.—	hermet. 4 1/2%	96.50 97.50
Magyar nyereségnyelkőcsön (100 frt)	151.— 152.—	Tiszai sorozog 4 1/2%	136.25 136.50
b) Osztrák Államadósság.		c) Idegen Államadósság.	
Egyes. papírárakőcsön 4 1/2%	100.40 101.50	Bojár vasuti költségek 5%	102.50 110.—
Egyes. aranyáraradékőcsön 4 1/2%	100.40 101.70	Szorb 100 frankos sorozog 5 1/2%	34.50 35.70
Aranyáraradék 4 1/2%	100.20 100.80	Más kölcsönök.	
Bosnyák kölcsön		Budapest fővárosi kölcsön 4 1/2%	106.75 101.—
Budapest fővárosi kölcsön 4 1/2%	69.6 100.20	Temesvári fővárosi kölcsön 5 1/2%	92.75 97.75
Bankok részvényei.		Bankok részvényei.	
Bankjegyeslet	92.50 94.50	Kereskedelmi részvényszerzés	195.— 195.—
Elő m. iparbank	170.— 172.—	Magyar asp. közp. jelzálogbank	510.— 520.—
Flumi hitelbank	96.— 96.—	Osztrák-magyar bank	910.— 915.—
Fővárosi bank r. t.	65.— 65.—	Kereskedelmi bank	1421.— 1428.—
Hazai bank	111.— 112.—	Takarékpénztárak részvényei.	
Horr.-szlavon j. jelzálogbank	114.— 115.—	Belvárosi	104.— 106.—
Takarékpénztárak részvényei.		III. kerületi	116.— 122.—
Belvárosi	104.— 106.—	Úrszegi	82.— 83.—
III. kerületi	116.— 122.—	Budapesti t. p. s.	226.— 227.—
Úrszegi	82.— 83.—	Biztosító társaságok részvényei.	
Budapesti t. p. s.	226.— 227.—	Bécsi biztosító társ.	210.— 216.—
Biztosító társaságok részvényei.		Bécsi ársz. és járd. társ.	300.— 302.—
Bécsi biztosító társ.	210.— 216.—	Magyar államadósság	307.— 302.—
Bécsi ársz. és járd. társ.	300.— 302.—	Nemzeti bank	116.— 117.—
Magyar államadósság	307.— 302.—	Pannónia visonth.	785.— 795.—
Nemzeti bank	116.— 117.—		
Pannónia visonth.	785.— 795.—		

Záloglevelek és kölcsönkötvények

Budapesti intézetek kibocsátása.

Table listing various financial instruments like 'Belvárosi takarékp. zálogl.', 'Egyes. főr. takarék-p. zálogl.', etc., with columns for instrument name and values.

Elsőbbségi kötvények

Table listing 'Adria elsőbbségi kötvény', 'Közúti vasút', 'Budapesti vasút', etc.

Gézmalmok

Table listing 'Gencsardis', 'Első budapesti', 'Ezsebet', 'Lajos' with values.

Dánýak és téglyárák részvényei.

Table listing 'Borsodi bányá', 'Budapesti téglá', 'Egyéb téglá', etc.

Vasművek és gépgyárak részvényei.

Table listing 'Gazdasági gépgy.', 'Danubius', 'Ganz' with values.

Kőnyuvonyák részvényei.

Table listing 'Athensium', 'Franklin', 'Kosmos' with values.

Különféle vállalatok részvényei.

Table listing 'Alt. wagn.-kölcs.', 'Bp. villamos', 'Első magyar serfűző', etc.

Közlekedési vállalatok részvényei.

Table listing 'Adria tengervih.', 'Bp. közúti vas.', 'Eg. ideg. részv.', etc.

Sorsjegyek

Table listing 'Baszika', 'Koronázás', 'Bécsvárosi', etc.

Pénznemek

Table listing 'Vert arany', '20 frankos arany', '20 márkás' with values.

Külföldi váltók (látra).

Table listing 'Amst. erdam', 'London', 'Német piac' with values.

Határidőre kötött értékpapírok.

Table listing 'Aranyjárdék', 'Koronázás', 'Magy. hitelbank', etc.

A budapesti terménytőzsde.

A terményüzletben a szezonserü hangulatnak megfelelően alakult az árak és végül a terményüzleti árjegyzőbizottság hivatalosan a következők ár-folyamokat állapította meg:

Table listing prices for various goods like 'Jegyzékek: Heremag: lucerna 36.—40.— forint', 'Vörös tiszai, alföldi és felvidéki 26.—28.— forint', etc.

A bécsi gabontőzsde.

Bécs, július 21. (A Budapesti Napló tudósítójának telefonjelentése.) Jegyzékek: Őszi buza 8.53. Rozs ósra 6.85. Őszi zab 5.73. Tengeri szept.—okt. 5.09. Tengeri május—júniusra 4.98—5.— forint.

A bécsi értéktőzsde.

Az előtőzsde élénk. Ellőtás könnyű. A déli tőzsdén korlátozott az üzlet.

A zárlat esendés, de tartott.

Bécs, július 21. (Magyar értékek zárata.) 4% arany járadék 119.—. Tiszai és szegedi kölcsön sorsjegy 138.25. Magyar vasúti kölcsön ezüstben 100.60. Magyar keleti vasúti állami kölcsön 120.—. Magyar lezártított és pénzváltóbank 258.—. Rimanurányi vasműrészvény 312.75. Magyar koronajárdék 96.50. 4% Magyar földterh. kötvény 94.65. Magyar hitelbank részvény 387.50. Magyar nyeremény kölcsön sorsjegy 160.50. Kassa-oderbergi vasúti részvény 185.—. Magyar kereskedelmi bank 1421.

Bécs, július 21. (Osztrák értékek zárata.) 4% papírjárdék 100.45. 4% osztrák aranyjárdék 119.20. 1860-iki sorsjegy 139.—. Osztrák hitelsorsjegy 197.—. Angol-osztrák bank 151.50. Bécsi bankjegyesület 272.50. Osztrák-magyar bank 911.50. Déli vasút 74.75. Dunagőzhajózási részvény 395.—. Dohányrészvény 143.75. Császári és királyi arany 5.68.—. Német bankváltók 58.90. 4% osztrák járadék 100.15. Osztrák koronajárdék 100.10. 1884-iki sorsjegy 194.75. Osztrák hitelintézet részvény 381.63. Unionbank 312.50. Osztrák Länderbank 240.50. Osztrák-magyar államvasút 343.—. Elbavölgyi vasút 259.—. Alpezi bányarészvény 243.25. 20 frankos arany 9.55. Londoni váltóár 120.65. Bécsi Tramway 471.—. Az irányzat nyomott.

Bécs, július 21. (A Budapesti Napló tudósítójának telefonjelentése. A délutáni magánforgalomban a zárlatok a következők voltak: Osztrák hitelrészvény 381.50. Magyar hitelrészvény 388.—. Angol-Osztrák bank 151.50. Unlen bank 312.50. Länderbank 240.75. bankjegyesület 272.50. osztrák-magyar államvasút részvény 343.—. északnyugati vasút részv. 245.50. elbavölgyi vasút 259.50. dunagőzhajós részv.—. alpezi bányarészvény 241.80. májusi járadék 100.45. osztrák koronajárdék —. magyar arany —. magyar koronajárdék 96.50 német birodalmi márká májusra 58.92. júniusra —. török sorsjegy 63.10. rimanurányi vasúti 313.25 déli vasút —. dohányrészvény 143.—. Napoleon d'or 9.55 1/2 Lombard 75.—.

Külföldi értéktőzsdék.

Berlin, július 21. (Tőzsdei tudósítás.) Szilárd alapirányzat mellett a forgalom csekély. Csak vas- és kőszénrészvények voltak élénkebbek, melyek tetemesen emelkedtek, de különösen bohuniaiakat keresték. Bankok szilárdak, de lényegesen csak hitelrészvények emelkedtek bécsi ösztönzésre. Vasutakat és járadékokat elhanyagolták, amelyek változatlanok is maradtak. Végül az üzleti csőnd némileg befolyásolták az általános szilárdságot. Magánlezártított kamatláb 33.40%.

Berlin, július 21. (Zárlat.) 4% osztrák papírjárdék 100.33. 4% osztrák aranyjárdék 100.90. Elbavölgyi vasút —. Magyar koronajárdék 96.30. Osztrák-magyar államvasút 146.50. Kassa-oderbergi vasút —. Bécsi váltóár 169.65. Magyar vasúti beruházási kölcsön 101.80. Alpezi bányarészvény —. Disconto-Commandit 197.75. Általános villamosági Edison 270.—. Gelsenkircheni 205.80. Laurakohó 263.60. 4% osztrák járadék —. 4% magyar aranyjárdék 99.90. Osztrák hitelrészvény 238.80. Déli vasút 33.60. Károlyi Lajos vasút —. Orosz bankjegy 216.05. 4% új orosz kölcsön 99.70. Török dohányrészvény —. Olasz járadék 94.—. Magyar hitelbank —. Dynamit Trust 166.25. Harpeni 201.75. Az irányzat nyugodt.

Hamburg, július 21. (Zárlat.) 4% osztrák papírjárdék 99.70. 1860. sorsjegy 147.75. Déli vasút 33.75. 4% osztrák aranyjárdék 100.80. Osztrák hitelrészvény 238.75. Osztrák-magyar államvasút 146.25. Olasz járadék 93.90. 4% magyar aranyjárdék 100.50. Az irányzat esendés.

Frankfurt, július 21. (Zárlat.) 4% osztrák papírjárdék —. 4% osztrák aranyjárdék 100.20. Magyar koronajárdék 141.—. Osztrák-magyar bank 96.35. Déli vasút 151.30. Elbavölgyi vasút 33.50. Londoni váltóár —. Bécsi bankjegyesület 20.45. Villamos részvény 136.—. 8% osztrák aranykölcsön 156.80. 4% osztrák ezüstjárdék 99.90. 4% magyar aranyjárdék 99.83. Osztrák hitelrészvény 239.—. Osztrák-magyar államvasút 146.50. Északi vasút —. Bécsi váltóár 169.57. Párisi váltóár 811.33. Unionbank —. Alpezi bányarészvény 141.50. Az irányzat szilárd.

Páris, július 21. (Zárlat.) 3% francia járadék 100.85. Olasz járadék 92.85. Osztrák-magyar államvasút —. Francia törleszt. járadék 100.10. 4% magyar aranyjárdék —. Török dohányrészvény 311.—. Osztrák Länderbank —. 3 1/2% francia járadék 102.40. Osztrák földhitelintézet részvény —. Déli vasút. —. 4% osztrák aranyjárdék 102.—. Ottomanbank 558.—. Párisi bankrészvény 1062. Alpezi bánya részvény 510.—. Az irányzat bágyadt.

Budapest-kőbányai sertés-kereskedelmi csarnok jelentése.

Július 21. A sertésüzlet irányzata változatlan.

Table listing pig prices: A) Hízott sertések ára: I. A) Magyar elsőrendű: Óreg nehéz (páronként 400 kilogramm felüli súlyban) 40-40 1/2 — krajevári. Óreg közep (páronként 300-340 kilogramm terjedő súlyban) 42-42 1/2 krajevári. Fialat nehéz (páronként 320 kilogramm felüli súlyban) 43 1/2-44 — krajevári. Fialat közep (páronként 251-320 kilogramm felüli súlyban) 44 1/2-45 — krajevári. Fialat könnyű (páronként 250 kilogramm terjedő súlyban) 44-45 — krajevári. — II. Magyar s z e d e t t: Nehéz (páronként 280 kilogramm felüli súlyban) — krajevári. Közép (páronként 220-280 kilogramm súlyban) — krajevári. — Könnyű (páronként 220 kilogramm terjedő súlyban) — krajevári. — III. Romániai: Nehéz (páronként 320 kilogramm felüli súlyban) — krajevári. — Közép (páronként 250-320 kilogramm terjedő súlyban) — krajevári. — Könnyű (páronként 250 kilogramm terjedő súlyban) — krajevári. — IV. Romániai eredeti (Stachl). Nehéz (páronként 240 kilogramm terjedő súlyban) — krajevári. — Könnyű (páronként 250 kilogramm terjedő súlyban) — krajevári. V. Szerbiai: Nehéz (páronként 280 kilogramm felüli súlyban) 44 1/2-45 — krajevári. — Közép (páronként 240-280 kilogramm terjedő súlyban) 44-44 1/2 — krajevári. Könnyű (páronként 240 kilogramm terjedő súlyban) 44-45 krajevári. Sertéselészeti máj: 1899. július 10. napján volt készlet 42.529 darab, 1899. július hó 20. napján felhagyott 142 darab, 1899. évi július 20. napján elszállított 483 darab, 1899. július 21. napjára maradt készleten 42.188 darab.

Kivonat a hivatalos lapból.

— Július 21. —

Kinevezések. Az igazságügyminiszter Boitner Károly nagybányai járásbírói joggyakorlót a szatmárnémeti járásbíróhoz, Gedeon János beregszászi törvényszéki joggyakorlót a pécsi, Árvay Géza nyiregyházi törvényszéki joggyakorlót a nyiregyházi törvényszékhez és dr. Székely Farkas tokaji lakos ügyvédjelöltet a galánthai járásbíróhoz allegyözöklé, Krugery Károly eperjesi törvényszéki innotat a mezőkovesdi járásbíróhoz és Csala Károly ügyvélyei járásbírói innotat az ipolyvási törvényszékhez segéd-telekkönyveztöklé, Vámos Vendel pancsovai törvényszéki díjnotat a nagy-kikindai és Kriston Kálmán rimaszombati ügyészégi díjnotat a rimaszombati járásbíróhoz innotokká nevezte ki.

Áthelyezés. Az igazságügyminiszter Kótai Károly szatmárnémeti királyi járásbírói allegyözöklé a szatmárnémeti törvényszékhez helyezte át.

Kirendelés. Az igazságügyminiszter dr. Körtvélyessy Dező eperjesi törvényszéki albirót az eperjesi járásbíróhoz, mint végleges székhelyére, rendelte ki.

Pályázatok. Irodatisztai állásra a győri pénzügyigazgatóságánál 14 nap alatt. — Irodatisztai állásra az eperjesi pénzügyigazgatóságnál augusztus 25-ig. — Irodatisztai állásra a kaposvári pénzügyigazgatóságnál 8 hét alatt. — Főfegyőri állásra a soproni országos fegyrintézetnél augusztus 28-ig. — Allegyözöklé állásra a kunszentmártoni járásbírósnál 2 hét alatt. — Allegyészeti állásra a kolozsvári királyi ügyészségnél 2 hét alatt. — Allegyözöklé állásra a m-szigeti törvényszéknél 2 hét alatt. — Albírói állásra a brassói járásbírósnál 2 hét alatt. — Albírói állásra a békesi járásbírósnál 2 hét alatt. — Allegyözöklé állásra az apatini járásbírósnál 2 hét alatt. — Irodatisztai állásra a décsi pénzügyigazgatóságnál 8 hét alatt. — Allegyözöklé állásra a szegedi törvényszéknél 2 hét alatt. — Postamesteri állásra Pinka-Miskén (Vas vm.) aug. 11-ig.

Napirend.

Napló. Szombat, július 22. — Római katolikus: Magdolna. — Protestáns: Magdolna. — Görög-orosz: (július 10.) Leona vt. — Zsidó: Ab 15. Szabbath Voethchanan. — A nap kél reggel 4 óra 10 perccor. — Nyugszik este 7 óra 29 perccor. — A hold kél este 7 óra 6 perccor. — Nyugszik éjjel 3 óra 21 perccor.

A miniszterek nem fogadnak. A magyar kerékpáros szövetség tanács-ülése este 9 órakor a Metropole-szálló külön teremben. A magyar uszóggyesület a kerékpár-versenye délután 4 órakor a csömöri-utj verseny pályán. Nyári mulatság a budapesti polgári lövészgyesület helyiségeiben.

Németi múzeum képtára és a néprajzi osztály (Csilag-utca 15.) nyitva délelőtt 9—1-ig. Iparművészeti Múzeum könyvtára zárva. Technológiai Inarmúzeum zárva.

Az új országgyűlés kupaletornája megtekinthető délelőtt 10—1-ig. Belépődíj 20 krajcár.

Deák-mauzóleum a kerepesi-utj temetőben, nyitva délután 6 óráig.

Az ősszel könyvtárak zárva vannak. A Hódóli díszelőadás. Eisenhut Ferenc óriási körkép, látható Városliget, Andrássy-utj végén, reggel 9 órától este 5 óráig. Belépődíj 50 krajcár, gyermekjegy 30 krajcár.

Magyar Kereskedelmi Múzeum. Állandó kiállítás, kereskedelemtörténeti múzeum és keleti mintárat az Inparcsnokban délelőtt 9—12-ig és délután 3—6-ig van nyitva. Az igazgatóság hivatalos órái ugyanott délelőtt 9-től délután 2-ig. Magyar ház-irány központi bazár. Keresési-utj 22. 1. emelet délelőtt 9-től déli 1 óráig és délután 3-tól este 7 óráig. Tudakozó iroda és nyilvános szakönyvtár. Kerepesi-utj 20. szám alatt, délelőtt 9 órától 12-ig és délután 3—6-ig. Vasár- és ünnepeknapon délelőtt 9 órától 12-ig. Allatkerti nyitva egész nap.

Időjelzés.

— A m. kir. országos meteorológiai intézet jelentése. —

Budapest, július 21.

A magas nyomás különálló zárt területek alakjában borítja közép Európát. A tegnapi bécseyai depresszió ma már alig ismerhető fel, míg északon az alacsony nyomás Finnország felett határozottabban alakot öltött.

A délkeleti depresszió helyzete nem változott. Az idő egész Európában tulnyomán száraz és meleg, jelentékenyebb csapadékok csak a depressziók környékén fordultak elő.

Hazánkban az idő tulnyomán száraz és meleg, kisebb esők csak szórányosan voltak (Drenkova zivatart jelent) és a reggel csupán Erdélyben borús és délkeleti határszélen esik.

Küldetés: Tulnyomán száraz és meleg idő várható helyi zivatárokkal.

Vizállás.

Table listing water levels for various locations: Inn, Dun, Bics, Pozany, Komárom, Budapest, Paks, Mohács, Gombos, Újvidék, Pancsova, Orsova, Magyarfalva, Zselenc, Tencsén, Sereg, Sz. Gothárd, Sárvár, Győr, Pottan, Zákány, Bares, Eszék, M. Szabadb., Zárgráb, Szászok, Mitrovica, Leás, Szasmar, Kraszná, Latorca, Laborca, Ung, Tisza, Tekoháza, V. Namény, Tokaj, Tisza-Füred, Szolnok, Szeged, Török-Bécs, Tisza, Óndóva, Hódó, Bodrog, Zemplén, Zsolca, H. Namény, Margitta, B. Újfalva, Csaca, N. Várud, Balányos, Tonka, Gurahony, Bo-rosjend, Békés, Gyoma, Gy. Fehérvár, Soborsza, Ad, Makó, H. Kőszeg, Terezn, Béga, Temesvár, Beeskerek.

Színházak, szórakozó helyek.

NEMZETI SZÍNHÁZ.
M. KIR. OPERAHÁZ.
NÉPSZÍNHÁZ.
MAGYAR SZÍNHÁZ.
VIGSZÍNHÁZ.
 Szünet.

FOVÁROSI NYARI SZÍNHÁZ.

a **Krisztinavárosban.**
 Szombat, 1899. évi július hó 22-én.
 M á s o d s z o r:
A Singeryár.
 Énekes bohózat 4 felvonásban. Irta: Kövessi Albert.
 Zenéjét szerző: Barpa Izsó.
 Személyek:
 Singer Sándor Citrom Krémer
 Etelka Jankó Morzsa Faragó
 Klementina Juhászné Cenci Szakácsné
 Cobor Hevesi Szirakay Papp
 Pepi Szende Járadi Pataki
 Kezdeté 7 órakor.

VÁROSLIGETI SZINKÖR.

Szombad, 1899. évi július hó 22-én.
 H a r m a d s z o r:
A tükör ur.
 Bohózat 3 felvonásban Hennequintől.
 Személyek:
 Dorigny ifj. Polgár Donillardné Erdy
 Lambertin Hídvégi Bonardot Nyilassy
 Donillard Bihari Bonardotné Szénássy
 Kezdeté 7 órakor.

KISFALUDY SZÍNHÁZ.

0-Budán.
 Szombat, 1899. évi július hó 22-én.
Sulamit, Jeruzsálem leánya.
 Keleti opera 4 felvonásban. 7 képbén. Irta: Goldfaden Dávid. Zenéjét szerző: Dávidsohn Emánuel.
 Személyek:
 Monaoh Radó S. Abigail Kápolnai
 Sulamit Kövesy Zigitang Tukoray
 Absolon Éreczkövy Eziel Tarján
 Kezdeté 7 1/2 órakor.

Ös-Budavára.

Ma szombaton 1899. július 22-én.

Uj! Alaskas-Armeus Uj!
 „A vip kirándulás” című tréfas jelenés.
The 3 Mackwoods angol knockabouts.

Ezenkívül a nagyszerű júliusi műsorból **Signor Ghezzi, Bresina, Cordelly és Hersleb, Trilby, Du Cane.**

Este 8 órakor bohózat

Megyünk a mamához,

fél 9 órakor operette:

A GÉSA-GIMNÁZIUM,

estl 9 órakor bohózat:

A HÁZI TANÍTÓ,

7 és 1/2 órakor:

Ella Zuila a toronykötélen.

Rozetti.

Belépődij este 7 óráig 30 kr. azután 50 kr

Mérsékelt áru belépőjegy a dohánytűz

dékben.

Somossy Mulató

Albrecht Ferenc, bérli.
 A mulató 16 fokra szellőztetve van.
 e szerint kellemes tartózkodás.
 Kezdeté 1/2 órakor, vége 12 órakor.
 Ma először a legújabb szenzációs

illúzió: Gyptis vagy a büvész

ketrec bemutatja a híres

Gauthier E. tanár

ezen illúziót a párisi Folies Bergresben

300-szor adták zsufoit ház előtt

továbbá még mindig hatásos siker

GAUTHIER tanár illúziója egy élő

embernek lefejezése a közönség szeme

látára

ugymint a nagy júliusi műsor.

Ma első fellépte

Milton nővéreknek

angol énekesnők és táncosnők.

Fényképészet.

Van sz rencsem a t. szak- és műkedvelő fényképészek urak

húsvet tudására hozni, hogy helyben egy fényképészi

otlkokból teljesen felszerelt és raktárt megnyitottam.

Nagybani beavatólás által azon kellemes helyzetben vagyok,

hogy l. vevőimnek áruimat a lehető legújtanonyosabban árusít-

hatom. Kényelmese berendezett laboratorium mindig rendel-

kezőre áll. — Szakmájom tárgyán. — Vidéki megrendelő-

sek gyorsan és pontosan elintéztetnek.

NAGY M. fényképészi otlkok raktára

BUDAPEST, VII., Károly-kövi 3. sz. l. em.

Telefon 10-61. sz.

LÄHNE-féle

Nyilvános tan- és nevelő-intézet Sopronban.

Elemi iskolával, teljes gymnásiummal és IV. osztályu reáliskolával.
 Felvesz új növendékeket 6 éves koruktól 18 éves korukig. Szigorú felügyelet. Egészséges fekvés. Modern nyelvek gyakorlati elsajátítása. Biztos eredmény a tanulók csekély létszáma mellett. Felvilágosítással készséggel szolgál az igazgatóság.

Magyar Könyvtár.

Szerkeszti: **Radó Antal.** ***
 Eddigi számaiban a következő

szinműveket

- közi:
- Aischylos. A láncoolt Promethész. Ford. Zilahy Károly Bevezetéssel ellátta Tóth Rezső. (27. szám.)
 - Byron. Manfred. Fordította Ábrányi Emil. (23. szám.)
 - Bracco. Don Pietro Caruso. Varga. Parasztsüület. Ford. Radó Antal (80. szám.)
 - Cavallotti. Énekek éneke. Dramolett. Ford. Radó Antal (53. szám.)
 - Giacosa. Borus szerelem. Ford. Radó Antal. (89. szám.)
 - Dumas Sándor. A kaméliás hölgy. Dráma 5 felv. Ford. Szemere Attila. (15. szám.)
 - D. Maurier-Potter. Trilby. Szinmű 4 felv. Ford. Fáy Béla. (9. szám.)
 - Ibsen. A néppüföf. Szinmű 5 felv. Ford. Vikár Béla. (41. szám.)
 - A társadalom támasza Szinmű 4 felv. Ford. Lázár Béla (123. sz.)
 - Jókai Mór. Melvília. Dráma 5 felv. (58—59. szám.)
 - A fekete vér. Szinmű 5 felv. (72. szám.)
 - Katona József. Bánk-bán. Bevezette Beüthy Zolt. (1. sz.)
 - Kisfaludy Károly. A kerék. Vigjáték. Bev. Beüthy Zolt. (52. szám.)
 - Molière. Dandin György. Ford. Hevesi Sándor. (31. sz.)
 - A fészvény. Ford. Hevesi Sándor. (71. szám.)
 - A botesinátta doktor. Vigj. 3 felv. Fordította Gabányi Árpád. (114. sz.)
 - Murai Károly. Huszárserelem. Vigj. 2 felv. (51. szám.)
 - Murger-Barriere. Bohém-élet. Szinmű 5 felv. Fordította Radó A. (29. szám.)
 - Rovetta. A becselének. Szinmű 3. felv. Ford. Radó A. (18. szám.)
 - Sardou és Najac. Vájlunk el. Vigj. 3 felv. Ford. Fáy Béla. (25. szám.)
 - Shakespeare. A szent-ivánéji álom. Ford. Arany János. (20—21. szám.) Iskolai kiadás.
 - Shakespeare. János király. Ford. Arany János. Iskolai kiadás. (106—108. sz.)
 - Shakespeare. Hamlet. Ford. Arany János. Iskolai kiad. (109—112. sz.)
 - Sophokles. Antigone. Fordította Kemenes Kempf József. (84. szám.)
 - Schiller. A messinai menyasszony. Ford. Váradí Antal (43. szám.)
 - Tóth Kálmán. A király házasság. Vigj. 3 felv. (38. sz.)
 - Verga. Parasztsüület. Fordította Radó Antal. (80. szám.)
- Megrendelésnél elég a füzet számát jelezni. **Egy-egy füzet ára 15 kr.** Minden füzet egyenként kapható.
- Az ár beküldése után a füzeteket bérmentve küldi a **„Budapesti Napló”** kiadóhivatala, de megszerezhetők minden hazai könyvkereskedésben is.

Kereskedelmi Akadémia Kolozsvárt.

Bennlakással 100 tanuló részére.
 Ezen intézetet végzett ifjak jogosítottak a **katonai önkéntességre.** A bennlakás a könnyesebb igényeket is kielégítő modern berendezésű, egészséges és tágas munka- és hálótermekkel, ebédlővel és kórodával, fürdővel, olvasó-, zene-, vívó- és játéktérrel, (összesen 63 terem), tekepályával, 4488 m. tágas udvarral, a tornázatra teljes berendezéssel, vízvezeték és légszuszuligítással van ellátva. Az intézet közvetlen közelében van a városi sétaligetnek. A teljes éltetésért 400 frt fizetendő s a folyamodások **augusztus 15-ig** beadandók.
 Az első osztályba négy középosztályt végzett ifjak vétetnek fel; — évi tandij 60 frt.
 Az intézet 1878 óta áll fenn; a múlt évben 258 növendéke volt.
 Részletes programot küld az igazgatóság. 7965

Meghívó!

A „hazai általános korona-takarékpénztár mint szövetkezet“

alakuló közgyűlését

1899. évi július hó 30. napján délelött 10 órakor Budapeston, VII., Erzsébet-kört 45/49. sz. a. l. em., 129. ajtósz. a („Royal“-szálloda kisterme) fogja megtartani, a melyre az üzletrész jgyezett tagok tisztelettel meghívotnak.

- Naplrend:**
1. Közgyűlési elnök és jegyzőkönyvvezető választása.
 2. Három jegyzőkönyv-hitelesítő választása.
 3. Az alakulás iránti határozat kimondása.
 4. A szövetkezet alapszabályainak megállapítása.
 5. A szövetkezet igazgatóságának alapszabályszerű számban való megválasztása.
 6. Ugyanily módon a felügyelő-bizottság megválasztása.
 7. A választmány megválasztása.
 8. Az alapítóknak adandó felmentvény fölött való határozathozatal.
 9. Esetleges indítványok.
- Kelt Budapeston, 1899. évi július hó 21-én.

Az alapítók:
Dr. Frim Jakab, Ausch Gábor, Mai Manó, Somogyi Soma, Hoffmann Sándor, Dr. Goldstein Adolf, Dr. Schaeffer József.

Magyar kir. államvasutak Budapest jobb. üzletvez. 252C/99. sz.

Pályázati hirdetmény.

A magyar királyi államvasutak Ujvidék állomását létesítendő felvételi épület bővítése és részben átalakítása céljából ezennel nyilvános ajánlati tárgyalást hirdetünk.
 A tervek, az ajánlati költségvetés, részletes leírás, a szerződési tervezet, a feltételek és a pályázati feltevések Budapest jobbparti üzletvezetőség pályafentartási és építési osztályánál (Külső Kerepesi-ut), valamint az ujjvidéki osztálymérnök-ségnél a hivatalos órák alatt megtekinthetők. Jögevényes és kellőleg legközelebbi ajánlatok legkésőbb 6. augusztus 2-án déli 12 óráig üzletvezetőségünk 1-ső osztályánál nyújtandók be lepecsételve eme felirattal: (Ajánlat az ujjvidéki felvételi épület bővítése és részbeni átalakítására.) Csak az összes munkákra tett ajánlatok fognak figyelembe vétetni. Bánatpénz fejében legkésőbb 6. évi augusztus 1-én déli 12 óráig 3000 frt, azaz háromezer frt közzpénzben, vagy állami letétre alkalmas értékpapirokban gyűjtőpénztárunknál (Külső Kerepesi-ut) lefektetendő. A bánatpénzről szóló feltételek az ajánlatához nem csatolandó. Az értékpapirok a budapesti, illetőleg bécsi tőzsdén a legutóbb jgyezett 14 nappal nem régebbi árfolyam szerint számítottak, de növértéken felül számítással nem vétetnek. Posta után beküldött ajánlatok és bánatpénzek térti vényvényes adandók fel. Az ajánlatok között a szabad választási jogot magunknak fentartjuk.
 Budapest, 1899. jul. hó.
 Az üzletvezetőség. (Utányom. nem dijaztatik.)

Szeplőt, májfoltokat

és az arc mindenféle tisztátalanságát hogy nyom nélkül eltüntessük, használjunk **szigeti hatyu-crémét szigeti hatyuszappannal és mozdóvízzel** egyetemben. — Egyedül készítője **Öz. Buzáth Mártonné** gyógyszeriára M.-Sziget. Főraktár: Török J. gyógyszeriára Király-utca 12.

Még soha Budapestén nem volt.

Bárhol akar lakni,

már nem kell lakást keresnie, hanem forduljon **az első fővárosi ingyenes lakásközvetítő irodához** **Károly-kört 9.** (gróf Hadik-palota).
 Az igen tisztelt háziurak pedig kéretnek kiadandó lakosztályaikat **mielőbb** bejelenteni.
Vége a lakásmizériának.

FOGORVOSOK

2 főtől a nélkül, hogy a gyökert el kellene távolítani, szájpaddal és a nélkül is (hidmunka) Foghuzás fájdalom nélkül. (Cocain injectio. Igen tartós fogtömés. — **Fogkoronák** gyökerekre illesztetnek, melyek a szájpaddal főlöslegessé teszik.
Fogorvos Dr. NEUFELD.
 Május 1-től Kossuth Lajos-utca 14. szám.
 Vasár- és ünneppalokön d. u. 4-ig.

Magyar kir. államvasutak. Igazgatóság 109906/99. szám.

Hirdetmény.

(Gabona és örlemények saronkülvü szállítása, az üzletszabályzat 55. §. 3. pontjának életbe léptetése, a díjszabászierrü rakodási időnek 9 nappali órára való leszállítása.)
 A magy. kir. államvasutak igazgatósága közli, hogy a nagyméltósági m. kir. kereskedelemügyi miniszter un engedély alapján az üzletszabályzat 56. §. 4. pontja alatti általános határozományoktól eltérőleg a Fiumé-ba, valamint általános vámkülföldre rendelt gabona szállítványokat és örleményeket saronkülvü és első sorban fogja továbbítani, míg a magyar bel- (Fiumét kivéve) és a magyar-oroszak forgalomban az azonnal el nem szállítható kocsirakományu teherárakra nézve (elő állatokat és romlóld árukat kivéve) a felvételt és szállítási határidőt iránt az üzletszabályzat 55. §. (3.) pontját fogja alkalmazni.
 A magy. kir. államvasutak igazgatósága közli továbbá, hogy ugyanezen miniszteri engedély alapján a díjszabászierrü rakodási határidőt mindazon árakra nézve, melyek a mindenkor érvényes díjszabási határozomány szerint a felek által rakandók ki vagy be, — 9 nappali órára szállítatlanok.
 Ezen intézkedések l. évi július hó 25-én lépnek életbe és visszavonásig érvényben maradnak. Budapest, 1899. évi július hó 15-én. (Utányom. nem dijaztatik.) Az igazgatóság.

FULGURIN
 Valódi ROVART IRTÓ POR a Feekendőkben 10 krajcárért.
 Biztosan és gyökeresen kirt polókat, szob- és csótány-bogarakat, molnákat, legyeket, hangyákat, növényrovarokat s.b. Fulgurin-rovarpor csak az összes kulturállományok szabadalmazott és törvényesen védett feekendőkben 10 kr.-ért lesz elárulva.
 Tehát mindenütt kérjünk Fulgurin-rovarport a feekendőkben, 10 krajcárért! Csak egyszeri próba szükséges! Aki ezt a port egyszer veszi, más gyártmányt többé nem kíván. Fulgurin-rovarpor a feekendőkben Budapestén és az egész országban mindenütt kapható, ahol az ezt hirdető feliratszalag van függőve. Fulgurin-rovarpor a feekendőkben nagyban és kistelepen, valódi alakban és minőségben rendelhető csak! **REISS B. vegyészeti termények gyárából.**
BUDAPESTEN, VII., Király-utca 41.
 I. emelet.
 hová minden írásbéli megrendelés intézendő és az minden tervedés elkészítése végett — Különösen ügyembe vonandó! Próbamutató 20 krajcár-beküldés melletti felváltólagosan is fizethető bérmentve küld a gyár bárhová. Fiókraktárak BUDAPESTEN: Török József, gyógysz. sz. VI., Király-utca 12. sz.; Kálai Sándor, VII., Király-utca és Károly-körti sarkán; Böhm Károly, V., Nagykoronás-utca 12. Kraszer, E. és társai, V. Váci-utca 14. sz.; Franckel-Éle vasudvarban és VII., Kerepesi-ut 50. sz.; Népszínház átellenében; Takács Lajos, IV., Kossuth Lajos-utca 19. sz.

Vasbutorok | Divatarok | Penzszekrények | Gyermek-... | Fa-butorok | Kalapok | ... | Szociális-... | Orvosi-eksz...
PÁRISI NAGY ÁRUHAZ
 BUDAPEST, VII. KERESPESI ÚT 38.
 NŐSZ-és ALKALMI AJÁNDÉKOK.
 TELJES KONYHA-BERENDEZÉSEK.
 KÉPES NAGY ÁRJEGYZÉK INGYEN és BÉRMENTVE.
 Minden 10 frtnyi bevásárlásnál, bármely fénykép után, művészies kivitelű, 60 centiméter nagyságu hü **1899. július hóban** életnagyságu fényképet **INGYEN** adunk és a képhez szükséges díszes kivitelű papír keretért (passe-partout) csupán 1 frt 50 krt számíttunk. A világ egy műintézete sem képes az ingyenképet önmagában 10 frtért elkészíteni.
 Fegyverek | Játék-árak | Inga-órak | Dizmű árak | Zseb-árak | China-eziszt | Esernyők | Szövetek | Kosár-árak

Olcso árak mellett jó butort
 árusít az első erzsébetvárosi asztalos és kárpitos butorraktár
 VII. ker., Erzsébet-körut 12. szám, a New-York-kávéház átellenében.
 Szokrény, 2 ajtós, 6-német, matt ... 82.-
 égy, 6-német, matt ... 29.-
 éjjeli szekrény, 6-német, matt, márvánnyal ... 9.-
 mosdó, 2 ajtós, 6-német, matt ... 12.-
 íróasztal, 6 fiókos, faragott márvánnyal ... 41.-
 magas székregdíván, 6-német ... 39.-
 ebédasztal, kibuzós, 6-német ... 12.-
 íróasztal, 6 fiókos, matt ... 17.50-
 hálószoba, matt, 6-német ... 95.-
 hálószoba, faragott, 6-német ... 160.-
 szalonasztal, renaissance, matt ... 8.-
 francia consol, tükrörel ... 18.-
 Szalongszék, a legegyszerűbb, valamint legfinomabb bel- és külföldi kelmékből, jól dolgozva, bámulatos olcsó áron. — Dusan felszerelt raktár a legfinomabb háló-, ebédlő- és nriszoba-berendezésekben.
 Olcsó és jó butor az első erzsébetvárosi asztalos és kárpitos butorraktárban.
 VII. ker., Erzsébet-körut 12. szám, a New-York-kávéház átellenében.
 Árjegyzéket 25 kros levélbelyeg ellenében bérmentve küldünk.

Az „ANKER”
 élet- és járadékbiztosító-társaság.
 Magyarországi vezérképviselőség: BUDAPEST, VI. ker., Deák-ter 6. szám (Anker-udvar), a társaság saját házában.
 Összes vagyon 1898 végén ... 65 millió forint
 Biztosítási állomány 1898 végén ... 243 millió forint
 Eddigi kifizetések ... 103 millió forint
 A nyereményrészesüléssel biztosítottak A osztálykeret szerint — mint haz év óta — 1899-ben is az évi biztosítási díj 25%-át kapták készpénzben kifizetve.
 B osztálykeret szerint (évenként emelkedő osztályok) 1897, 1898 és 1899. években az összes — az egész biztosítási tartamon keresztül befizetett díjak 3%-a, illetőleg az évi díjak 9%, 12% és 15%-a fizetett ki készpénzben.
 Előnyös kiházasítási és vegyes biztosítások.
 Mindennemű haláleseti, életeseti és járadékbiztosítás.
 Prospektussal és felvilágosítással szolgál a fenti magyarországi vezérképviselőség, (nová ügynökségek iránti ajánlatok is intézendők), valamint a társaság ügynökei.

A magyar és német társalgási nyelv kézikönyve.
 Utmutatás egy a magyar, valamint a német nyelvben való helyes és könnyű kifejezésére.
 Irta: **CZANYUGA JÓZSEF.**
 Harmadik javított és bővített kiadás.
 Nyelvtani szabályok. — Nevek tárgyi csoportozatos bő gyűjteménye. — Beszélgetések és szólások a mindennapi élet tárgyaitól, rendkívüli változatos, hetvenhét kimerítő csoportban.
 Ára 1 frt 20 kr., díszes piros vászonkötésben 1 frt 80 kr.
 Az összeg előzetes beküldése esetén bérmentve küldetik. — Megrendelhető: a „Budapesti Napló” kiadóhivatalában VIII., József-körut 18.

Legszebb Legjobb Legolcsóbb PAP lan PAP lan PAP lan

 Összeállható vasgy 3 matraccal 10.-
 drb rouge paplan 1.70
 • caochmir paplan 2.50
 • satin caochmir paplan 4.50
 • atlasz caochmir paplan 4.50
 • atlasz selyem paplan 7.50
 • fodrosatli sejt. paplan 12.-
 • jó vászon ágylepedő 1.20
 • drb jó vászon chifon paplan lepedő 1.80
 • drb finel takaró pokróc 1.50
 • drb jó lónokróc 1.50
 I acél sodrony ágybetét 5.-
 • tengerifü fejváncos 1.-
 • levarrott szalmazak 2.50
 • matrác 2.50
 • Crinde Afrigue matrác 4.50
 • ládász 12.-
 • párnázott ruganyos matrác 16.-
 • nagy szoba szőnyeg 300/300 2.50
 • ablak tunis függöny 1.70
 • bouret ágyszerít 2.20
 Fűtőszőnyeg méterenként 2 krtól 4 frtig.
GICHNER JANOS és TÁRSA
 paplan, matrác és kárpitosáru gyárosok, szőnyeg, függöny, ágy- és asztalterítő stb. anyag választékban.
 Budapest, VII. ker., Erzsébet-körut 20. szám.
 Árjegyzéket kívánatai ingyen és bérmentve küldünk. Nem toszó árakat kiserelünk, vagy a pénzt visszaadjuk.

EGYETEMES REGÉNYTÁR
 a legkiválóbb hazai és külföldi regények gyűjteménye. Egy-egy kötet ára csinos vászonkötésben 50 kr. Jegyzeke az Egyetem-es Regénytár eddigi megjelent kötetekinek.
 Guidá. Freskók ... -50
 Pekár Gyula. Lavina ... -50
 Kévár Gyula. Hatalom ... -50
 Petefel. A fülemle. Eibeszelés ... -50
 Prevost M. A titkos kert ... 1.-
 Rákai V. Téli rego. ... -50
 Reade Charles. Titok ... 1.-
 Roberts Sándor. Lou ... -50
 Rovetta G. Az első kedves ... -50
 Rovetta Egy leány miatt ... 1.-
 Thury Z. Ulrich főhadnagy ... -50
 Savage R. H. Hivatalos feleség ... -50
 Megrendelhető a „Budapesti Napló” kiadóhivatalában, József-körut 18. 2 frtig terjedő megrendelések csakis az összeg előleges beküldése ellenében teljesíttetnek.

Budapest és Környéke.
 Bűdekészertő utmutató a magyar fő- és szék-városban és környékén. Idegenek és helybeliek számára. A főváros és környéke kimerítő térképével. Irta: **PALÓCZY LIPÓT.** Ára csinos piros vászonkötésben 80 kr.
 Tartalma: Érkezés és elutazás. Pályaudvarok. Szállodák. Butorozott szobák. Étekez helyiségek: bor- és sörházak. Borozók. Kávéházak. Cukrász-boltok. Bérkocsik. Elektromos vasut. Helyi érdekl vasutak és omnibuszok. Csavargözösök. Helyi gőzhajók. Budai gőzsió. Svábhegyi fogaskerekű vas-ut. Honzárok. Posta. Távirat. telefon. Rendőrség. Konzulátusok. Színházak. Múlatóhelyek, cirkuszok stb. Panorámák. Hangversenyek. Egyéb nyilvános mulatságok. Népünepélyek. Kórházak. Fürdők. Kiválóbb üzletek. Látnivalók és gyűjtemények bűtendés jegyzéke. Budapest megtekintése egy, két, három stb. nap alatt. Budapest általános ismertetése (topográfiai, politikai, statisztikai, műveltségi s gazdasági tekintetben). Budapest idegenforgalma. Budapest története (dóhéban). Margitsziget. Budapest környéke: A budai hegység a Svábhegy és Zugliget, b) Lipótmész, Hármass-Határhegy. Hárshegy. A főváros pesti oldalának legközelebbi környéke. Budapest távolabbi vidéke s nagyobb kirándulások. Az ő szegnek előzetes beküldése esetén bérmentve küldetik.
 Megrendelhető: a „BUDAPESTI NAPLÓ” kiadóhivatalában Budapest, József-körut 18.

Mesés találmány a „Kosmos”-féle változó Levelező-lapok.

 Egy csodágepet vélünk a változó levelezőlapban elrejtve találni, ha kezünkbe vesszük. **Bámulatba** ejti az embert ezen találmány. A le-elezőlapon látható alakok éppugy **mozognak**, mintha elevenek volnának: Egy jókedvű clown szemünk előtt emelgeti bohócsapkáját, mozgatja mindkét kezét a felénk öltögeti nyelvét. A másik kép: Egy bájos szépségű szunnyadó leányt ábrázol, de ime látogató jelentkezik és csodák csodája, a még az imént szunnyadó leány mosolygva nyitja föl szemét. Nem tudunk betelni a képek látásával. Eddig megjelent két sorozat, egy-egy sorozat 10 különféle változó képes levelezőlapokat tartalmaz, elegáns, csinos kivitelű borítékban. — Ára 1 sorozatnak, 10 drb 80 kr., mely összeg belyegekből is beküldhető, 2 sorozat, 20 drb 1 forint 30 kr. **Vissont el-árusították** 50 drbot 2 frt 50 krt, 100 drbot 4 frtért, 1000 drbot 35 frtért rendelhetnek. Kapható a főelárusító cégnél **Magyar Keresk Közlöny, Budapest, VII. ker., Károly-körut 9. sz.**

Tageslicht- BELEUCHTEN DUNKLE RAUME **Reflectoren. PROSPECTE GRATIS**
 KARRACH, Wien, VII., Andreasgasse 9. Telefon 9122

Szigeti Lajos
 sziggyártó, nyerges és bőrdőds.
 Cs. és kir. udv. szállító. — ő fensége József főherceg és Coburg herceg udv. szállítója.
 Budapest, VIII., Múzeum-körut 10.
 Tulhalmozott árak/ezlet és helyszűke miatt lezártított árakon adom el raktáron lévő kész árulmat. Raktáron van jelenleg 200 lóra való különféle, szobnői szobnői 10- és kocsiszerszám ezüst-, nikkol- és sárgaréz-veretűkre, 100 lóra való civitl és 100 lóra való tisztított fűrészes nyergeszer, különféle angol- és belöldi grátmányu pokrócok, leőtlők, istálló szerelvények, ostorok, lovaglóeszközök és botok. Nagy választék a legjobb minőségű utazó, bőrdőndök, táskák és neccsartrékből, minden létezőnek és annak megfelelőleg, 10- és szeszszámszító-eszközök. Az üzletomból kiadott árak jó-ságért kereskedem, miután minden áru személyes felügyeletet alatt késeli.
 Tartalékos tiszturaknak nyergeszereket kötosón is adok. Képes katonai és civitl árjegyzéket bérmentve küldök.

Minden szöveg szerkesztéséért... 30 kr. kérésed... befizetési táblázat

APRÓ HIRDETÉSEK

A hirdetésekre díjmentesen ad felvilágosítást a kiadóhivatal: József-körút 18. szám.

Levelibeli tudakozásokra ingyen adunk felvilágosítást, csak a válasza szükséges helyet kell mellékelni.

Tudakozásoknál a hirdetés számát a kiadóhivatallal mindig közölni kell

APRÓHIRDETÉSEK

ELŐFIZETÉSEK

BUDAPESTI NAPLO részére a kiadóhivatalban József-körút 18. számánál

valamint a következő szöveg-táblázatban:

Bruder nővérek, Teréz-körút és Podmaniczky-utca sarok.

Nemesek-féle társaság P. utca 1.

Weitzfeld Jakab, Király-utca 1.

Benda József, Andrássy-utca 30.

Deutsch Miksa, Andrássy-utca 28.

Schwartz hirdetés iroda Marokkó-utca 2.

Sopronyi V. dobány-nagy-társaság, Kerepesi-utca 1.

Cica! Vaadráp otthon leszek! Miért nem választott? Inon küldtem hirdetés - olvasata? Tudom, hogy haragszik, de nem küldhetem, mert okvetlenül - elárulna bennünket! Ne mészárolj mának! Mikor jön? Válaszért könyörgök szerető! S - - - - - ja. 4618

Fedora. Rejtélyes halgatásod megfoghatatlan és kétségbeesítő. Hát már nem is gondolok arra, ki oly kimondhatatlanul szeret és kit rokonszomrattal olyannyira bizalmasítottál? Ha még kissé szeresd drága anyuskám vedd át sürgős leveleimet és a szerint intéz kedjél. 4617

Vezérlőcsillagom. Ezt igazán nem hittem volna. Mondja kérem mi baj van? Miért nem ír. 15-án megjelent lapba írtam. Könyörgöm küldje az ígért levelet 5-ig ha csak egy kicsit szeret csókolja nagyon bánatos 4618 Bukcsija.

Barátnőre Vigyem! Művelt hölgyek írjanak 23 éves-eknek a kiadóhivatalba. 4614

Butor faragott hálszoba, ebédlő, kredenc, divány, asztal, székek olcsón eladó. Kérés-utca 18. ajtó 2. 4615

Bérbeadó Erkel-utca 111-öt kezdeten több rendbeli lakás igen olcsó bérért. Cim a kiadóban. 2428

Kiadó szoba. A Kerepesi-úton a Népszínház mellett egy csinosan burtozott két ablakos teljesen féregmentes utcai és egy ugyanolyan udvari szoba, mindkettő teljesen külön bejárattal a lépcsőházból jutányosan kiadó. Cim a kiadóhivatalban. 2409

Esketés! Ügyvivőség (VII. Erzsébet-körút 7.) a házassághoz szükséges összes okmányokat és engedélyeket szerzi be. Továbbá joglásások útján eljár utlevél, névmagyarási, katonai, törvényesítési, örökbebefogadási, mindennemű külföldi stb. ügyekben. Kérvényekről pontos információkat nyújt. Ügyvezető: margitai, sámsóni és menyői Margitay Zoltán.

Butor szőnyeg, diván és más minden, nagyon olcsón eladó. Teréz-körút 21. félmelet 2. 4619

Köhögségnél. rekedtségnél vegyen 30 kr-ért Ráth-féle pemete-füvenkorkát.

Egyszerű ebédet. de jót keresek a VIII-ik kerületben. Levelet „Jó ebéd” címen kérek e laphoz 2412

Kereskedelmi tanfolyamot végzett kisasszony pénztárhoz, esetleg könnyebb irodai munkák végzésére ajánlok. Cim a kiadóban. 2404

Született angol hölgy francia és angol lelkézet ad mérsékelt ár-ért. Megkereséseket „Albion” jelleggel e laphoz kér, hol esetleg címe is megtudható. 2387

A főlépcsőházból nyíló elegáns burtozott utcai szoba egy vagy két urnak. és az előszobából nyíló nagy utcai szoba elegáns burtozott, mindkettő fűrdőszoba használati, esetleg teljes ellátással kiadó. 2417

Szép lakások 2 és 4 szobásak jutányos bérért kiadó augusztus 1-re Eötvös-utca 39.

Eladó telek jutányos áron a Tabánban az Eski-téfi híd irányában. Cim a kiadóhivatalban. 4604

Egy fiatal nő kereskedő kinek jelenleg is üzlete van, keres utazói, raktárnoki, pénzbefizetői vagy más megfelelő állást. Címe a kiadóhivatalban. 2421

Jó forgalmu fűszer-üzlet 16 ezer lakkal bíró vidéki városban más vállalat miatt azonnal átadó. A szükségelt összeg 5-600 frt. 2420

Délutáni foglalkozást kéremly irodai munkában kereso egy magánhivatalnok, ki magyarul és németül tökéletesen levelez, franciául, olaszul és angolul is tud. Szives ajánlatokat „Szorgalom 45” alatt a kiadóhivatal közvetit.

Irodatulajdonosok figyelmébe! Sürgős alkalmazást keres családost, intelligens egyén, volt hírlapíró és irodatiszt, ki a magyar és német fogalmazásban, levelezésben, irodai teendőkben teljesen járatos. Jó bizonyítványokkal és legküzönnyebb referenciákkal rendelkezik. Cim a kiadóban, esetleg levélleg „D. I. tehetséges” jelige alatt. 2423

Gazdasszonyi állást keres egy magányos hölgy, ki a háztartás minden ágában járatos. Cim a kiadóhivatalban. 2424

Tanoncnak ajánlok egy 4 polgári iskolát végzett jó házból való fiú. Címe megtudható a kiadóhivatalban. 2425

Kerékpár, majdnem új, elegáns és finom kivitelű, igazi amerikai gyármunka, betegség miatt azonnal eladó. Cim a kiadóhivatalban. 2418

Egy szép fekvésű telek, mely 2900 □-al gyönyörű kintással, jó kocsit, a vízvezetékkel ellátva, a Szemlőhegyen, azonnal eladó; ezen telek már parcellázva külön házhelyeknek is eladó. Cim a kiadóban. 2416

Lámpákat, szőnyegeket, függönyt, mosó service-t s más ilyen szobafelszerelési dolgokat óhajtok venni. Lehet használt is, de jó állapotban. — Ajánlatot „Brio a brac” jelleggel kérek a kiadóhivatalba. 2413

Kinek kell? Augustusra elégánsan és kényelemmel burtozott tisztá és féregmentes különbejárattal szoba kiadó olcsó árú urnak vagy hőlgyeknek. Legjobb kisajátítás biztosítva. Vidéki vagy helybeliek is levélleg „Féregmentes” jelleggel kérdézőkódhatnak. avagy a címet megtudhatják személyesen is a kiadóhivatalban. 2406

Tátra- és Lomnic villa, nyaraló-telepen, a Lomnic-csúcs tövében, két év előtt épült

négy szobával, előszobával, verandával, külön konyhaépülettel, pinocéval, vízvezetékkel, szőkőntulattal, egyholdas befalottat, bekerített parkkal eladó. Cim a kiadóhivatalban. 4812

Lant és Biblia. Hevess Kornél (szolnoki rabbi) verses könyve. Ára 1 frt 20 kr. Megrendelhető a „Budapesti Napló” kiadóhivatalban József-körút 18. számánál

Hogyan kell befözni gyümölcsöt, fozeléket, salátát épen eltartani: ezt tanítja Zilahy Ágnes ki-tűnő új kötete a „Beföztek könyve”. Ára körtve 60 kr., 70 kr. esetleges utalványozása esetén bérmentve küldi a könyvet a „Budapesti Napló” kiadóhivatala, József-körút 18. számánál.

Keveset használt Remington írógépek igen jó állapotban olcsó áron kaphatók Kanitz C. és Fiai-nál Budapest, Dorottya-utca 12.

Minden háziasszony vegye meg a Zilahy Ágnes most megjelent

„Beföztek könyvét” a gyümölcsök, fozelékek, saláták épen való eltartásáról, gőzfűtött gyümölcsökről stb. Ára bekötve 60 kr., 70 kr. esetleges utalványozása esetén bérmentve küldi meg a könyvet Singer és Wolfner könyvkereskedése Budapesten, Andrássy-utca 10. sz.

Népbiztosítás! Intelligens jó beszélőképességű személyek jövendőmező foglalkozást találnak üzletszerzés által. Eredményes tevékenység esetén állandó fix alkalmas. Ajánlatok helyben is legkiseb hályegéből is — égnységű ártétele végett intéződnék. „Nemzeti” Népbiztosítás Budapest, VI., Iparudvar.

85 százalék pénzelője mindenféle sorsjegyre: József, Bazilika, magyar, osztrák olasz városi sorsjegyekre olcsó kamattal 3-5 hónapra.

WOHL. Képfelirés osztálysorsjegyek kiadó Budapest, V. Duna-parti.

Olesó arany és ezüsteladás, valamint a legszebb ékszertárgyak, u. m.: aran férfú láncok kölléggóval grammja 85 kr., arany férfú órák 10 frt., arany férfú órák 10 frt., gyémántgyűrűk, fülbevalók, bronzok, 6 frt 50 kr-től kezdve. 12 darab vidói ezüst ékszerek 6 frt 25 kr., étkész-szervek 12 személyre 140 frt 6 személyre 75 frt-tól kezdve. Girandolok, gyertyatartók, tálak és e szakmába való cikkek grammja 8 kr., minden darab hivatalos fényképpel van ellátva. Vessünk zálogházú edény-lákat.

Grünberger A. Béla örökőse Budapest, Városház-tér 9. (Harris-bazár) l. em., ajtó 23. Képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

Kiss József összes költeményei. Első teljes kiadás, mely a Jehova és mese a vartörpéről című hosszabb költeményeket is tartalmazza. Ara a költő arcképevel díszes vászonkötésben 1 frt 50 krajcár. Ez a legszebb, legolcsóbb s legkedveltebb AKKADMI o o o ajándék. o o o Vidékre postai bérmentes küldéssel 1 frt 60 kr., ha ez összeg előre küldetik be. Kapható a „BUDAPESTI NAPLO” kiadóhivatalában

Közne-p-osztály, Frakk 5 frt. Nadrág 3 frt. Mellény 1 frt. Ferenc József-kabát 4 frt. Rothberger Jakab Kristóf-tér 2. 1-5 emelet.

Kárpit-raktárak Franczke János Főüzlet: Kerepesi-ut 6. Fióküllet: Irányi-u. 25. Ajánlja nagy raktárát bel- és külföldi kárpitokban; kávéházak, vendéglők, épületek és lakások kárpitozását helyben és vidéken is azonnal és utányosan elvégzi.

Saison! beállítva! figyelemzettem a n. é. közönséget azon szép és jó új berendezésre, hogy nálam darabonként 1 forintért lehet szép és elegáns kidolgozott Makart-fényképeket készíttetni. Hölgyeket vagyok bátor figyelemzetni, hogy világos ruhában is tökéletes sikerült képeket készítek. Vidéki fényképek után nagyteljes lelkismeretes zivitelben jutányos árban elkészíttetnek. WAITZNER fényképez. Budapest, Erzsébet-körút 20. szám.

!! Legolcsóbb és legjobb szakácskönyv!! Szegedi új szakácskönyv legújabb (4.) bővített kiadású: Szekula Teréz. Ára 2 forint helyett. csak 1 forint 50 krajcár. Megrendelhető a „Budapesti Napló” kiadóhivatalában. József-körút 18. számánál

Éppe nmost jelent meg! Peterdi Sándor: Jette leányai és egyéb ELBESZÉLÉSEK. Megrendelhető: a „Budapesti Napló” kiadóhivatalában József-körút 18. sz.

Legolcsóbb, legszebb vizsgálati jutalomkönyvek. Filléres könyvtár. Egy-egy kötet ára 25 kr.

Elbeszélések, tört. elbesz., mesék, regék, versek, fiúknak és lányoknak. A kötetek igen szépen, mutatósan vannak bekötve és úgy a tartalom, mint pedig kiállítás és ár tekintetében páratlanok a maguk nemében.

Szerkesztő: Pósa Lajos. 28-28. Malonyal D. A Nilus országából. Sok képpel ... 75 kr. 29. Herman Ottó. Sok vers, sok kép Gerekkel-gyerekeknek 25 kr. 30. Kacziány Odón. Három ajándék. Sok képpel ... 25 kr. 31. Tábori Robertné Hét mese ... 25 kr. 32. Sebők Gyula. Egér a kaszárnyában. Sok képpel ... 25 kr. 33. Tábori Robert G. bor Áron. Történelmi elbeszélés. Sok képpel 25 kr. 34-35. Herman Ottó. A Csóri és a Móri. Történetek az állatvilágból. Sok képpel ... 50 kr. 36. Herman Ottó. Seregi kisasszony emlékiratai. Képpel 25 kr. 37. Herczeg Ferenc. Az új nevelés. Elbeszélés. Képpel ... 25 kr. 38-39. Madarassy László. Mari és Tamás. Elbeszélés. Képpel 50 kr. 40. Sas Ede. Cirmos Cica királysága. 3 képpel ... 25 kr. 41. Gégas Ida. Mesék 1 képpel ... 25 kr. 42. Benedek Elek. Kis Miklós. 1 képpel 25 kr. 43. A szabadság hősei. Képek az 1849-49. szabadságharcból. Képekkel. Szerkesztette Pósa b. 44-45. Andrássy Lidia. Tarka könyv. Mesék, elbeszélések, versek 1 képpel ... 50 kr. 46. Gárdonyi Géza. Mindentudó Gergely bácsi első könyve 1 képpel ... 25 kr. 47. Egri György. Karka király haragja 1 képpel ... 25 kr. 48-50. Gaál Mózes. Balassa vitéz. Történelmi elb. Képpel ... 75 kr. 51. Gauss Viktor. Hegy-völgyön. Képek az állatvilágból ... 25 kr. 52. Lőrinczy György. Kis falum. Elbeszélés. 1 képpel ... 25 kr. 53. Sebők Zsigmond. Erzsébet királyné 25 kr.

Minden kötet külön is kapható. — A gyűjteményt folytatjuk. Megrendelésnél legolcsóbb minden számért 25 kr-t, és 2 kr-t portóra postautalványon előre beküldni, ebben az esetben bérmentve küldjük meg a rendelt példányokat. Husz kötetért 5 frt. Megrendelhető: a „Budapesti Napló” kiadóhivatalában, József-körút 18.